

Obres escollides de Lenin en català

***LA REVOLUCIÓ PROLETÀRIA I
EL RENEGAT KAUTSKY***

V. I. LENIN

1918

2ª edició

Edicions internacionals Sedov

Núcleo en defensa
del marxismo

Germinal

Índex

PREFACI	3
COM HA FET KAUTSKY DE MARX UN ADOTZENAT LIBERAL.....	4
DEMOCRÀCIA BURGESA I DEMOCRÀCIA PROLETÀRIA.....	8
POT HAVER IGUALTAT ENTRE L'EXPLOTADOR I L'EXPLOTAT?.....	12
QUE NO GOSEN ELS SOVIETS CONVERTIR-SE EN ORGANITZACIONS ESTATALS	15
L'ASSEMBLEA CONSTITUENT I LA REPUBLICA SOVIÈTICA.....	18
LA CONSTITUCIÓ SOVIÈTICA.....	22
QUE ÉS L'INTERNACIONALISME?	26
SERVILISME DAVANT DE LA BURGESIA SOTA EL PRETEXT D'"ANÀLISI ECONÒMICA" ..	32
ANNEX I	43
TESIS SOBRE L'ASSEMBLEA CONSTITUENT	43
ANNEX II	43
UN NOU LLIBRE DE VANDERVELDE SOBRE L'ESTAT	43

PREFACI

El fullet de Kautsky *La dictadura del proletariat*, aparegut fa poc a Viena (Wien, 1918, Ignaz Brand, 63 ps.), constitueix un exemple evidentíssim de la més completa i vergonyosa fallida de la II Internacional, d'aqueixa fallida que fa temps parlen tots els socialistes honrats de totes les nacions. El problema de la revolució proletària passa ara pràcticament a l'ordre del dia en molts països. D'ací que siga imprescindible analitzar els sofismes de Kautsky, propis d'un renegat, i veure com abjura per complet del marxisme.

Però, primer que res, cal subratllar que qui escriu aquestes línies, des del mateix principi de la guerra, ha hagut d'indicar moltes vegades que Kautsky havia trencat amb el marxisme. A això va estar consagrada una sèrie d'articles, publicats de 1914 a 1916 en *Sotsial-Demokrat* i *Kommunist*, que apareixien en l'estranger. El Soviet de Petrograd ha reunit aquests articles i els ha editat: G. Zinoviev i N. Lenin, *Contra el corrent*, Petrograd, 1918 (550 ps.). En un fullet publicat en Ginebra en 1915, i traduït també llavors a l'alemany i al francès, deia jo del "kautskisme":

"Kautsky, autoritat suprema de la II Internacional, constitueix un exemple summament típic i clar de com el reconèixer el marxisme de paraula va conduir, de fet, a transformar-lo en 'struvisme' o en 'brentanisme' (és a dir, en la doctrina liberal burgesa que admet una lluita "de classes" no revolucionària del proletariat, cosa que han expressat amb especial claredat l'escriptor rus Struve i l'economista alemany Brentano). Ho veiem també en l'exemple de Plekhanov. Amb evidents sofismes es castra en el marxisme la seua ànima revolucionària viva, es reconeix en ell *tot, menys* els mitjans revolucionaris de lluita, la propaganda i la preparació d'aquests mitjans, l'educació de les masses en aquest sentit. Kautsky, prescindint d'ideologies, "concilia" el pensament fonamental del socialxovinisme, és a dir, el reconeixement de la defensa de la pàtria en la guerra actual, amb una concessió diplomàtica i ostensible a l'esquerra, abstenint-se de votar els crèdits, declarant verbalment la seua oposició, etc. Kautsky, que en 1909 va escriure tot un llibre sobre la proximitat d'una època de revolucions i sobre la relació entre la guerra i la revolució; Kautsky, que en 1912 va firmar el manifest de Basilea sobre la utilització revolucionària de la guerra que s'acostava, es desvia ara per justificar i cohonestar el socialxovinisme i, com Plekhanov, s'uneix a la burgesia per a mofar-se de tota idea de revolució, de tota acció dirigida a una lluita efectivament revolucionària.

"La classe obrera no pot realitzar el seu objectiu de revolució mundial si no fa una guerra implacable a aquesta apostasia, a aquesta falta de caràcter, a aquesta actitud servil davant de l'oportunisme, a aquest inaudit enviliment teòric del marxisme. El kautskisme no ha aparegut per casualitat, és un producte social de les contradiccions de la II Internacional, una combinació de la fidelitat al marxisme de paraula i de la subordinació a l'oportunisme de fet" (G. Zinoviev i N. Lenin, *El socialisme i la guerra*, Ginebra, 1915, ps. 13-14).

Proseguim. En el meu llibre *L'imperialisme, fase superior del capitalisme* escrit en 1916 (aparegut en Petrograd en 1917), analitzava jo en detall la falsedat teòrica de tots els raonaments de Kautsky sobre l'imperialisme. Allí citava la definició que dóna Kautsky de l'imperialisme: "L'imperialisme és un producte del capitalisme industrial altament desenrotllat. Consisteix en la tendència de cada nació industrial capitalista a sotmetre's i annexar-se cada vegada més regions *agràries* [la cursiva és de Kautsky], siguen quines siguen les nacions que les poblen". Feia veure també que aquesta definició és absolutament falsa, que és "adequada" per a encobrir les més fondes contradiccions de l'imperialisme, i després per a aconseguir la conciliació amb l'oportunisme. Presentava la meua definició de l'imperialisme: "L'imperialisme és el capitalisme en la fase de desenvolupament en la qual ha pres cos la dominació dels monopolis i del capital financer, ha adquirit una importància de primer orde l'exportació de capital, ha començat el repartiment del món pels trusts internacionals i ha acabat el repartiment de tota la Terra entre els països capitalistes més importants". Demostrava que la crítica que Kautsky fa de l'imperialisme és inclús inferior a la crítica burgesa, filístea.

Finalment, a l'agost i setembre de 1917, és a dir, abans de la revolució proletària de Rússia (25 d'octubre - 7 de novembre de 1917), vaig escriure *L'Estat i la revolució*, fullet aparegut en Petrograd a principis de 1918. En el capítol VI, d'aquesta obra, que porta per títol "L'enviliment del marxisme pels oportunistes", preste una atenció especial a Kautsky, demostrant que ha desnaturalitzat per complet la doctrina de Marx, suplantant-la per l'oportunisme, "que ha renunciat a la revolució de fet, acatant-la de paraula".

En el fons, l'error teòric fonamental de Kautsky en el seu fullet sobre la dictadura del proletariat, consisteix precisament en què desvirtua d'un mode oportunista la doctrina de Marx sobre l'estat, en les formes que he exposat detalladament al meu fullet *L'Estat i la revolució*.

Aquestes observacions preliminars eren necessàries perquè proven que he acusat públicament Kautsky de ser un renegat *molt abans* que els bolxevics prengueren el Poder i que això els valguera la condemna de Kautsky.

COM HA FET KAUTSKY DE MARX UN ADOTZENAT LIBERAL

El problema fonamental que Kautsky tracta al seu fullet és el del contingut essencial de la revolució proletària, és a dir, el de la dictadura del proletariat. Es tracta d'un problema de gran importància per a tots els països, sobretot per als avançats, més encara per als bel·ligerants, i particularment en el moment actual. Pot dir-se sense exagerar que és el problema principal de tota la lluita de classe del proletariat. Per això és imprescindible estudiar-lo amb atenció.

Kautsky planteja el problema del mode següent: "L'oposició dels dos corrents socialistes" (és a dir, bolxevic i no bolxevic) és "l'oposició de dos mètodes radicalment distints: el *democràtic* i el *dictatorial*" (p. 3).

Observem de pas que cridant socialistes als no bolxevics de Rússia, és a dir, als menxevics i eseristes, Kautsky es guia per la seua *denominació*, és a dir, per la paraula, i no pel *lloc* que *efectivament* ocupen en la lluita del proletariat contra la burgesia. Magnífic mode de concebre i d'aplicar el marxisme! Però ja parlarem d'açò amb més detall.

Ara hem de fixar-nos en allò principal: el gran descobriment de Kautsky sobre l'"antítesi fonamental" dels "mètodes democràtic i dictatorial". És la clau del problema. És l'essència del fullet de Kautsky. I es tracta d'una confusió teòrica tan monstruosa, d'una apostasia tan completa del marxisme, que és necessari reconèixer que Kautsky ha deixat molt arrere Bernstein.

El problema de la dictadura del proletariat és el problema de l'actitud de l'Estat proletari enfront de l'Estat burgès, de la democràcia proletària enfront de la democràcia burgesa. Pareix que està clar com la llum del dia. Però Kautsky, com un professor d'institut, momificat per la repetició de textos d'història, es torna tossudament d'esquena al segle XX, dona la cara al XVIII i per centèsima vegada, en una llarga successió de paràgrafs d'un avorriments infinit, segueix, remuga que remuga, els vells conceptes sobre l'actitud de la democràcia burgesa cap a l'absolutisme i el medievalisme!

En veritat, pareix com si mastegara dormit una esponja!

Perquè açò significa no comprendre en absolut la relació que guarden les coses. Perquè només un somriure provoca aqueix afany de Kautsky de presentar les coses com si hi haguera gents que predicaren "el menyspreu a la democràcia" (p. 11), etc. Kautsky es veu obligat a enfosquir i embrollar el problema amb ximpleries com aquestes, perquè el planteja al mode dels liberals, parlant de la democràcia en general i no de la democràcia *burgesa*; inclús evita aquest exacte concepte de classe i procura parlar de la democràcia "presocialista". Quasi una tercera part del fullet, 20 pàgines de 63, les ha omplert el nostre xerrador d'una xerrameca que li resulta molt agradable a la burgesia, perquè equival a adornar la democràcia burgesa i deixar en l'ombra el problema de la revolució proletària.

Ara bé, el fullet de Kautsky es titula *La dictadura del proletariat*. Tot el món sap que aquesta és precisament l'essència de la doctrina de Marx. I Kautsky, després de xerrar fora del tema, *ha de citar* les paraules de Marx sobre la dictadura del proletariat.

El que és una vertadera comèdia és *com* ho ha fet el "marxista" Kautsky! Escolteu:

"En una sola paraula de Marx es recolza aqueix punt de vista" (que Kautsky qualifica de menyspreu a la democràcia): així ho diu textualment en la p. 20. I en la p. 60 es repeteix, arribant a dir que (els bolxevics) "han recordat a temps una parauleta" (Així com sona! *des Wörtchens*) "sobre la dictadura del proletariat, que Marx va emprar una vegada en 1875, en una carta".

Vegem la "parauleta" de Marx:

"Entre la societat capitalista i la societat comunista media el període de la transformació revolucionària de la primera en la segona. A aquest període correspon també un període polític de transició, l'Estat del qual no pot ser un altre que la dictadura revolucionària del proletariat"

En primer lloc, dir que és "una sola paraula", i fins una "parauleta", aquest famós raonament de Marx, que resumeix tota la seua doctrina revolucionària, és eludir-se del marxisme, és renegar d'ell plenament. No cal oblidar que Kautsky se sap a Marx quasi de memòria i que, a jutjar per tots els seus escrits, té en la seua taula de treball o en el seu cap una sèrie de fitxers on tot el que Marx va escriure està distribuït amb el màxim ordre i comoditat per a les cites. Kautsky no pot ignorar que, tant Marx com Engels, tant en les seues cartes com en les obres impreses, han parlat *moltes vegades* de la dictadura del proletariat, abans de la Comuna i, sobretot, després d'ella. Kautsky *no pot ignorar* que la fórmula "dictadura del proletariat" no és sinó un enunciat històricament més concret i científicament més exacte de la missió del proletariat consistent en "destruir" la màquina estatal burgesa, missió de què tant Marx com Engels, tenint en compte l'experiència de les revolucions de 1848 i encara més de la de 1871, parlen de 1852 a 1891, *durant quaranta anys*.

Com explicar aquesta monstruosa deformació que del marxisme fa Kautsky, exegeta del marxisme? Si es busca la base filosòfica de semblant fenomen, tot es redueix a una substitució de la dialèctica per l'eclecticisme i la sofisteria. Kautsky és gran mestre en aquesta classe de substitucions. Si es passa al terreny polític pràctic, tot es redueix a servilisme davant dels oportunistes, és a dir, al cap i a la fi, davant de la burgesia. Fent progressos cada vegada més ràpids des que va començar la guerra, Kautsky ha arribat al virtuosisme en aquest art de ser marxista de paraula i lacai de la burgesia de fet.

Es convenç hom encara més d'això al veure l'admirable "interpretació" que Kautsky dóna a la "parauleta" de Marx sobre la dictadura del proletariat. Escolteu:

"Marx, desgraciadament, no va indicar en forma més detallada com concebia aquesta dictadura". . . (Mentida completa de renegat, perquè Marx i Engels han donat prou indicacions detalladíssimes, que intencionadament deixa de costat Kautsky, exegeta del marxisme) "... Literalment, la paraula dictadura significa supressió de la democràcia. Però, naturalment, aquesta paraula, presa al peu de la lletra, significa també el Poder personal d'un únic individu no subjecte a cap llei. Poder personal que es diferencia del despotisme en què no s'entén com a institució estatal permanent, sinó com a mesura extrema de caràcter transitori.

L'expressió 'dictadura del proletariat', és a dir, no la dictadura d'una persona, sinó d'una classe, exclou ja la hipòtesi que Marx, al utilitzar-la, entenguera literalment la paraula dictadura.

No es referia en aquest cas a una forma de govern, sinó a una situació que necessàriament haurà de produir-se en totes parts on el proletariat conquiste el Poder polític. El fet que Marx mantinguera el punt de vista que a Anglaterra i a Amèrica del Nord la transició pot efectuar-se pacíficament, és a dir, per via democràtica, demostra ja que ací no es referia a les formes de govern" (p. 20).

Hem citat intencionadament tot aquest raonament perquè el lector pugua veure clarament els procediments de què es val el "teòric" Kautsky.

Kautsky ha tingut a bé abordar el problema de manera que li permetera començar per la definició de la "*paraula*" dictadura.

Molt bé. Cadascun té perfecte dret a abordar els problemes com vullga. Però cal distingir el mode seriós i honrat de fer-ho, del que no és honrat. Qui volguera tractar seriosament el problema, abordant-lo d'aqueix mode, hauria de donar la seua *definició* de la "paraula". Així la qüestió quedaria clarament i francament plantejada. Kautsky no ho fa. "Literalment (escriu), la paraula dictadura significa supressió de la democràcia".

En primer lloc, açò no és una definició. Si Kautsky desitja evitar la definició del concepte de dictadura, perquè elegeix aqueixa forma d'abordar el problema?

En segon lloc, açò és notòriament fals. És lògic que un liberal parle de "democràcia" en termes generals. Un marxista no s'oblidarà mai de preguntar: "Per a quina classe?" Tot el món sap, per exemple (i l'"historiador" Kautsky ho sap també), que les insurreccions i inclús les grans perturbacions dels esclaus en l'antiguitat feien veure immediatament l'essència de l'Estat grecoromà com *dictadura dels esclavistes*. ¿Suprimia aquesta dictadura la democràcia *entre* els esclavistes, *únicament per a ells mateixos*? Tot el món sap que no.

El "marxista" Kautsky ha dit un absurd monstruós i una falsedat, perquè "*s'ha oblidat*" de la lluita de classes....

Per a transformar l'afirmació liberal i mentidera de Kautsky en afirmació marxista i verdadera, cal dir: la dictadura no significa necessàriament supressió de la democràcia per a la classe que l'exerceix sobre les altres classes, però sí que significa necessàriament la supressió (o una restricció essencial, que és també una de les formes de supressió) de la democràcia per a la classe sobre la qual o contra la qual s'exerceix la dictadura.

Però, per certa que siga aquesta afirmació, no defineix la dictadura. Examinem la frase següent de Kautsky:

"...Però, naturalment, aquesta paraula, presa al peu de la lletra, significa també el poder personal d'un sol individu no subjecte a cap llei..."

Com un cadell cec que fica el nas a l'atzar en tots els llocs, Kautsky ha entropessat ací per casualitat amb una idea justa (que la dictadura és un poder no subjecte a cap llei), però, *no obstant, no ha donat* una definició de la dictadura i ha dit, a més, una falsedat històrica evident: que la dictadura significa el poder d'una sola persona. Açò és inclús gramaticalment inexacte, perquè la dictadura pot exercir-la un grup de persones, una oligarquia, una classe, etc.

Després indica Kautsky la diferència entre dictadura i despotisme, però, encara que la seua afirmació és falsa per complet, no ens detindrem en ella, perquè no té res a veure amb el problema que ens interessa. Coneguda és l'afició de Kautsky a tornar-li d'esquena al segle XX, de cara al segle XVIII, i del XVIII a l'antiguitat grecoromana, i esperarem que, quan el proletariat alemany implante la dictadura tindrà en compte aquesta afició i l'anomenarà, per exemple, professor d'història antiga d'un liceu. Defugir una definició de la dictadura del proletariat, alhora que hom es limita a elucubracions sobre el despotisme, és o extrema neciesa o molt desmanotada berganteria.

En resum, Kautsky, que es proposava parlar de dictadura, ha dit a posta moltes coses falses, però no ha donat cap definició! Sense confiar en les seues facultats intel·lectuals, haguera pogut recórrer a la seua memòria i traure dels "fixers" tots els casos en què Marx ha parlat de la dictadura. Hauria obtingut, de segur, la definició següent, o una altra que, en el fons, coincidiria amb ella:

La dictadura és un poder que es recolza directament en la violència i no està sotmès a cap llei.

La dictadura revolucionària del proletariat és un poder conquistat i mantingut per mitjà de la violència exercida pel proletariat sobre la burgesia, un poder no subjecte a cap llei.

I aquesta senzilla veritat, veritat clara com la llum del dia per a tot obrer conscient (representant de les masses, i no de la capa superior de la canalla petit burgesa venuda als capitalistes, com són els socialimperialistes de tots els països), aquesta veritat evident per a tot representant dels explotats que lluiten pel seu alliberament, aquesta veritat indiscutible per a tot marxista cal "arrancar-se-la en guerra" al sapientíssim senyor Kautsky! Com explicar-ho? Per l'esperit de servilisme amb què s'han penetrat els dirigents de la II Internacional, convertits en menyspreables sicofants al servei de la burgesia.

Kautsky ha començat tergiversant els termes, afirmant, cosa evidentment absurda, que en el seu sentit literal la paraula dictadura significa dictadura d'una sola persona, i després (recolzant-se en aqueixa tergiversació!) declara que, "per consegüent", les paraules de Marx sobre la dictadura de classe *no tenen sentit literal* (sinó un sentit segons el qual dictadura no significa violència revolucionària, sinó "pacífica" conquesta de la majoria sota la "democràcia", paren vostès atenció, burgesa).

Cal distingir, figureu-vos, entre "situació" i "forma de govern". Distinció de meravellosa profunditat, el mateix que si férem diferències entre la "situació" de la ximpleria d'una persona que raona d'una manera nècia, i la "forma" de les seues ximpleries!

Kautsky *necessita* interpretar la dictadura com a "situació de domini" (és l'expressió que empra literalment en la pàgina següent, en la 21), perquè així desapareix la violència revolucionària, *desapareix la revolució violenta*. La "situació de domini" és la situació en què es troba qualsevol majoria davall... la "democràcia"! Amb aquest ardit de mala fe *desapareix feliçment* la revolució!

Però l'ardit és massa bast i no salvarà Kautsky. Que la dictadura suposa i significa una "situació" de *violència revolucionària* d'una classe sobre una altra, cosa desagradable per als renegats, és quelcom impossible d'ocultar. Distingir entre "situació" i "forma de govern" és un absurd que bota als ulls. Parlar en aquest cas de forma de govern és neci per triplicat, perquè qualsevol xiquet sap que monarquia i república són formes de govern distintes. Al senyor Kautsky és necessari demostrar-li que aquestes *dues* formes de govern, com totes les "formes de govern" de transició sota el capitalisme, no són sinó varietats de l'*estat burgès*, és a dir, *de la dictadura de la burgesia*.

En fi, parlar de formes de govern és falsificar Marx de manera no només nècia, sinó desmanotada, perquè Marx, ben clarament, es refereix ací a la forma o tipus d'*estat*, i no a la forma de govern.

La revolució proletària és impossible sense destruir violentament la màquina de l'estat burgès i sense substituir-la per una altra de nova, que, segons les paraules d'Engels, "no és ja un estat en el sentit adient de la paraula".

Kautsky ha d'encobrir i tergiversar tot açò; ho exigeix la seua posició de renegat.

Vegen a què miserables subterfugis recorre.

Primer subterfugi: "... El fet que Marx mantinguera el punt de vista que a Anglaterra i a Amèrica del Nord la transició pot efectuar-se pacíficament, és a dir, per via democràtica, demostra ja que ací no es referia a les formes de govern..."

La forma de govern no té, en absolut, re a veure amb açò, perquè hi ha monarquies que no són típiques per a l'estat burgès, que es distingeixen, per exemple, per l'absència de militarisme, i hi ha repúbliques absolutament típiques en aquest aspecte, per exemple, amb militarisme i amb burocràcia. Açò és un fet polític i històric notori, i Kautsky no aconseguirà falsificar-lo.

Si Kautsky haguera volgut raonar seriosament i honradament, hauria preguntat: Hi ha lleis històriques que es referisquen a la revolució i no tinguen excepcions? La contestació haguera sigut: no, no hi ha semblants lleis. Aquestes lleis es refereixen tan sols a allò que és típic, a allò que Marx va anomenar una vegada "ideal", en el sentit de capitalisme mitjà, normal, típic.

Prosseguim. Hi havia en la dècada del 70 quelcom que fera d'Anglaterra o d'Amèrica del Nord una excepció *en el sentit que examinem*? Per a tota persona a poc familiaritzada amb el que la ciència demana en el terreny dels problemes històrics, és evident que aquesta pregunta cal plantejar-la. No plantejar-la significa falsificar la ciència, significa jugar als sofismes. I una vegada plantejada, la contestació no ofereix dubtes: la dictadura revolucionària del proletariat és *violència* contra la burgesia; aquesta violència es fa *particularment* necessària, segons ho han explicat amb tot detall i múltiples vegades Marx i Engels (principalment en *La guerra civil a França* i en el pròleg a aquesta obra) per l'existència *del militarisme i de la burocràcia*. Aquestes institucions precisament, a Anglaterra i a Amèrica del Nord precisament i en la dècada del 70 del segle XIX, precisament quan Marx va fer la seua observació, *no existien*! (I ara existeixen, tant en Anglaterra com a Amèrica del Nord.)

Kautsky ha de fer trampes materialment a cada pas per a encobrir la seua apostasia!

I observeu la manera com aquesta vegada ha ensenyat sense voler-ho les seues orelles de burro: ha escrit "pacíficament, és a dir, per via democràtica"!!

Al definir la dictadura, Kautsky ha fet tots els esforços possibles per a ocultar al lector el traç fonamental d'aquest concepte: la *violència revolucionària*. I ara s'hi ha imposat la veritat: es tracta de l'oposició entre *revolució pacífica* i *revolució violenta*.

Ací està el quid. Tots els subterfugis, els sofismes, les vils falsificacions que Kautsky es val, li fan falta *per a defugir* la revolució *violenta*, per a ocultar que renega d'ella, que es passa al costat de la política obrera liberal, és a dir, al costat de la burgesia. Ací està el quid.

L'"historiador" Kautsky falsifica la història amb tal cinisme, que "oblida" allò que és fonamental: el capitalisme premonopolista (l'apogeu del qual correspon precisament a la dècada del 70 del segle XIX) en virtut dels seus traços *econòmics* essencials, que a Anglaterra i a Amèrica del Nord es manifestaven d'una manera particularment típica, es distingia per una màxima afició, relativament parlant, a la pau i a la llibertat. En canvi, l'imperialisme, és a dir, el capitalisme monopolista, que només ha arribat a una plena maduresa en el segle XX, atesos els seus traços *econòmics* essencials, es distingeix per una afició mínima a la pau i a la llibertat, per un desenrotllament màxim del militarisme en totes parts. "No advertir" açò, parlant d'allò que és típic o de com és de probable una revolució pacífica o violenta, és rebaijar-se al nivell del més adotzenat lacai de la burgesia.

Segon subterfugi: La Comuna de París va ser una dictadura del proletariat, però va ser elegida per sufragi *universal*, sense privar la burgesia del seu dret al vot, és a dir, "*democràticament*". I conclou Kautsky, amb aire de triomf: "... La dictadura del proletariat era per a Marx" (o segons Marx) "una situació que resulta necessàriament de la democràcia pura si el proletariat constitueix la majoria" (*bei überwiegendem Proletariat*, p. 21).

Aquest argument de Kautsky és tan divertit, que es veu hom en un vertader *embarras des richesses* (dificultat nascuda de l'abundància... d'objeccions). En primer lloc, és cosa sabuda que la flor, l'estat Major, les capes altes de la burgesia van fugir de París a Versalles. A Versalles estava el "socialista" Lluís Blanc, la qual cosa demostra, per cert, que és falsa l'afirmació de Kautsky quan diu que en la Comuna van participar "totes les tendències" del socialisme. ¿No és ridícul presentar com "democràcia pura" amb "sufragi universal" la divisió dels habitants de París en dos camps bel·ligerants, en un dels quals estava concentrada tota la burgesia d'esperit bel·licós, políticament activa?

En segon lloc, la Comuna va lluitar contra Versalles, com a govern obrer de *França* contra el govern burgès. A què ve ací això de "democràcia pura" i de "sufragi universal", quan París decidia la sort de França? Quan Marx considerava que la Comuna havia comès un error

per no haver confiscat el Banc, que pertanyia a tota França, ¿¿partia potser dels principis i la pràctica de la "democràcia pura"??

Bé es veu que Kautsky escriu en un país on la policia prohibeix la gent riure's "en grup", perquè d'una altra manera la rialla l'haguera ja matat.

En tercer lloc, em permetré recordar respectuosament al senyor Kautsky, que se sap de memòria Marx i Engels, el següent judici d'Engels sobre la Comuna des del punt de vista... de la "democràcia pura":

"No han vist mai una revolució aquests senyors" (els antiautoritaris)? "Una revolució és, indubtablement, la cosa més autoritària que existeix; és l'acte per mitjà del qual una part de la població imposa la seua voluntat a l'altra part per mitjà de fusells, baionetes i canons, mitjans autoritaris si n'hi ha; i el partit victoriós, si no vol haver lluitat en va, ha de mantindre aquest domini pel terror que les seues armes inspiren als reaccionaris. ¿La Comuna de París hauria durat potser un sol dia, de no haver emprat aquesta autoritat de poble armat enfront dels burgesos? No podem, al contrari, retraure-li no haver-se'n servit suficientment?"

Ací teniu la "democràcia pura"! Com s'haguera mofat Engels del vulgar petit burgès, del "socialdemòcrata" (en el sentit que es donava en França a aquestes paraules en la dècada del 40, i en el que se li dóna en tota Europa en 1914-1918) de qui se li haguera ocorregut parlar en general de "democràcia pura" en una societat dividida en classes!

Però basta. És impossible enumerar tots els absurds a què arriba Kautsky, perquè cada una de les seues frases és un abisme sense fons d'apostasia.

Marx i Engels han analitzat fil per randa la Comuna de París, demostrant que el seu mèrit va consistir en la temptativa de *destruir*, de *trencar* "la màquina de l'estat existent". Tal importància atribuïen Marx i Engels a aquesta conclusió, que en 1872 *únicament* van introduir aqueixa esmena en el programa, "antiquat" (en part) del *Manifest Comunista* Marx i Engels han demostrat que la Comuna suprimia l'exèrcit i la burocràcia, suprimia el *parlamentarisme*, destruïa "l'excrecència parasitària que és l'estat", etc., però el sapientíssim Kautsky es cala la gorra de dormir i repeteix allò que mil vegades han dit els professors liberals, els contes de la "democràcia pura".

No sense raó va dir Rosa Luxemburg el 4 d'agost de 1914 que la socialdemocràcia alemanya és ara *un cadàver pudent*.

Tercer subterfugi: "Si parlem de la dictadura com a forma de govern, no podem parlar de dictadura de classe. Perquè una classe, com ja hem assenyalat, només pot dominar, però no governar..." Governen "organitzacions" o "partits".

Embrolla vostè, embrolla vostè d'una manera atroç, senyor "conseller de l'embull"! La dictadura no és una "forma de govern", això és un absurd ridícul. Marx no parla de "forma de govern", sinó de forma o tipus d'estat, la qual cosa és absolutament distinta, allò que es diu és absolutament distint. Totalment inexacte és també que no pot governar una *classe*: semblant absurd només pot dir-lo un "cretí parlamentari", que no veu res més enllà del parlament burgès, que únicament adverteix els "partits governants". Qualsevol país europeu pot oferir a Kautsky exemples de govern exercit per la *classe* dominant, per exemple, els grans terratinents en l'Edat Mitjana, malgrat la seua insuficient organització.

Resum. Kautsky ha desvirtuat del mode més inaudit el concepte de dictadura del proletariat, fent de Marx un adotzenat liberal, és a dir, ha lliscat ell mateix al nivell d'un liberal que diu frases vulgars sobre la "democràcia pura", vetllant i encobrint el contingut de classe de la democràcia *burguesa* i defugint per sobre tot la *violència revolucionària* per part de la classe oprimida. Quan Kautsky "interpreta" el concepte de "dictadura revolucionària del proletariat" de tal manera que desapareix la violència revolucionària per part de la classe oprimida contra els opressors, bat el rècord mundial de desvirtuament liberal de Marx. El renegat Bernstein no és més que un cadellet al costat del renegat Kautsky.

DEMOCRÀCIA BURGESA I DEMOCRÀCIA PROLETÀRIA

El problema que tan atroçment embrolla Kautsky, es planteja en realitat així.

Si no és per a mofar-se del sentit comú i de la història, clar està que no pot parlar-se de "democràcia pura" mentre existisquen diferents *classes*, i només pot parlar-se de democràcia de classe. (Diguem entre parèntesi que "democràcia pura" és, no sols una frase *d'ignorant*, que no comprèn ni la lluita de classes ni l'essència de l'estat, sinó una frase completament buida,

perquè en la societat comunista la democràcia, modificant-se i convertint-se en costum, s'extingirà, però mai serà democràcia "pura".)

La "democràcia pura" és una mentida de liberal que entabana els obrers. La història coneix la democràcia burgesa, que reemplaça el feudalisme, i la democràcia proletària, que substitueix la burgesa.

Quan Kautsky consagra quasi desenes de pàgines a "demostrar" la veritat de que la democràcia burgesa és més progressiva que l'Edat Mitjana, que el proletariat ha d'utilitzar-la obligatòriament en la seua lluita contra la burgesia, això no és sinó xarlatanisme liberal, que entabana els obrers. En la culta Alemanya, al igual que en la inculta Rússia, es tracta d'una ximpleria. El que fa Kautsky és tirar la seua "sàvia" terra als ulls dels obrers, parlant-los amb aire greu de Weitling, dels jesuïtes del Paraguai i de moltes altres coses per a passar per alt l'essència *burguesa* de la democràcia contemporània, és a dir, de la democràcia *capitalista*.

Kautsky pren del marxisme allò que els liberals admeten, allò que admet la burgesia (la crítica de l'Edat Mitjana, el paper progressiu que exerceixen en la història el capitalisme en general i la democràcia capitalista en particular) i tira per la borda, calla i oculta del marxisme allò que és *inadmissible* per a la burgesia (la violència revolucionària del proletariat contra la burgesia per a aniquilar-la). Per això, donada la seua posició objectiva, siga qual siga la seua convicció subjectiva, Kautsky resulta ser inevitablement un lacai de la burgesia.

La democràcia burgesa, que constitueix un gran progrés històric en comparació amb l'Edat Mitjana, segueix sent sempre (i no pot deixar de ser-ho sota el capitalisme) estreta, amputada, falsa, hipòcrita, paradís per als rics i trampa i engany per als explotats, per als pobres. Aquesta veritat, que figura entre allò de més essencial de la doctrina marxista, no l'ha comprés el "marxista" Kautsky. En aquest problema (fonamental) Kautsky ofereix "coses del gust" de la burgesia, en compte d'una crítica científica de les condicions que fan de tota democràcia burgesa una democràcia per a els rics.

Comencem per recordar al doctíssim senyor Kautsky les declaracions teòriques de Marx i Engels que el nostre exegeta, per a vergonya seua, "ha oblidat" (a fi de complaure la burgesia), i després explicarem les coses del mode més popular.

No sols l'estat antic i feudal, sinó també "el modern estat representatiu és un instrument de què se serveix el capital per a explotar el treball assalariat" (Engels, en la seua obra sobre l'estat). "Sent l'estat una institució merament transitòria, que s'utilitza en la lluita, en la revolució, per a sotmetre per la violència els adversaris, és un absurd parlar d'un estat lliure del poble: mentre el proletariat *necessite* encara de l'estat, no el necessitarà en interès de la llibertat, sinó per a sotmetre els seus adversaris, i tan prompte com pugua parlar-se de llibertat, l'estat com tal deixarà d'existir" (Engels, en la seua carta a Bebel del 28 de març de 1875). "L'estat no és més que una màquina per a l'opressió d'una classe per una altra, igual sota la república democràtica que davall la monarquia" (Engels, en el pròleg a *La guerra civil* de Marx). El sufragi universal és "l'índex de la maduresa de la classe obrera. *No pot arribar ni arribarà mai a més en l'estat actual*" (Engels, en la seua obra sobre l'estat. El senyor Kautsky remuga en forma extraordinàriament avorrida la primera part d'aquesta tesi, admissible per a la burgesia. En canvi la segona, que hem subratllat i que no és admissible per a la burgesia, el renegat Kautsky la passa per alt!) "La Comuna no havia de ser un organisme parlamentari, sinó una corporació de treball, executiva i legislativa alhora... En comptes de decidir una vegada cada tres o sis anys quins membres de la classe dominant han de representar i aixafar (*ver-und zertreten*) el poble en el parlament, el sufragi universal havia de servir al poble organitzat en comunes, com el sufragi individual serveix als patrons que busquen obrers i administradors per als seus negocis" (Marx, en la seua obra sobre la Comuna de París *La guerra civil a França*)

Cada unes d'aquestes tesis, que coneix perfectament el doctíssim senyor Kautsky, és per a ell una bufetada i descobreix tota la seua traïció. En tot el fullet de Kautsky no hi ha ni una sola gota de comprensió d'aquestes veritats. Tot ell és una burla del marxisme!

Preneu les lleis constitucionals dels estats contemporanis, preneu la manera com són regits, la llibertat de reunió o d'impremta, la "igualtat dels ciutadans davant de la llei", i veureu a cada pas la hipocresia de la democràcia burgesa que tan bé coneix tot obrer honrat i conscient. No hi ha estat, inclús el més democràtic, la Constitució del qual no oferisca alguna fuga o reserva que permeti a la burgesia llançar les tropes contra els obrers, declarar l'estat de guerra, etc. "en cas de pertorbació de l'ordre" (en realitat, en cas que la classe explotada "altere" la seua situació d'esclava i intente fer quelcom que no siga propi d'esclaus). Kautsky arregla desvergonyidament la democràcia burgesa, callant-se, per exemple, allò que els burgesos més democràtics i republicans fan a Amèrica del Nord o a Suïssa contra els obrers en vaga.

Oh, el savi i docte Kautsky calla! Aquest erudit polític no comprèn que silenciar-ho és una vilania. Prefereix narrar als obrers contes de xiquets, com el que democràcia significa "defensa de la minoria". Resulta increïble, però així és! En l'any 1918 de l'era cristiana, el quint any de carnisseria imperialista mundial i en què en totes les "democràcies" del món s'estrangula les minories internacionalistes (és a dir, aquells que no han traït vilment el socialisme com ho han fet els Renaudel i els Longuet, els Scheidemann i els Kautsky, els Henderson i els Webb, etc.), el savi senyor Kautsky entona les seues mel·líflues lloes a la "defensa de la minoria". Qui ho desitge pot llegir-lo en la pàgina 15 del fullet de Kautsky. I en la pàgina 16, tan docte... individu vos parlarà dels whigs i dels tories del segle XVIII a Anglaterra!

Oh erudició! Oh refinat servilisme davant de la burgesia! Oh civilitzada manera de reptar davant dels capitalistes i llepar-los les bótes! Si jo fora Krupp, Scheidemann, Clemenceau o Renaudel, li pagaria al senyor Kautsky milions, li recompensaria amb besos de Judes, l'elogiaria davant dels obrers, recomanaria "la unitat del socialisme" amb gents tan "respectables" com ell. ¿No és prestar serveis de lacais a la burgesia això d'escriure fullets contra la dictadura del proletariat, portar a col·lació els whigs i tories del segle XVIII a Anglaterra, afirmar que democràcia significa "defensa de la minoria" i guardar silenci sobre els pogroms desencadenats contra els internacionalistes en la "democràtica" República dels Estats Units?

El savi senyor Kautsky "ha oblidat" (probablement per casualitat..) una "menudesa": el partit dominant d'una democràcia burgesa només cedeix la defensa de la minoria a un altre partit *burgès*, mentre que al proletariat, en tot problema *seriós, profund i fonamental*, en compte de "defensa de la minoria" li toquen en sort estats de guerra o pogroms. *Com més desenvolupada està la democràcia, més a prop es troba en tota divergència política profunda, perillosa per a la burgesia, del pogrom o de la guerra civil.* El savi senyor Kautsky podia haver advertit aquesta "lleï" de la democràcia burgesa en l'assumpte Dreyfus en la França republicana, en el linxament de negres i internacionalistes en la democràtica República dels Estats Units, en l'exemple d'Irlanda i de l'Ulster en la democràtica Anglaterra, en la persecució dels bolxevics i en l'organització de pogroms contra ells a l'abril de 1917, en la democràtica República de Rússia. Intencionadament cite exemples que no corresponen només al període de guerra, sinó també al període prebèl·lic, al temps de pau. El mel·líflu senyor Kautsky estima oportú tancar els ulls davant d'aquests fets del segle XX, i narrar, en canvi, als obrers coses admirablement noves, d'extraordinari interès, inusualment instructives i increïblement substancials sobre els whigs i els tories del segle XVIII.

Considerem el parlament burgès. ¿Pot admetre's que el savi Kautsky no haja escoltat dir mai que els parlaments burgesos estan *més* sotmesos a la Bossa i els banquers *com més desenvolupada està la democràcia*? Açò no vol dir que no s'haja d'utilitzar el parlamentarisme burgès (i els bolxevics l'han utilitzat potser amb major èxit que cap altre partit del món, perquè en 1912-1914 havíem conquistat tota la cúria obrera de la quarta Duma). Però sí que vol dir que només un liberal pot oblidar, com ho fa Kautsky, *el caràcter històricament limitat i condicional* que té el parlamentarisme burgès. En el més democràtic estat burgès, les masses oprimides entropessen a cada pas amb una contradicció flagrant entre la igualtat *formal*, proclamada per la "democràcia" dels capitalistes, i les mil limitacions i estratagemes *reals* que converteixen els proletaris en *esclaus assalariats*. Aquesta contradicció és el que obri a les masses els ulls davant de la podridura, la falsedat i la hipocresia del capitalisme. Aquesta contradicció és la que els agitadors i els propagandistes del socialisme denuncien sempre davant de les masses *a fi de preparar-les* per a la revolució! I quan ha *començat* una era de revolucions, Kautsky li torna l'esquena i es dedica a exalçar els encants de la democràcia burgesa *agonitzant*.

La democràcia proletària, una de les formes de la qual és el Poder soviètic, ha infós un desenvolupament i una extensió com mai s'han conegut a la democràcia per a la immensa majoria de la població, per als explotats i els treballadors. Escriure tot un fullet sobre la democràcia, com ho fa Kautsky, que dedica dues pàgines a la dictadura i desenes de pàgines a la "democràcia pura", i *no advertir* açò, significa tergiversar per complet les coses al mode liberal.

Considereu la política exterior. En cap país burgès, ni inclús en el més democràtic, es fa obertament. En totes parts s'enganya les masses; i en la democràtica França, a Suïssa, a Amèrica del Nord i a Anglaterra es fa d'un mode cent vegades més ampli i refinat que en altres països. El Poder soviètic ha arrancat revolucionàriament el vel de misteri que cobria la política exterior. Kautsky no ho ha notat. Res diu d'això, encara que en una època de guerres de rapinya i de tractats secrets per al "repartiment de les esferes d'influència" (és a dir, per a la

partició del món entre els bandolers capitalistes) té una importància *cardinal*, perquè d'això depèn la pau, la vida i la mort de desenes de milions de persones.

Considerem l'estructura de l'estat. Kautsky s'aferra a "minúcies", inclús que les eleccions són "indirectes" (en la Constitució soviètica), però no veu el fons del problema. No nota que la màquina estatal, l'aparell de l'estat té una essència de *classe*. En la democràcia burgesa, valent-se de mil ardits (tant més enginyosos i eficaços com més desenvolupada està la democràcia "pura"), els capitalistes *aparten* les masses de la participació en el govern, de la llibertat de reunió i d'imprensa, etc. El Poder soviètic és el *primer* del món (millor dit el segon, perquè la Comuna de París va començar a fer el mateix) que *incorpora* al govern les masses, precisament les masses *explotades*. Mil obstacles *impedeixen* a les masses treballadores participar en el parlament burgès (que *mai resol* les qüestions més importants dins de la democràcia burgesa: les resolen la Borsa i els Bancs) i els obrers saben i senten, veuen i perceben perfectament que el parlament burgès és una institució *estranya*, un *instrument d'opressió* dels proletaris per la burgesia, la institució d'una classe hostil, de la minoria d'explotadors.

Els Soviets són l'organització directa dels treballadors i de les masses explotades, a què donen tota classe de *facilitats* per a organitzar per si mateixos l'estat i governar-lo. L'avantguarda dels treballadors i dels explotats, el proletariat de les ciutats, té en aquest sentit l'avantatge de ser el més unit, gràcies a les grans empreses; a ell li és més fàcil que a ningú elegir i controlar els elegits. L'organització soviètica *facilita* automàticament la unificació de tots els treballadors i explotats al voltant de la seua avantguarda, el proletariat. El vell aparell burgès, la burocràcia, els privilegis de la fortuna, de la instrucció burgesa, de les relacions, etc. (privilegis de fet, tant més variats com més desenvolupada està la democràcia burgesa) desapareixen totalment amb l'organització soviètica. La llibertat d'imprensa deixa de ser una farsa, perquè es desposseeix a la burgesia dels tallers gràfics i del paper. El mateix succeeix amb els millors edificis, amb els palaus, hotels particulars, cases senyorials de camp, etc. El Poder soviètic va desposseir immediatament els explotadors de mils i milers dels millors edificis, fent d'aquest mode un *milió de vegades* més "democràtic" el dret de reunió per a les masses, aqueix dret de reunió sense el qual la democràcia és un engany. Les eleccions indirectes dels Soviets que no són locals fan més fàcils els congressos dels Soviets, fan que *tot* l'aparell siga menys costós, més àgil, estiga més a l'abast dels obrers i dels camperols en un període en què la vida es troba en efervescència i és necessari poder procedir amb gran rapidesa per tal de revocar un diputat local o enviar-lo al Congrés general dels Soviets.

La democràcia proletària és un *milió de vegades* més democràtica que qualsevol democràcia burgesa. El poder soviètic és un milió de vegades més democràtic que la més democràtica de les repúbliques burgeses. Per a no advertir-lo cal ser un servidor conscient de la burgesia o un home políticament mort del tot, a qui els polsegosos llibres burgesos li impedeixen veure la vida real i que està impregnat fins a la medul·la de prejudicis democràticoburgesos i que, a causa d'això, objectivament s'ha convertit en lacai de la burgesia.

Açò només podia escapar-se-li a un home incapaç de *plantejar la qüestió* des del punt de vista de les classes *oprimides*:

¿Hi ha un sol país del món, entre els països burgesos més democràtics, on l'obrer *mitjà*, de la massa, el *bracer mitjà*, de la massa, o el semiproletari del camp en general (és a dir, el representant de la massa oprimida, de la immensa majoria de la població) gaudi, encara que siga aproximadament, de la *llibertat* de celebrar les seues reunions en els millors edificis; de la *llibertat* de disposar per a expressar les seues idees i defensar els seus interessos, de les imprentes més grans i de les millors reserves de paper; de la *llibertat* d'enviar homes de la seua classe al govern i per a "posar en ordre" l'estat, com succeeix en la Rússia Soviètica?

És ridícul pensar tan sols que el senyor Kautsky pugui trobar en cap país un obrer o un bracer entre mil, que, posat al dia, dubte en contestar aquesta pregunta. Instintivament, sense escoltar més que les confessions fragmentàries de la veritat que se'ls escapen als periòdics burgesos, els obrers de tot el món simpatitzen amb la República dels Soviets perquè veuen en ella la democràcia *proletària*, la *democràcia per als pobres*, i no una democràcia per als rics, com en realitat és tota democràcia burgesa, inclús la millor.

Ens governen (i "ordenen" el nostre estat) funcionaris burgesos, parlamentaris burgesos i jutges burgesos. Aquesta és una veritat pura, evident, indiscutible, que coneixen per experiència, que senten i perceben quotidianament desenes i centenars de milions d'éssers de les classes oprimides de tots els països burgesos, incloent-hi dels més democràtics.

En canvi, a Rússia s'ha desfet per complet l'aparell burocràtic, no s'ha deixat d'ell pedra sobre pedra, s'ha tirat a tots els antics magistrats, s'ha dissolt el parlament burgès i s'ha donat

als obrers i als camperols una representació *molt més accessible*; *els seus* Soviets han vingut a ocupar el lloc dels funcionaris o *els seus* Soviets han sigut col·locats per damunt dels funcionaris, *els seus* Soviets són els que elegeixen els jutges. Aquest fet basta perquè totes les classes oprimides proclamen que el poder dels Soviets, és a dir, aquesta forma de dictadura del proletariat, és un milió de vegades més democràtic que la més democràtica de les repúbliques burgeses.

Kautsky no comprèn aquesta veritat, intel·ligible i evident per a tot treballador, perquè "ha oblidat", "ha perdut el costum" de preguntar: democràcia *per a quina classe*? Ho raona des del punt de vista de la democràcia "pura" (¿és a dir, sense classes? o per damunt de les classes?). Argumenta com Shylock: "una lliura de carn", i res més. Igualtat de tots els ciutadans; si no, no hi ha democràcia.

Hem de preguntar al savi Kautsky, al "marxista" i "socialista" Kautsky:

Pot haver-hi igualtat entre l'explotat i l'explotador?

És monstruós, és increïble que hàgem de fer aquesta pregunta al tractar d'un llibre del dirigent ideològic de la II Internacional. Però ens hem posat mà a l'obra, i cal portar-la a terme. Ens hem proposat escriure sobre Kautsky; cal explicar, doncs, a aquest erudit perquè no pot haver-hi igualtat entre l'explotador i l'explotat.

POT HAVER IGUALTAT ENTRE L'EXPLORADOR I L'EXPLORAT?

Kautsky argumenta així:

2 "Els explotadors han constituït sempre una petita minoria de la població" (p.14 de l'opuscle de Kautsky).

Açò és una veritat indiscutible. Com haurem de raonar partint d'ella? Podem raonar com a marxistes, com a socialistes; aleshores haurem de basar-nos en la relació entre explotats i explotadors. Podem raonar com liberals, com a demòcrates burgesos; llavors haurem de basar-nos en la relació entre majoria i minoria.

Si raonem com a marxistes, haurem de dir: els explotadors transformen inevitablement l'estat (perquè es tracta de la democràcia, és dir, d'una de les formes de l'estat) en instrument de domini de la seua classe, de la classe dels explotadors, sobre els explotats. Per això, inclús l'estat democràtic, mentre hi haja explotadors que dominen sobre una majoria d'explotats, serà inevitablement una democràcia d'explotadors. L'estat dels explotats ha de distingir-se per complet d'ell, ha de ser la democràcia per als explotats i *el sotmetiment dels explotadors*; i el sotmetiment d'una classe significa la desigualtat en detriment d'ella, el seu exclusió de la "democràcia".

Si argumentem en liberal, haurem de dir: la majoria decideix i la minoria se sotmet. Els desobedients són castigats. I res més. No hi ha per a què parlar del caràcter de classe de l'estat en general ni de la "democràcia pura" en particular; no té res a veure amb la qüestió, perquè la majoria és la majoria i la minoria és la minoria. Una lliura de carn és una lliura de carn, i res més.

Kautsky raona exactament així:

"¿Quins motius hi ha perquè la dominació del proletariat prenguera o haja de prendre una forma que siga incompatible amb la democràcia?" (p. 21). Després explica, amb frase llarga i redundant, fins i tot fent ús d'una cita de Marx i d'estadístiques electorals de la Comuna de París, que el proletariat posseeix la majoria. Conclusió: "Un règim amb tan fondes arrels en les masses no té motiu algun per a atemptar contra la democràcia. No sempre podrà abstenir-se de la violència quan es faça ús d'ella contra la democràcia. Només amb la violència pot contestar-se a la violència. Però un règim que sap que compta amb les masses usarà d'ella únicament per a *defendre* la democràcia, i no per a suprimir-la. Cometria un vertader suïcidi si volguera suprimir la seua base més segura, el sufragi universal, profunda font de poderosa autoritat moral" (p. 22).

Com es veu, la relació entre explotats i explotadors ha desaparegut de l'argumentació de Kautsky. No queda més que la majoria en general, la minoria en general, la democràcia en general, la "democràcia pura" que ja coneixem.

Observe's que açò es diu a *propòsit de la Comuna de París!* Per a major evidència, vegem el que deien Marx i Engels de la dictadura a *propòsit de la Comuna*:

Marx: "...Si els obrers substitueixen la dictadura de la classe burgesa per la seua dictadura revolucionària... per a vèncer la resistència de la burgesia..., donen a l'estat una forma revolucionària i transitòria..."

Engels: "... El partit victoriós" (en la revolució) "si no vol haver lluitat en va, ha de mantindre aquest domini pel terror que les seues armes inspiren als reaccionaris. ¿La Comuna de París hauria durat potser únicament un dia, de no haver emprat aquesta autoritat de poble armat enfront dels burgesos? No podem, al contrari, retraure-li no haver-se'n servit el suficientment?..."

Engels: "Sent l'estat una institució merament transitòria, que s'utilitza en la lluita, en la revolució, per a sotmetre per la violència els adversaris, és un absurd parlar d'un estat lliure del poble: mentre el proletariat necessita encara de l'estat, no el necessitarà en interès de la llibertat, sinó per a sotmetre els seus adversaris, i tan prompte com puga parlar-se de llibertat, l'estat com tal deixarà d'existir..."

Entre Kautsky, d'una banda, i Marx i Engels, per una altra, hi ha el mateix abisme que entre el cel i la terra, que entre un liberal i un revolucionari proletari. La democràcia pura, i senzillament la "democràcia" de què parla Kautsky, no és més que una paràfrasi d'aqueix mateix "estat lliure del poble", és a dir, un *pur absurd*. Amb l'erudició d'un doctíssim imbècil de gabinet, o amb el candor d'una xiqueta de deu anys, pregunta Kautsky: Per a què exercir la dictadura tenint la majoria? Marx i Engels ho expliquen:

- Per a tal d'aixafar la resistència de la burgesia.
- Per a inspirar temor als reaccionaris.
- Per a mantindre l'autoritat del poble armat contra la burgesia.
- Perquè el proletariat puga sotmetre per la força els seus adversaris.

Kautsky no comprèn aquestes explicacions. Enamorat de la "puresa" de la democràcia, no veient el seu caràcter burgès, sosté "conseqüentment" que la majoria, ja que ho és, no té necessitat d'"aixafar la resistència" de la minoria, d'"aixafar-la per la força"; sosté que és suficient amb reprimir els casos de violació de la democràcia. Enamorat de la "puresa" de la democràcia, Kautsky incorre *per descurt* en aqueix petit error en què sempre incorren tots els demòcrates burgesos: pren per igualtat real la igualtat formal (que no és més que mentida i hipocresia en el règim capitalista)! Res menys!

L'explotador no pot ser igual a l'explotat.

Aquesta veritat, per desagradable que li resulte a Kautsky, és allò de més essencial en el socialisme.

Una altra veritat: No pot haver-hi igualtat real, efectiva, mentre no s'haja fet totalment impossible l'explotació d'una classe per una altra.

Es pot derrotar de colp els explotadors mitjançant una insurrecció victoriosa en la capital o una rebel·lió de les tropes. Però, descomptant casos molt rars i excepcionals, no es pot fer desaparèixer de colp els explotadors. No es pot expropiar de colp tots els grans terratinents i capitalistes d'un país de certa extensió. A més, l'expropiació per si sola, com a acte jurídic o polític, no decideix, ni de bon tros, el problema, perquè és necessari *desplaçar* de fet els grans terratinents i capitalistes, *reemplaçar-los* de fet en fàbriques i finques per una altra administració, l'obrera. No pot haver-hi igualtat entre els explotadors, als que durant moltes generacions han distingit la instrucció, les condicions de la vida rica i els hàbits adquirits, i els explotats, que, inclús en les repúbliques burgeses més avançades i democràtiques, són una massa embrutida, inculta, ignorant, atemorida i falta de cohesió. Durant molt de temps després de la revolució, els explotadors segueixen servant de fet, inevitablement, tremends avantatges: conserven els diners (no és possible suprimir els diners de colp), alguns que altres béns mobles, amb freqüència considerables; serven les relacions, els hàbits d'organització i administració, el coneixement de tots els "secrets" (costums, procediments, mitjans, possibilitats) de l'administració; serven una instrucció més elevada, els seus estrets llaços amb l'alt personal tècnic (que viu i pensa en burgès); serven (i açò és molt important) una experiència infinitament superior en allò que fa a l'art militar, etc, etc.

Si els explotadors són derrotats només en un país (i aquest és, naturalment, el cas típic, perquè la revolució simultània en diversos països constitueix una rara excepció) seguiran sent, *no obstant això, més forts* que els explotats, perquè les seues relacions internacionals són poderoses. A més, una part dels explotats, pertanyents a les masses menys desenvolupades de camperols mitjans, artesans, etc., segueix i pot seguir els explotadors, com ho han provat fins ara *totes* les revolucions, inclús la Comuna (perquè entre les forces de Versalles hi havia també proletaris, cosa que "ha oblidat" el doctíssim Kautsky).

Per tant, suposar que en una revolució més o menys seriosa i profunda la solució del problema depèn senzillament de la relació entre la majoria i la minoria, és el sùmmum de l'estupidesa, el més neci prejudici d'un liberal adotzenat, és *enganyar les masses*, ocultar-les una veritat històrica ben establerta. Aquesta veritat històrica és la següent: en tota revolució profunda, és normal que els explotadors, que durant prou anys serveixen de fet sobre els explotats grans avantatges, oposen una resistència *llarga, porfídiosa i desesperada*. Mai (a no ser en la fantasia dolçassa del mel·líflu panoli de Kautsky) se sotmeten els explotadors a la decisió de la majoria dels explotats abans d'haver posat a prova la seua superioritat en una desesperada batalla final, en una sèrie de batalles.

El pas del capitalisme al comunisme plena tota una època històrica. Mentre aquesta època històrica no finalitza, els explotadors segueixen inevitablement abrigant esperances de restauració, *esperances* que es converteixen en *temptatives* de restauració. Després de la primera derrota seriosa, els explotadors derrocats, que no esperaven el seu enderrocament ni creien en ell, que no acceptaven ni tan sols la idea d'ell, es llancen amb energia decuplicada, amb passió furiosa i odi centuplicat a la lluita per la restitució del "paradís" que els ha sigut arrabassat, en defensa de les seues famílies, que abans fruíen d'una vida tan dolça i a les que la "xusma del populatxo vil" condemna a la ruïna i la misèria (o al "simple" treball...). I darrere dels capitalistes explotadors ve arrossegant-se una gran massa de petita burgesia, de la que decennis d'experiència històrica en tots els països ens diuen que titubeja i vacil·la, que avui segueix el proletariat i demà s'espanta de les dificultats de la revolució, es deixa portar pel pànic davant de la primera derrota o semiderrota dels obrers, es posa nerviosa, s'agita, ploriqueja, es passa d'un camp a un altre... al igual que els nostres menxevics i eseristes.

I sota aquestes condicions, en una època de lluita desesperada, aguditzada, quan la història posa a l'ordre del dia problemes de vida o mort per a privilegis seculars i mil·lenaris, parlar de majoria i minoria, de democràcia pura, de què no cal la dictadura, d'igualtat entre explotadors i explotats!! Quin abisme d'estupidesa i de filisteisme es necessita per a això!

Però decennis d'un capitalisme relativament "pacífic", de 1871 a 1914, han convertit els partits socialistes que s'adaptaven a l'oportunisme en estables d'Augies de filisteisme, d'estretor mental i d'apostasia...

* * *

El lector haurà advertit probablement que Kautsky, en el passatge del seu llibre més amunt citat, parla d'atemptat contra el sufragi universal (al que qualifica, dit siga entre parèntesi, de profunda font de poderosa autoritat moral, mentre que Engels, a propòsit de la mateixa Comuna de París i del mateix problema de la dictadura, parla de l'autoritat del poble armat contra la burgesia; resulta característic comparar les idees que sobre "l'autoritat" tenen un filisteu i un revolucionari...).

És d'advertir que el privar als explotadors del dret de vot és un problema *purament rus*, i no un problema de la dictadura del proletariat en general. Si Kautsky, sense hipocresia, haguera titulat el seu fullet *Contra els bolxevics*, el títol correspondria al contingut, i Kautsky tindria així dret a parlar directament del dret de sufragi. Però Kautsky ha volgut ser, primer que res, un "teòric". Ha titulat el seu fullet *La dictadura del proletariat en general*. Dels Soviets i de Rússia parla especialment només en la segona part de l'opuscle, a partir de l'apartat sisè. En canvi, en la primera part (que és d'on jo he pres la cita), tracta de la *democràcia* i de la *dictadura en general*. Posat a parlar del dret electoral, Kautsky *s'ha desemmascarat* com a polemista contra els bolxevics *sense un àpex de respecte per la teoria*. Perquè la teoria, és a dir, l'estudi dels fonaments generals de classe (i no d'un caràcter específic nacional) de la democràcia i de la dictadura, no ha de tractar d'un problema especial, com és el dret electoral, sinó del problema general: ¿Pot *mantindre's* la democràcia *per als rics i els explotadors* en un període històric en què es derroca els explotadors i el seu estat és substituït per l'estat dels explotats?

Així i només així és com pot plantejar el problema un teòric.

Coneixem l'exemple de la Comuna, coneixem tots els raonaments dels fundadors del marxisme sobre ella i a propòsit d'ella. Recolzant-me en aquests materials he analitzat jo, per exemple, el problema de la democràcia i de la dictadura en el fullet *L'Estat i la revolució*, escrit abans de la Revolució d'Octubre. Sobre la restricció del dret al sufragi *no he dit ni una paraula*. I ara cal afirmar que aquest problema és un assumpte específic nacional, i no un problema general de la dictadura. És un problema que cal enfocar amb un estudi de les *condicions*

peculiaris de la revolució russa, amb un estudi del seu *camí especial* de desenvolupament. Açò és el que em propose fer en les pàgines que segueixen. Però seria un error assegurar per anticipat que les pròximes revolucions proletàries d'Europa, totes o la major part d'elles, originaran necessàriament una restricció del dret de vot per a la burgesia. Pot succeir així. Després de la guerra i de l'experiència de la revolució russa, és probable que així succeïssa, però *no és indispensable* per a l'exercici de la dictadura, no constitueix un traç *imprescindible* del concepte lògic de dictadura, no és condició *indispensable* del concepte de dictadura en el terreny històric i de classe.

Allò que és traç indispensable, condició imprescindible de la dictadura, és la repressió per la *força* als explotadors com a *classe*, i, per consegüent, la *violació* de la "democràcia pura", és a dir, de la igualtat i de la llibertat *en relació amb* aqueixa *classe*.

Així i només així és com pot plantejar-se el problema en el terreny teòric. I Kautsky, al no fer-ho així, demostra que no procedeix contra els bolxevics com a teòric, sinó com un sicofanta dels oportunistes i de la burgesia.

Determinar en quins països, en quines condicions específiques nacionals d'un capitalisme o un altre es va a aplicar (d'una manera exclusiva o preponderant) una restricció determinada, una violació de la democràcia per als explotadors, és una qüestió que depèn de les particularitats nacionals de cada capitalisme, de cada revolució. Teòricament, el problema és distint, i es formula així: És possible la dictadura del proletariat *sense violació de la democràcia* respecte a la classe dels *explotadors*?

Kautsky ha eludit aquesta qüestió, l'única teòricament essencial i important. Cita tota classe de passatges de Marx i d'Engels *excepte els que* se refereixen al problema que ens ocupa, que jo he citat més amunt.

Parla de tot allò que es vullga, de tot allò que admeten els liberals i els demòcrates burgesos, d'allò que no sobrepassa el seu cercle d'idees, menys d'allò que és principal, que el proletariat no pot triomfar *sense vèncer la resistència* de la burgesia, *sense reprimir per la violència els seus adversaris*; i on hi ha "repressió violenta", on no hi ha "llibertat", *per descomptat no hi ha democràcia*.

Açò no ho ha comprés Kautsky.

* * *

Passem a l'experiència de la revolució russa i a la divergència entre els Soviets de Diputats i l'Assemblea Constituent, que va conduir a la dissolució de la Constituent i a la privació del dret de sufragi a la burgesia.

QUE NO GOSEN ELS SOVIETS CONVERTIR-SE EN ORGANITZACIONS ESTATALS

Els Soviets són la forma russa de la dictadura del proletariat. Si el teòric marxista que escriu un treball sobre la dictadura del proletariat haguera estudiat de veres aquest fenomen (en compte de repetir les lamentacions petit burgeses contra la dictadura, com fa Kautsky, cantant les melodies menxevics), hauria començat per donar una definició general de la dictadura, i després hauria examinat la seua forma particular, nacional, els Soviets, criticant-los com una de les formes de la dictadura del proletariat.

Clar que res seriós pot esperar-se de Kautsky després de la seua "interpretació" liberal de la doctrina de Marx sobre la dictadura. Però és curiós en el més alt grau veure com aborda el problema dels Soviets i com el resol.

Els Soviets, escriu, recordant la seua aparició en 1905, van crear "una forma d'organització proletària que era la més universal (*umfassendste*) de totes, perquè comprenia tots els obrers assalariats" (p. 31). En 1905 els Soviets no eren més que corporacions locals; en 1917, s'han convertit en una organització que s'estén a tota Rússia.

"Ja ara (prosegueix Kautsky) té l'organització soviètica una història gran i gloriosa. La que li està reservada és encara més gran, i no només a Rússia. En totes parts s'observa que, contra les gegantines forces de què disposa el capital financer en sentit econòmic i polític, són insuficients" (*versagen*: aquesta

paraula alemanya diu una mica més que "insuficients" i quelcom menys que "impotents") "els antics mètodes del proletariat en la seua lluita política i econòmica. No pot prescindir-se d'ells; segueixen sent indispensables per a temps normals, però de tant en tant se'ls plantegen problemes per a la solució dels quals són impotents, problemes en què l'èxit està tan sols en la unió de tots els instruments de força política i econòmics de la classe obrera" (p. 32).

Segueix una disquisició entorn de la vaga de masses, després de tot això afirma que "la burocràcia dels sindicats", tan necessària com els sindicats mateixos, "no és apta per a dirigir les gegantines batalles de les masses que són cada vegada més característiques dels nostres temps..."

"...Així, doncs (conclou Kautsky), l'organització soviètica és un dels fenòmens més importants de la nostra època. Promet adquirir una importància decisiva en els grans combats decisius que s'acosten entre el capital i el treball.

Però podem exigir més als Soviets? Els bolxevics, que després de la revolució de novembre (segons el nou calendari, és a dir, d'octubre, segons el nostre calendari) de 1917, juntament amb els socialistes revolucionaris d'esquerra, van conquerir la majoria en els Soviets de Diputats Obrers russos, després de la dissolució de l'Assemblea Constituent han convertit el Soviet, que fins llavors havia sigut *organització de combat* d'una classe, en una *organització estatal*. Han suprimit la democràcia, que el poble rus havia conquerit en la revolució de març (segons el nou calendari, de febrer, segons el nostre calendari). Conseqüentment, els bolxevics han deixat d'anomenar-se socialdemòcrates. S'anomenen comunistes" (p. 33; la cursiva és de Kautsky).

Qui conega la literatura menxevic russa haurà observat de seguida que Kautsky còpia servilment Martov, Axelrod, Stein i companyia. "Servilment" és la paraula, perquè ha desnaturalitzat els fets fins a un punt grotesc en profit dels prejudicis menxevics. Per exemple, no s'ha pres la molèstia de preguntar als seus informadors, al Stein de Berlín o a l'Axelrod d'Estocolm, sobre el *moment* en què es va plantejar el canvi de nom dels bolxevics en comunistes i sobre allò relatiu al paper dels Soviets com a organitzacions estatals. Senzillament d'haver sol·licitat aquestes dades, no hauria escrit Kautsky unes línies que mouen a rialla, perquè aquests dos assumptes els van plantejar els bolxevics a l'abril de 1917, per exemple, en les meues "tesis" del 4 d'abril de 1917, és a dir, *molt de temps abans* de la Revolució d'Octubre de 1917 (per no parlar ja de la dissolució de la Constituent el 5 de gener de 1918).

Però el raonament de Kautsky, que he reproduït completament, és el quid de tot el problema dels Soviets. El quid està, precisament, a saber si els Soviets han de tendir a convertir-se en organitzacions d'estat (els bolxevics van llançar en abril de 1917 la consigna de "Tot el Poder als Soviets!" i en la Conferència del Partit Bolxevic del mateix mes d'abril de 1917 van declarar que no els satisfieia una república parlamentària burgesa, sinó que reivindicaven una república d'obriers i camperols del tipus de la Comuna o del tipus dels Soviets); o bé els Soviets no han de seguir aqueixa tendència, no han de prendre el poder, no han de convertir-se en organitzacions d'estat, sinó que han de seguir sent "organitzacions de combat" d'una "classe" (segons va dir Martov, arreglant amb aquests innocents desigs el fet que, sota la direcció menxevic, els Soviets eren *un instrument de subordinació dels obrers a la burgesia*).

Kautsky repeteix servilment les paraules de Martov, prenent *fragments* de la controvèrsia teòrica dels bolxevics amb els menxevics i projectant aquests fragments, sense crítica ni raó, sobre el terreny teòric general, sobre el terreny europeu. El resultat és un embull capaç de provocar una rialla homèrica en tot obrer rus conscient que arribe a conèixer el citat raonament de Kautsky.

Amb la mateixa rialla acolliran a Kautsky tots els obrers europeus (a excepció d'un grapat d'empedreïts socialimperialistes) quan els expliquem de què es tracta.

Portant a l'absurd, amb extraordinària evidència, l'error de Martov, Kautsky li ha prestat el servei de l'ós de la falla. En efecte, vegem que li'n resulta a Kautsky.

Els Soviets comprenen tots els obrers assalariats. Contra el capital financer són insuficients els antics mètodes del proletariat en la seua lluita política i econòmica. Els Soviets estan cridats a complir un paper importantíssim i no sols a Rússia. Compliran un paper decisiu en les grans batalles decisives entre el capital i el treball a Europa. Açò és el que diu Kautsky.

Molt bé. ¿No decideix "les batalles decisives entre el capital i el treball" quina d'aqueixes dues classes s'apoderarà del poder de l'estat?

Res d'això. Guardé'ns Déu.

En les batalles "decisives", els Soviets, que comprenen tots els obrers assalariats, *no han de convertir-se en una organització d'estat!*

Però què és l'estat?

L'estat no és sinó una màquina per a l'opressió d'una classe per una altra.

Per tant, la classe oprimida, l'avantguarda de tots els treballadors i de tots els explotats en la societat actual, ha de llançar-se a "les batalles decisives entre el capital i el treball", *però*

no ha de tocar la màquina de què se serveix el capital per a oprimir al treball! No ha de trencar aqueixa màquina! No ha d'emprar la seua organització universal per a reprimir els explotadors!

Magnífic, admirable, senyor Kautsky! "Nosaltres" reconeixem la lluita de classes, com la reconeixen tots els liberals, o siga, sense derrocar la burgesia...

Ací és on es palesa la total ruptura de Kautsky, tant amb el marxisme com amb el socialisme. Açò és, de fet, passar-se al costat de la burgesia, que es troba disposada a admetre tot el que es vullga, menys la transformació de les organitzacions de la classe que ella oprimeix en organitzacions d'estat. No hi ha ja manera que Kautsky salve la seua posició, que tot ho concilia i que no té més que frases per a salvar totes les profundes contradiccions.

Siga que Kautsky renúncia per complet a que el poder de l'estat passe a mans de la classe obrera, siga que admet que la classe obrera s'apodere de la vella màquina estatal, de la màquina burgesa, però de cap mode consent que la trenque i la destruïska, substituint-la per una nova, per la màquina proletària. S'"interprete" o s'"explique" d'un o un altre mode el raonament de Kautsky, en aquests dos casos resulta evident la seua ruptura amb el marxisme i el seu pas al costat de la burgesia.

Ja en el *Manifest Comunista*, al parlar de l'estat que necessita la classe obrera triomfant, escrivia Marx: "L'estat, és a dir, el proletariat organitzat com a classe dominant". I ara un home que pretén seguir sent marxista, declara que el proletariat totalment organitzat i que sosté "una lluita decisiva" contra el capital, *no ha de fer* de la seua organització de classe una organització d'estat. La "fe supersticiosa en l'estat", que segons escrivia Engels en 1891 "a Alemanya s'ha trasplantat a la consciència general de la burgesia i fins i tot a la de molts obrers", és el que en aquest cas ha posat de manifest Kautsky. Lluiteu, obrers, "autoritza" el nostre filisteu (també ho "autoritza" el burgès perquè de totes maneres els obrers lluiten, i l'única cosa que fa falta és buscar el mode d'atordir el tall de la seua espasa). Lluiteu, però *no goseu vèncer!* No destruïu la màquina de l'estat burgès, no substituïu l'"organització estatal" burgesa per l'"organització estatal" proletària!

Una persona que compartira seriosament la idea de Marx que l'estat no és més que una màquina per a l'aixafament d'una classe per una altra, que s'haguera parat a meditar sobre aquesta veritat, no hauria pogut arribar mai a l'absurd de dir que les organitzacions proletàries, capaces de vèncer el capital financer, no han de transformar-se en organitzacions d'estat. Això és el que revela al petit burgès, per al que l'estat és, "malgrat tot", una entitat al marge de les classes, o situada per damunt de les classes. En efecte, ¿per què pot el proletariat, "una sola classe", fer una guerra decisiva *al capital*, que no sols domina sobre el proletariat, sinó sobre el poble sencer, sobre tota la petita burgesia, sobre tots els camperols, i no pot, sent "una sola classe", transformar la seua organització en organització d'estat? Perquè el petit burgès tem la lluita de classes i no la porta a terme, *fins a allò més important*.

Kautsky s'ha ficat en un embull complet i deixa traslluir la seua vertadera fisonomia. Fixeu-vos: ell mateix ha reconegut que Europa s'acosta a batalles decisives entre el capital i el treball i que els antics mètodes del proletariat en la lluita política i econòmica són insuficients. Però aquests mètodes consistien precisament en utilitzar la democràcia *burguesa*. Per tant?

Kautsky ha tinguda por d'acabar el raonament i veure el que d'això es dedueix.

... Per tant, només un reaccionari, enemic de la classe obrera, lacai de la burgesia, pot dedicar-se ara a pintar els encants de la democràcia burgesa i a garlar sobre la democràcia pura, girat cap a un passat ja caduc. La democràcia burgesa *va ser* progressiva en comparació amb l'Edat Mitja, i calia utilitzar-la. Però *ara és insuficient* per a la classe obrera. Ara cal mirar no cap a arrere, sinó cap avant, cal anar a la substitució de la democràcia burgesa per *la proletària*. Ha sigut possible (i necessari) realitzar en el marc de l'estat democràtic burgès el treball preparatori de la revolució proletària, la instrucció i formació de l'exèrcit proletari, però tancar el proletariat *dins d'aqueix marc* quan s'ha arribat a les "batalles decisives", és traïr la causa proletària, ser un renegat.

Kautsky ha caigut en una situació particularment ridícula, perquè repeteix l'argument de Martov sense veure que Martov recolza aquest argument en un *altre* que Kautsky no empra! Martov diu (i Kautsky ho repeteix) que Rússia no està encara madura per al socialisme, de tot això es dedueix naturalment que és encara enjorn per a convertir els Soviets, d'òrgans de lluita, en organitzacions d'estat (Ilija's: allò que és oportú és transformar els Soviets, amb ajuda dels caps menxevics, en òrgans de *subordinació* dels obrers a la burgesia imperialista). Ara bé, Kautsky *no pot* dir obertament que Europa no està madura per al socialisme. En 1909, quan encara no era un renegat, va escriure que no calia tindre por d'una revolució *prematura*, que seria traïdor qui renunciara a la revolució per por a la derrota. Kautsky no s'atreveix a retractar-se *francament*. I resulta un absurd que descobreix completament tota la neciesa i la covardia

del petit burgès: d'una banda, Europa està madura per al socialisme i va a les batalles decisives entre el treball i el capital; però, d'altra banda, *l'organització de combat* (és a dir, l'organització que s'està formant, desenvolupant i refermant en la lluita), l'organització del proletariat, avantguarda, organitzador i cap dels oprimits, *no s'ha* de convertir en organització d'estat!

* * *

Des del punt de vista pràctic de la política, la idea que els Soviets són necessaris com a organització de combat, però no han de convertir-se en organitzacions d'estat, és encara infinitament més absurda que des del punt de vista teòric. Inclús en temps de pau, sense situació revolucionària, la lluita entre les masses obreres i els capitalistes, per exemple, la vaga de masses, origina en ambdues parts formidable irritació, extrem ardor en el combat, constants manifestacions de la burgesia en el sentit que ella és i vol seguir sent "l'ama de sa casa", etc. I en temps de revolució, quan la vida política està en efervescència, una organització com els Soviets, que comprèn *tots* els obrers de *totes* les branques d'indústria, i també *tots* els soldats i tots els camperols pobres i treballadors, és una organització que per si mateixa, per la marxa del combat, per la simple "lògica" de l'ofensiva i de la defensa, arriba necessàriament a plantejar el problema *en forma contundent*. Voler prendre una posició neutra, "conciliar" el proletariat amb la burgesia, és una neciesa condemnada a un fracàs llastimós: açò va ser el que va succeir a Rússia amb les prèdiques de Martov i altres menxevics; açò és el que inevitablement succeirà a Alemanya i en altres països si els Soviets es desenvolupen prou àmpliament, si arriben a unir-se i a refermar-se. Dir als Soviets que lluiten, però que no prenguen tot el poder de l'estat en les seues mans, que no es transformen en organitzacions d'estat, equival a predicar la col·laboració de classes i la "pau social" entre el proletariat i la burgesia. És ridícul pensar tan sols que, en una lluita aferrissada, semblant posició pugui conduir a quelcom que no siga una vergonyosa derrota. L'etern destí de Kautsky és nedar entre dues aigües. Fa com si en teoria no estiguera d'acord en res amb els oportunistes, però de fet està d'acord amb ells, en tot l'essencial (o siga, en tot allò que concerneix la revolució), *en la pràctica*.

L'ASSEMBLEA CONSTITUENT I LA REPUBLICA SOVIÈTICA

El problema de l'Assemblea Constituent i de la seua dissolució pels bolxevics és la clau de tot el fullet de Kautsky. A ell hi torna constantment. Tota l'obra del cap ideològic de la II Internacional vessa d'al·lusions a què els bolxevics "han suprimit la democràcia" (veja's més amunt una de les cites de Kautsky). El problema, en efecte, té interès i importància, perquè la relació entre democràcia burgesa i democràcia proletària es planteja en ell *pràcticament* davant de la revolució. Vegem com ho analitza el nostre "teòric marxista".

Kautsky cita les meues *Tesis sobre l'Assemblea Constituent*, publicades en *Pravda* del 26 de desembre de 1917. Pareix que no podia esperar-se millor prova de serietat per la seua part, ja que aborda la qüestió amb documents en les mans. Però vegem *com* cita Kautsky. No diu que les tesis eren 19, ni que s'hi parlava, tant de la relació entre una república burgesa ordinària amb Assemblea Constituent i la República dels Soviets, com *de la història* de la divergència entre l'Assemblea Constituent i la dictadura del proletariat en la nostra revolució. Kautsky prescindeix de tot açò i diu simplement al lector que (entre aquestes tesis) "dues tenen particular importància": una, que els eseristes es van fraccionar després de les eleccions a l'Assemblea Constituent, però abans de reunir-se aquesta (no diu que aqueixa tesi és la quinta); una altra, que la República dels Soviets és en general una forma democràtica superior a l'Assemblea Constituent (no diu que aqueixa tesi és la tercera).

I únicament d'aqueixa tercera tesi cita Kautsky completament un fragment, l'afirmació següent:

"La República dels Soviets no és només una forma de tipus més elevat d'institucions democràtiques (comparant-la amb la república burgesa *ordinària* coronada per una Assemblea

Constituent), sinó l'única forma capaç d'assegurar el trànsit menys dolorós¹ al socialisme" (Kautsky omet la paraula "ordinària", i les paraules d'introducció de la tesi: "Per a la transició del règim burgès al socialista, per a la dictadura del proletariat").

Després d'aquesta cita, Kautsky exclama amb magnífica ironia:

"És de doldre únicament que arribaren a aqueixa conclusió al trobar-se en minoria en l'Assemblea Constituent. Ningú havia demanat abans l'Assemblea Constituent amb major empenyorament que Lenin".

Així, ho diu textualment en la pàgina 31 del seu llibre!

Una vertadera perla! Només un sicofanta al servei de la burgesia pot falsejar tant els fets, per a donar al lector la impressió que els discursos dels bolxevics sobre un tipus superior d'estat són una invenció, a la que només han recorregut *després* d'haver-se vist en minoria en l'Assemblea Constituent!! Una mentida tan vil només va poder dir-la un canalla venut a la burgesia, o, el que és absolutament igual, que s'ha fiat de P. Axelrod i encobreix els seus informadors.

Perquè tot el món sap que el mateix dia de la meua arribada a Rússia, el 4 d'abril de 1917, vaig llegir públicament les tesis en què proclamava la superioritat d'un estat del tipus de la Comuna sobre la república parlamentària burgesa. Després ho he tornat a manifestar *repetidament* en la premsa, per exemple, en un fullet sobre els partits polítics que es va traduir a l'anglès i va ser publicat a Amèrica del Nord al gener de 1918, en l'*Evening Post* de Nova York. És més, la Conferència del Partit Bolxevic, celebrada a finals d'abril de 1917, va adoptar una resolució dient que la república de proletaris i camperols és superior a la república parlamentària burgesa, que el nostre Partit no es conformava amb aquesta última i que el programa del Partit havia de modificar-se en aquest sentit.

¿Com qualificar després d'açò la idea de Kautsky, que afirma als lectors alemanys que jo exigia amb el major empenyorament la convocatòria de l'Assemblea Constituent i que només al quedar els bolxevics en minoria dins d'ella vaig començar a "macular" l'honor i la dignitat d'aqueixa Assemblea? Com pot justificar-se aquesta idea?² No estava Kautsky informat dels fets? Per a què, doncs, s'ha posat a escriure sobre ells? Per què no ha declarat lleialment: Jo, Kautsky, escric recolzant-me en dades dels menxevics Stein, P. Axelrod i companyia? Amb la seua pretensió d'objectivitat, vol dissimular el seu paper de criat dels menxevics, als que la derrota ha posat furiosos.

Però açò no és més que el principi. Allò de més gros ve després.

Admetem que Kautsky no haja volgut o no haja pogut (?) rebre dels seus informadors una traducció de les resolucions dels bolxevics i de les seues declaracions sobre si els satisfà la república democràtica parlamentària burgesa. Admetem-ho, encara que és inversemblant. Però les meues tesis del 26 de desembre de 1917 *les menciona obertament* Kautsky en la pàgina 30 del seu llibre.

¿Coneix Kautsky el text complet d'aquestes tesis, o coneix només allò que li han traduït els Stein, Axelrod i companyia? Kautsky cita la *tercera* tesi sobre la qüestió *fonamental* de si abans de les eleccions a l'Assemblea Constituent els bolxevics comprenien i deien al poble que la República dels Soviets és superior a la república burgesa. *Però Kautsky silencia la segona tesi*

Aquesta segona tesi diu:

"La socialdemocràcia revolucionària, que reclamava la convocatòria de l'Assemblea Constituent, des dels primers dies de la revolució de 1917 *va subratllar en repetides ocasions que la República dels Soviets és una forma de democràcia superior a la república burgesa ordinària amb la seua Assemblea Constituent*". (La cursiva és meua.)

Per a presentar els bolxevics com a gent sense principis, com "oportunistes revolucionaris" (aquesta expressió es troba, no record amb quin motiu, en un passatge del llibre de Kautsky), el senyor Kautsky *ha ocultat als lectors alemanys* que les tesis fan menció de "*repetides*" declaracions!

Semblants són els pobres, míseros i menyspreables procediments a què recorre el senyor Kautsky. D'aquesta manera es desentén de la qüestió teòrica.

¹ Per cert, Kautsky cita repetides vegades l'expressió del trànsit "menys dolorós", segons pareix, amb pretensions d'ironia. Però com que recorre a males armes, algunes pàgines més avant fa una trampa i falseja la cita: un pas "sense dolor"! Clar que amb semblant sistema és fàcil atribuir a l'adversari una insensatesa. Aquesta falsificació permet, a més, desentendre's del fons de l'argument: el trànsit menys dolorós al socialisme únicament és possible amb l'organització total dels pobres (els soviets) i amb l'ajuda del poder central de l'estat (el proletariat) a tal organització.

² A propòsit: hi ha moltes mentides menxevics al fullet de Kautsky! És un libel d'un mexevic enfurismat.

¿És o no veritat que la república parlamentària democràticoburguesa és *inferior* a una república del tipus de la Comuna o dels Soviets? Aquest és el nus de la qüestió que Kautsky eludeix. Kautsky "ha oblidat" tot allò que Marx diu en la seua anàlisi de la Comuna de París. També "ha oblidat" la carta d'Engels a Bebel del 28 de març de 1875, que expressa en forma ben evident i comprensible la mateixa idea de Marx: "La Comuna no era ja un estat en el sentit propi de la paraula".

I ací teniu el teòric més eminent de la II Internacional que, en un fullet especial sobre *La dictadura del proletariat*, al tractar en particular de Rússia, on s'ha plantejat moltes vegades i sense embuts el problema d'una forma d'estat superior a la república democràticoburguesa, passa per alt aquesta qüestió. En què es diferencia açò, *de fet*, del pas al costat de la burgesia?

(Observem entre parèntesi que també en açò s'arrossega Kautsky a la cua dels menxevics russos. Entre ells sobren gents que se saben "totes les cites" de Marx i Engels; però ni un sol menxevic, d'abril a octubre de 1917 i d'octubre de 1917 a octubre de 1918, ha tractat *una sola vegada* d'analitzar el problema d'un estat del tipus de la Comuna. Plekhanov ho ha eludit també. Pel que s'ha vist, *han hagut de callar-se*.

Clar que parlar de la dissolució de l'Assemblea Constituent amb gents que s'anomenen socialistes i marxistes, però que en realitat, en *l'essencial*, en el problema d'un estat del tipus de la Comuna, es passen a la burgesia, seria tirar margarides a porcs. Bastarà imprimir com annex d'aquest fullet les meues tesis completes sobre l'Assemblea Constituent. Per elles veurà el lector que la qüestió es va plantejar el 26 de desembre de 1917 des del punt de vista teòric, històric i en el terreny pràctic de la política.

Encara que Kautsky, com a teòric, ha renegat per complet del marxisme, haguera pogut analitzar com a historiador la lluita dels Soviets contra l'Assemblea Constituent. Molts dels seus treballs ens diuen que Kautsky *sabia* ser historiador marxista, i *aqueixos* treballs quedaran com a patrimoni perdurable del proletariat, malgrat haver-los succeït l'apostasia del seu autor. Però en aquest punt Kautsky, també com a historiador, *es gira d'esquena* a la veritat, tanca els ulls davant de fets universalment *notoris*, es condueix com un sicofanta. *Vol* presentar els bolxevics com a gents sense principis i relata com van intentar *atenuar* el seu conflicte amb la Constituent abans de dissoldre-la. No hi ha absolutament res de roí en això, de res tenim que desdir-nos. Les tesis les publique completament, i en elles dic amb la claredat del dia: Senyors petit burgesos vacil·lants que vos heu atrinxerat en l'Assemblea Constituent, accepteu la dictadura del proletariat o triomfarem sobre vosaltres "per via revolucionària" (tesi 18 i 19).

Així és com ha procedit i procedirà sempre el proletariat vertaderament revolucionari respecte a la petita burgesia vacil·lant.

Kautsky adopta en la qüestió de l'Assemblea Constituent una posició formalista. En les meues tesis he dit clarament i repetidament que els interessos de la revolució estan per damunt dels drets formals de l'Assemblea Constituent (veja's les tesis 16 i 17). El punt de vista democràtic formal és precisament el del demòcrata *burgès*, que no admet la supremacia dels interessos del proletariat i de la lluita proletària de classe. Kautsky, com historiador, no haguera pogut menys de reconèixer que els parlaments burgeses són òrgans d'una o una altra classe. Però ara (per a la seua immunda labor de repudiar la revolució), Kautsky ha hagut d'oblidar el marxisme, i no *es pregunta* de quina *classe* era òrgan l'Assemblea Constituent a Rússia. No analitza les circumstàncies concretes, no vol veure els fets, res diu als lectors alemanys respecte a què les meues tesis exposen, no sols un estudi teòric de la insuficiència de la democràcia burgesa (tesi 1-3), no sols les condicions concretes, en virtut de les quals les llistes dels partits, compostes a mitjan octubre de 1917, no responien a la realitat en desembre de 1917 (tesi 4-6), sinó també *la història de la lluita de classes i de la guerra civil* d'octubre a desembre de 1917 (tesi 7-15). D'aquesta història concreta vam deduir (tesi 14) que la consigna de "Tot el poder a l'Assemblea Constituent" s'havia convertit *de fet* en la consigna dels demòcrates constitucionalistes, kaledinistes i els seus còmplices.

L'historiador Kautsky no ho veu. L'historiador Kautsky no ha sentit dir mai que el sufragi universal dóna lloc a vegades a parlaments petit burgesos i a vegades a parlaments reaccionaris i contrarevolucionaris. Kautsky, historiador marxista, no ha escoltat dir que una cosa és la forma de les eleccions, la forma de la democràcia, i una altra el contingut de classe d'una institució determinada. Aquest problema del contingut de classe de l'Assemblea Constituent està clarament plantejat i resolt en les meues *Tesis*. Pot ser que la meua solució no siga justa. Res ens agradaria tant com una crítica marxista de la nostra anàlisi. En compte d'escriure frases absolutament nècies (hi ha moltes en Kautsky) sobre que hi ha qui impedeix criticar el bolxevisme, Kautsky hauria d'haver realitzat aquesta crítica. Però l'assumpte és que

la crítica brilla en ell per la seua absència. *Ni tan sols planteja el problema* d'una anàlisi dels Soviets d'una banda i de la Constituent per una altra des del punt de vista de classe. I per això és *impossible* discutir amb Kautsky, i només queda *demonstrar* als lectors per què no pot donar-se-li un altre nom que el de renegat.

La divergència entre els Soviets i l'Assemblea Constituent té la seua història, que no podria deixar de costat l'historiador, encara que no es col·locara en el punt de vista de la lluita de classes. Tampoc ha volgut Kautsky *tocar* aquesta història dels fets. Ha ocultat als lectors alemanys el fet universalment notori (que ara només oculten els menxevics empedreïts) que els Soviets, també sota la dominació menxevic, és dir, des de finals de febrer fins a octubre de 1917, divergien amb les institucions "generals de l'estat" (és a dir, burgeses). En el fons, Kautsky adopta una actitud de conciliació, de conformisme, de col·laboració entre el proletariat i la burgesia; per molt que Kautsky ho negue, aquest punt de vista és un fet que confirma tot el seu fullet. No calia dissoldre l'Assemblea Constituent, és a dir, no calia portar fins al final la lluita contra la burgesia, no calia derrocar-la; el proletariat hauria d'haver-se conciliat amb la burgesia.

¿Per què no diu Kautsky que els menxevics es van dedicar a aquesta labor poc honrosa de febrer a octubre de 1917 i no van aconseguir res? Si era possible conciliar la burgesia amb el proletariat, per què no es va aconseguir la conciliació davall el domini menxevic, per què es mantenia la burgesia apartada dels Soviets i es deia (ho deien els *menxevics*) que els Soviets eren la "democràcia revolucionària" i la burgesia els "elements censataris"?

Kautsky oculta als lectors alemanys que els menxevics, en l'"època" del seu domini (febrer a octubre de 1917), qualificaven els Soviets de democràcia revolucionària, i així reconeixien la seua superioritat sobre totes les altres institucions. Només a aquesta omisió voluntària es deu que, tal com ho presenta l'historiador Kautsky, la divergència entre els Soviets i la burgesia siga quelcom sense història, que s'ha produït de la nit al matí, inopinadament, sense motius, a causa de la mala conducta dels bolxevics. En realitat, *més de mig any* (espai de temps immens per a una revolució) *d'experiència* de conformisme menxevic, de temptatives de conciliar el proletariat amb la burgesia, és el que va convèncer al poble de la inutilitat d'aquestes temptatives, cosa que va apartar el proletariat dels menxevics.

Els Soviets són una magnífica organització de combat del proletariat, amb un gran esdevenidor, reconeix Kautsky. Però si és així, tota la posició de Kautsky s'enfonsa com un castell de naips o com la il·lusió petit burgesa que es pot evitar l'aferrissada lluita entre el proletariat i la burgesia. Perquè la revolució tota, no és més que una lluita contínua, i a més desesperada, i el proletariat és la classe d'avantguarda de tots els oprimits, el focus i el centre de totes les aspiracions de tots els oprimits a la seua emancipació. Els Soviets (òrgan de les masses oprimides) reflectien i traduïen, com és natural, el sentir i els canvis d'opinió d'aqueixes masses incomparablement més de pressa, més completament i fidelment que haguera pogut fer-ho qualsevol altra institució (aquesta és, per cert, una de les raons que la democràcia soviètica siga un tipus superior de democràcia).

Del 28 de febrer (calendari antic) al 25 d'octubre de 1917, els Soviets van aconseguir convocar *dos* Congressos de tota Rússia amb representants de la immensa majoria de la població del país, de tots els obrers i soldats i de set o vuit desenes parts dels camperols, sense comptar una infinitat de congressos locals, de districte, urbans, provincials i regionals. Durant aquest període, la burgesia no va poder reunir ni una sola institució que representara una majoria (excepció feta de la "Conferència Democràtica", manifestament falsificada, que era una mofa i que va suscitar la còlera del proletariat). L'Assemblea Constituent va reflectir *el mateix* sentir de les masses, *el mateix* agrupament polític que en el primer Congrés dels Soviets de tota Rússia (Congrés de juny). En el moment de reunir-se l'Assemblea Constituent (gener de 1918) s'havien celebrat el segon Congrés dels Soviets (octubre de 1917) i el tercer (gener de 1918); els dos *van demostrar ben clarament* que les masses s'havien radicalitzat, que eren més revolucionàries, que havien girat l'esquena a menxevics i eseristes, que s'havien passat al costat dels bolxevics, és a dir, que repudiaven la direcció petit burgesa, la il·lusió d'un acord amb la burgesia, i optaven per la lluita revolucionària del proletariat per a derrocar la burgesia.

Per consegüent, la sola *història externa* dels Soviets demostra ja com d'inevitable era la dissolució de l'Assemblea Constituent i *el caràcter reaccionari d'aquesta*. Però Kautsky s'aferra a la seua "consigna": perisca la revolució, triomfe la burgesia sobre el proletariat, però florisca la "democràcia pura"! *Fiat justitia, pereat mundus!*

Heus ací un breu resum dels congressos dels Soviets de tota Rússia en la història de la revolució russa:

Congressos dels Soviets de tota Rússia	Total de delegats	Número de bolxevics	% de bolxevics
Primer (3/VI/1917)	790	103	13%
Segon (25/X/1917)	675	343	51%
Tercer (10/II/1918)	710	434	61%
Quart (14/III/1918)	1.232	795	64%
Quint (4/VII/1918)	1.164	773	66%

Basta llançar una ullada a aquestes xifres per a comprendre que no desperten en nosaltres més que la rialla els arguments a favor de l'Assemblea Constituent o els discursos dels que (com Kautsky) diuen que els bolxevics no representen la majoria de la població.

LA CONSTITUCIÓ SOVIÈTICA

Com ja he assenyalat, el negar a la burgesia el dret de sufragi no constitueix un element obligatori i indispensable de la dictadura del proletariat. Tampoc a Rússia els bolxevics, que molt abans d'Octubre havien proclamat la consigna de tal dictadura, van parlar per endavant de privar els explotadors de drets electorals. *Aquest element* de la dictadura no procedeix "del pla" de cap partit, sinó que *ha sorgit* per si mateix en el curs de la lluita. L'historiador Kautsky, clar, no ho ha advertit. No comprèn que la burgesia, ja quan en els Soviets dominaven els menxevics (partidaris de la conciliació amb la burgesia), s'havia apartat per pròpia iniciativa dels Soviets, els boicotejava, s'oposava a ells, i intrigava contra ells. Els Soviets van sorgir sense Constitució alguna i van subsistir *més d'un any* (des de la primavera de 1917 fins a l'estiu de 1918) sense Constitució alguna. El frenesí de la burgesia contra l'organització dels oprimits, organització independent i omnipotent (per abraçar tots), la lluita més desvergonyida, més egoista i més vil de la burgesia contra els Soviets, i, en fi, la complicitat manifesta de la burgesia (des dels demòcrates constitucionalistes fins als eseristes de dreta, des de Miliukov fins a Kerenski) en l'aventura de Kornilov, tot això *va preparar* l'expulsió formal de la burgesia del si dels Soviets.

Kautsky ha escoltat parlar del complot de Kornilov, però manifesta olímpic menyspreu pels fets històrics i el curs i les *formes* de la lluita, que han de determinar les formes de la dictadura: ¿què tenen a veure, en efecte, els fets si es tracta de la democràcia "pura"? A Causa d'açò, la "crítica" de Kautsky, dirigida contra la privació de drets electorals a la burgesia es distingeix per una... càndida ingenuïtat, que seria entenedridora en un xiquet, però que produeix nàusees tractant-se d'un home a qui encara no s'ha declarat cretí oficialment.

"....¿Si els capitalistes, amb el sufragi universal, hagueren quedat reduïts a una insignificant minoria, s'haurien conformat més fàcilment amb la seua sort" (p. 33)... No és certament encantador? L'intel·ligent Kautsky ha vist moltes vegades en la història, i per experiència de la vida coneix molt bé a grans terratinents i capitalistes que concedeixen bel·ligerància a la voluntat de la majoria dels oprimits. L'intel·ligent Kautsky es manté ferm en el punt de vista de l'"oposició", és a dir, en el punt de vista de la lluita parlamentària. Així ho diu textualment: "oposició" (ps 34 i altres moltes).

Oh savi historiador i polític! Sàpia vostè que "oposició" és un concepte de lluita pacífica i exclusivament parlamentària, és a dir, una noció que respon a una situació no revolucionària, a l'absència de revolució. En la revolució ens trobem amb un enemic que és implacable en la guerra civil; cap hipocresia reaccionària de petit burgès, que tem aqueixa guerra com la tem Kautsky, farà canviar en res aquest fet. És ridícul enfocar des del punt de vista de l'"oposició" els problemes d'una guerra civil implacable quan la burgesia es decideix a tots els crims (l'exemple dels versallescs i dels seus tractes amb Bismarck diu prou a tot aquell que no veja la història com el Petrushka de Gógol), quan la burgesia crida en el seu auxili estats estrangers i intriga amb ells contra la revolució. Igual que Kautsky, "conseller del confusionisme", el proletariat revolucionari ha de calar-se la gorra de dormir i considerar com una simple "oposició" legal aquesta burgesia que organitza les revoltes contrarevolucionàries de Dutov, de

Krasnov i dels txecoslovacs, que prodiga milions als sabotejadors. Quina profunditat de pensament!

L'única cosa que a Kautsky li interessa és el costat formal i jurídic de l'assumpte, de manera que al llegir els seus raonaments sobre la Constitució soviètica ens vénen a la memòria unes paraules de Bebel: Els juristes són gent reaccionària fins a la medul·la. "En realitat (escriu Kautsky) no es pot privar de drets únicament els capitalistes. Què és el capitalista en sentit jurídic? Un home que posseeix béns? Inclús en un país econòmicament tan avançat com Alemanya, el proletariat del qual és tan nombrós, la implantació d'una república soviètica privaria de drets polítics a grans masses. En 1907, en l'imperi alemany el nombre de persones (compreses les seues famílies) ocupades en els tres grans grups (agricultura, indústria i comerç) ascendia a quasi 35 milions d'empleats i obrers assalariats i 17 milions de productors independents. Per tant, el partit pot molt ben ser majoria entre els obrers assalariats, però minoria en la població" (p. 33).

Típic mode de raonar de Kautsky. No és açò una lamentació contrarevolucionària de burgès? Per què ha inclòs vostè, senyor Kautsky, a tots els "independents" en la categoria de persones desproveïdes de drets, quan sap molt bé que la immensa majoria dels camperols russos no tenen obrers assalariats i per tant no se'ls priva de drets? No és açò una falsificació?

¿Per què vostè, savi economista, no ha reproduït dades que coneix perfectament i que figuren en la mateixa estadística alemanya de 1907 sobre el treball assalariat en els diversos grups d'explotacions agrícoles? ¿Per què no ha citat vostè aquestes dades als obrers alemanys, lectors del seu fullet, que així veurien *quants explotadors* hi ha i com de pocs explotadors hi ha entre el total dels "agricultors" de l'estadística alemanya?

Perquè la seua apostasia l'ha convertit en un simple sicofanta al servei de la burgesia.

El capitalista, ve a dir-nos, és un concepte jurídic imprecís, i Kautsky dedica unes quantes pàgines a fulminar l'"arbitrarietat" de la Constitució soviètica. El "consciencios erudit" permet a la burgesia anglesa compondre i perfeccionar durant segles una Constitució burgesa nova (nova per a l'Edat Mitjana), però a nosaltres, els obrers i camperols de Rússia, aquest representant d'una ciència servil no ens concedeix termini algun. A nosaltres ens exigeix una Constitució ultimada fins al més petit detall en uns quants mesos...

..."Arbitrarietat"! Jutgeu quin abisme del més vil servilisme davant de la burgesia i d'estúpida pedanteria descobreix *semblant* reptotxe. Els juristes dels països capitalistes, burgesos fins a la medul·la i en la seua majoria reaccionaris, han dedicat segles o decennis a redactar les més minucioses regles, a escriure desenes i centenars de volums de lleis i comentaris per a *oprimir* l'obrer, per a lligar de peus i mans el *pobre*, per a oposar mil argúcies i traves al simple treballador del poble, oh, però els liberals burgesos i el senyor Kautsky no veuen en això cap "arbitrarietat"! No veuen més que "ordre" i "legalitat"! Allí, tot està meditat i prescrit per a "masegar" tot el possible al pobre. Allí hi ha milers d'advocats i funcionaris burgesos (dels que Kautsky no parla en absolut, segurament perquè Marx concedia moltíssima importància a la *destrucció* de la màquina burocràtica...); milers d'advocats i funcionaris que saben interpretar les lleis de manera que l'obrer i el camperol mitjà no aconseguisquen travessar mai els filats que els seus preceptes alcen. Això no és "arbitrarietat" de la burgesia, això no és una dictadura de vils i àvids explotadors, farts de sang del poble, res d'això. És la "democràcia pura", que cada dia va fent-se més i més pura.

Però quan les classes treballadores i explotades, aïllades per la guerra imperialista dels seus germans estrangers, creen per primera vegada en la història els *seus* Soviets, incorporen a l'activitat política *les masses* que la burgesia oprimia, embrutia i atordia, quan comencen a construir *elles mateixes* un estat *nou*, proletari, quan, en l'ardor d'una lluita aferrissada, en el foc de la guerra civil, comencen a *esbossar* els principis fonamentals d'un estat *sense explotadors*, tots els canalles de la burgesia, tota la banda de vampirs amb el seu acòlit Kautsky, clamen contra l'"arbitrarietat"! En efecte, ¿com poden aqueixos ignorants, aqueixos obrers i camperols, aqueix "populatxo", interpretar les seues lleis? On van a adquirir el sentit de la justícia aqueixos simples treballadors, sense els consells de cultes advocats, d'escriptors burgesos, dels Kautsky i dels savis funcionaris d'antany?

Del meu discurs del 28 d'abril de 1918 el senyor Kautsky cita aquestes paraules: "Les masses determinen elles mateixes la forma i la data de les eleccions..." I el "demòcrata pur" Kautsky conclou:

"De manera que, pel que s'ha vist, cada assemblea d'electors estableix com li agrada el procediment de les eleccions. L'arbitrarietat i la possibilitat de desfer-se dels elements d'oposició molestos, al si del mateix proletariat, es multiplicarien d'aquesta manera en grau extrem" (p. 37).

¿En què es distingeix açò dels discursos d'un coolí de la ploma venut als capitalistes, que clama perquè en una vaga la massa subjuga els obrers aplicats que "desitgen treballar"?

¿Per què no és arbitrarietat que els funcionaris *burgesos* determinen el procediment de les eleccions en la democràcia burgesa "pura"? ¿Per què el sentit de justícia *de les masses que s'han aixecat per a lluitar* contra els seus explotadors seculars, de les masses a les que instrueix i tempera aquesta lluita desesperada, ha de ser inferior al d'un *grupat* de funcionaris, intel·lectuals i advocats nodrits de prejudicis *burgesos*?

Kautsky és un vertader socialista, no es pose en dubte la sinceritat d'aquest venerable pare de família, d'aquest honrat ciutadà. És partidari ardent i convençut de la victòria dels obrers, de la revolució proletària. El seu únic desig seria que *primer, abans* del moviment de les masses, *abans* de la seua furiosa lluita contra els explotadors i obligatòriament sense guerra civil, els mel·liflús intel·lectuals petit burgesos i filisteus, calada la gorra de dormir, compongueren uns moderats i *precisos estatuts del desenvolupament de la revolució*...

Amb profunda indignació moral refereix el nostre doctíssim Judes Golovliov als obrers alemanys que el 14 de juny de 1918, el Comitè Executiu Central dels Soviets de tota Rússia va acordar expulsar dels Soviets els representants del partit eserista de dreta i dels menxevics. "Aquesta mesura (escriu el Judes Kautsky, cremant de noble indignació) no va dirigida contra persones determinades, que hagen comès determinats actes punibles... La Constitució de la República Soviètica no diu ni una paraula de la immunitat dels diputats als Soviets. No són determinades *persones*, sinó determinats partits a què en aquest cas s'expulsa dels Soviets"

Sí, açò és en efecte horrible, és apartar-se d'una manera intolerable de la democràcia pura, d'acord amb les normes de la qual farà la revolució el nostre revolucionari Judes Kautsky. Nosaltres, els bolxevics russos, hauríem d'haver començat per prometre la immunitat als Savinkov i companyia, als Líberdan, Potresov (els "activistes") i companyia i després redactar un codi penal pel qual es declarara "punible" la participació en la guerra contrarevolucionària dels txecoslovacs, o l'aliança amb els imperialistes alemanys en Ucraïna o en Geòrgia *contra* els obrers del seu país; només *després*, en virtut d'aquest codi penal, haguérem estat facultats segons la "democràcia pura", per a expulsar dels Soviets "determinades persones". Se sobreentén que els txecoslovacs, que rebien diners dels capitalistes anglofrancesos per mediació dels Savinkov, Potresov i Líberdan (o gràcies a la seua propaganda), el mateix que els Krasnov, que han rebut projectils dels alemanys per mediació dels menxevics d'Ucraïna i de Tiflís, s'haurien estat quietos fins que nosaltres haguérem redactat el nostre codi penal en la forma deguda i, com els més purs demòcrates, s'haurien limitat a un paper d'"oposició"...

La mateixa indignació moral sent Kautsky davant del fet que la Constitució soviètica priva dels drets electorals als que "empren obrers assalariats amb fins de lucre". "Un treballador a domicili o un petit patró amb un oficial (escriu Kautsky), poden viure i sentir com a vertaders proletaris i no tenen dret a votar" (p. 36).

Quina desviació de la "democràcia pura"! Quina injustícia! Ben és veritat que fins ara tots els marxistes suposaven, i milers de fets ho confirmaven, que els petits patrons són els més cruels i mesquins explotadors dels obrers assalariats; però el Judes Kautsky no parla, naturalment, de la *classe* dels petits patrons (qui haurà imaginat la funesta teoria de la lluita de classes?), sinó d'individus, d'explotadors, que "viuen i senten com a vertaders proletaris". La famosa Agnès la diligent, a la que es creia morta fa temps, ha ressuscitat sota la ploma de Kautsky. Aquesta Agnès la diligent la va inventar fa alguns decennis i va posar en voga en la literatura alemanya un demòcrata "pur", el burgès Eugeni Richter. Aquest va predir innumbrables mals com a conseqüència de la dictadura del proletariat, de la confiscació del capital dels explotadors, i va preguntar amb candor què significava un capitalista en sentit jurídic. Com a exemple, citava una costurera pobra i diligent (Agnès la diligent), a la que els roïns "dictadors del proletariat" arrabassaven fins a l'últim cèntim. Va haver-hi un temps en què tota la socialdemocràcia alemanya es va riure d'aquesta Agnès la diligent del demòcrata pur Eugeni Richter. Però aqueixa època està ja lluny, tan lluny que es refereix als temps en què encara vivia Bebel i deia francament aquesta veritat: en el nostre partit hi ha molts nacional-liberals. Tant de temps fa, que Kautsky encara no era renegat.

I ara Agnès la diligent ha ressuscitat en la persona del "petit patró amb un sol oficial, que viu i sent com un vertader proletari". Els malvats bolxevics es porten malament amb ell, li priven del dret a votar. Veritat és que "cada assemblea d'electors", segons diu el mateix Kautsky, pot en la República Soviètica admetre a un pobre artesà relacionat, per exemple, amb una fàbrica, si per excepció no és un explotador, *si en realitat* "viu i sent com un vertader proletari". ¿Però pot hom fiar-se del coneixement de la vida, del sentit de justícia d'una assemblea de simples obrers d'una fàbrica, mal organitzats i que procedeixen (horror!) sense estatuts? No està clar potser que val més concedir drets electorals a *tots* els explotadors, a *tots*

els que empen obrers assalariats, que córrer el risc de que els treballadors tracten malament Agnès la diligent i l'"artesà que viu i sent com un proletari"?

* * *

Deixem els menyspreables canalles de l'apostasia, encoratjats pels aplaudiments dels burgesos i dels socialxovinistes³, que vilipendien la nostra Constitució soviètica perquè priva els explotadors del dret de votar. Tant millor, perquè així es farà més ràpida i profunda l'escissió entre els obrers revolucionaris d'Europa i els Scheidemann i Kautsky, Renaudel i Longuet, Henderson, i Ramsay MacDonald, els vells caps i vells traïdors del socialisme.

Les masses de les classes oprimides, els caps conscients i honrats del proletariat revolucionari estaran *amb* nosaltres. Bastarà donar a conèixer a aquests proletaris i a aquestes masses nostra Constitució soviètica perquè diguen de seguida: Aqueixos són de veritat *gent nostra*, aqueix és un vertader partit obrer, un vertader govern obrer. Perquè no enganya els obrers amb xerrameca sobre reformes, com *ens han enganyat tots els caps mencionats*, sinó que lluita seriosament contra els explotadors, porta a terme seriosament la revolució, combat de veres per la plena emancipació dels treballadors.

Si els Soviets, després d'un any de "pràctica", priven els explotadors del dret a votar, *açò vol dir* que els Soviets són de veres organitzacions de les masses oprimides, i no dels socialimperialistes ni dels socialpacifistes venuts a la burgesia. Si aquests Soviets han llevat als explotadors el dret a votar, *açò vol dir* que els Soviets no són òrgans de conciliació petit burgesa amb els capitalistes, no són òrgans de xarlatanisme parlamentari (dels Kautsky, Longuet i MacDonald), sinó òrgans del proletariat vertaderament revolucionari, que sosté una lluita a mort contra els explotadors.

"Quasi no es coneix ací l'opuscle de Kautsky", m'ha escrit des de Berlín un d'aquests dies (avui estem a 30 d'octubre) un camarada ben informat. Jo aconsellaria als nostres ambaixadors a Alemanya i Suïssa que no escatimaren recursos per a comprar aquest llibre i *distribuir-lo gratis* entre els obrers conscients, per a soterrar en el fang la socialdemocràcia "europea" (Ilija's imperialista i reformista), aqueixa socialdemocràcia que des de fa temps és un "cadàver en descomposició".

* * *

Al final del seu llibre, en les pàgines 61 i 63, el senyor Kautsky deplora amargament que "la nova teoria" (que és com anomena el bolxevisme, tement abordar l'anàlisi que Marx i Engels van fer de la Comuna de París) "trobe partidaris inclús en velles democràcies com a Suïssa". "És incompreensible", per a Kautsky, "que accepten aquesta teoria els socialdemòcrates alemanys".

Al contrari, és perfectament comprensible, perquè després de les serioses lliçons de la guerra, tant els Scheidemann com els Kautsky inspiren repugnància a les masses revolucionàries.

"Nosaltres", que hem propugnat sempre la democràcia (escriu Kautsky), anem de sobte a renunciar a ella!

"Nosaltres", els oportunistes de la socialdemocràcia, hem estat sempre contra la dictadura del proletariat, i els Kolb i Cia. ho van dir francament *fa molt de temps*. Kautsky ho sap, i en va creu que aconseguirà ocultar als lectors un fet tan evident com la seua "tornada al si" dels Bernstein i Kolb.

"Nosaltres", els marxistes revolucionaris, no hem fet mai un fetitxe de la democràcia "pura" (burgesa). Se sap que Plekhanov era en 1903 un marxista revolucionari (abans del seu lamentable viratge, que va fer d'ell un Scheidemann rus). I Plekhanov va dir llavors, en el Congrés del Partit en què es va adoptar el programa, que en la revolució el proletariat, si era necessari, privaria de drets electorals els capitalistes, *dissoldria qualsevol parlament* si aquest

³ Acabe de llegir en l'editorial de la *Gasseta de Frankfurt* del 22 d'octubre de 1918 (número 293) un resum entusiàstic del fullet de Kautsky. El periòdic dels borsistes està encantat. Com no estar-ho! I un camarada de Berlín m'escriu que *Vorwärts*, el periòdic dels Scheidemann, ha declarat en un article especial que subscriu quasi totes les línies de Kautsky. El felicitem, el felicitem!

resultava ser contrarevolucionari. Tal és l'únic punt de vista que respon al marxisme; així pot veure-ho qualsevol, encara que sols siga per les manifestacions de Marx i Engels citades anteriorment. És un corollari evident de tots els principis marxistes.

"Nosaltres", els marxistes revolucionaris, no hem dirigit al poble els discursos que agradaven de pronunciar els kautskians de tots els països en les seues funcions de lacais de la burgesia, adaptant-se al parlamentarisme burgès, dissimulant el caràcter *burgès* de la democràcia contemporània i reclamant tan sols *la seua* ampliació, *la seua* aplicació completa.

"Nosaltres" li hem dit a la burgesia: Vosaltres, explotadors i hipòcrites, parleu de democràcia i al mateix temps alceu a cada pas milers d'obstacles, per a impedir que *les masses oprimides* participen en la vida política. Vos agarrem la paraula i exigim, en interès d'aquestes masses, que amplieu *la vostra* democràcia burgesa, *a fi de preparar les masses per a la revolució* que vos derrocarà a vosaltres, els explotadors. I si vosaltres, els explotadors, intenteu fer front a la nostra revolució proletària, vos aixafarem implacablement, vos privarem de drets, és més, no vos donarem pa, perquè en la nostra república proletària els explotadors mancaran de drets, es veuran privats de l'aigua i del foc, perquè som socialistes de veritat, i no com els Scheidemann i els Kautsky.

Així és com hem parlat i parlarem "nosaltres", els marxistes revolucionaris, i per això les masses oprimides estaran a favor de nosaltres i amb nosaltres, mentre que els Scheidemann i els Kautsky aniran a parar a l'abocador dels renegats.

QUE ÉS L'INTERNACIONALISME?

Kautsky, amb la màxima convicció, es creu i es proclama internacionalista. Als Scheidemann els qualifica de "socialistes governamentals". En la defensa que fa dels menxevics (ell no confessa francament la seua solidaritat amb ells, però aplica totes les seues idees), Kautsky ha demostrat amb extraordinària evidència la qualitat del seu "internacionalisme". I com que Kautsky no està sol sinó que representa un corrent inevitablement nascut en l'ambient de la II Internacional (Longuet en França, Turati a Itàlia, Nobs, Grimm, Graber i Naine a Suïssa; Ramsay MacDonald en Anglaterra, etc.), és instructiu de tindre's en l'"internacionalisme" de Kautsky.

Després de subratllar que els menxevics van estar també en Zimmerwald (diploma, sens dubte, però... un poc deteriorat), traça Kautsky el següent quadro de les idees dels menxevics, amb els quals es mostra d'acord:

"... Els menxevics volien la pau universal. Volien que tots els bel·ligerants acceptaren la consigna de pau sense annexions ni contribucions de guerra. Mentre açò no s'aconseguira, l'exèrcit rus, segons ells, havia de mantindre's en disposició de combat. En canvi, els bolxevics exigien la pau immediata a tota costa, estaven disposats a concertar una pau per separat en cas de necessitat; pugnaven per fer-la inevitable per mitjà de la força, augmentant la desorganització de l'exèrcit, que ja de per si era gran" (p. 27). Segons Kautsky, els bolxevics no haurien d'haver pres el poder, sinó contentar-se amb la Constituent.

Per tant, l'internacionalisme de Kautsky i dels menxevics consisteix en el següent: Exigir reformes del govern burgès imperialista, però continuar sostenint-lo, continuar sostenint la guerra dirigida per aquest govern fins que tots els bel·ligerants hagen acceptat la consigna de pau sense annexions ni contribucions. Aquesta idea l'han expressada moltes vegades Turati, els kautskians (Haase i altres) i Longuet i Cia., els quals van manifestar que estaven *per* la "defensa de la pàtria".

Des del punt de vista teòric, açò suposa la total incapacitat de separar-se dels socialxovinistes i un complet embull en el problema de la defensa de la pàtria. Des del punt de vista polític, és suplantar l'internacionalisme per un nacionalisme petit burgès i passar-se al costat del reformisme, renegar de la revolució.

Reconèixer la "defensa de la pàtria" és justificar aquesta guerra des del punt de vista del proletariat, legitimar-la. I com la guerra segueix sent imperialista (tant sota la monarquia com davall la república) el mateix si els exèrcits adversaris estan en un moment donat en territori propi que si estan en territori estranger, reconèixer la defensa de la pàtria és *de fet* recolzar la burgesia imperialista i depredadora, fer completa traïció al socialisme. A Rússia, amb Kerenski, amb una república democràticoburguesa, la guerra seguia sent imperialista, perquè la feia la burgesia com a classe dominant (i la guerra és "continuació de la política"); amb particular evidència han demostrat el caràcter imperialista de la guerra els tractats secrets

que sobre el repartiment del món i el pillatge d'altres països havia estipulat l'extorsió amb els capitalistes d'Anglaterra i de França.

Els menxevics enganyaven miserablement el poble dient que es tractava d'una guerra defensiva o revolucionària, i Kautsky, en aprovar la política dels menxevics, aprova que s'enganyi el poble, aprova el paper dels petits burgesos, que per a servir el capital entabanen els obrers i els lliguen al carro de l'imperialisme. Kautsky manté una política típicament petit burgesa, filisteia, imaginant-se (i inculcant a les masses aqueixa idea absurda) que per *llançar una consigna* canvien les coses. Tota la història de la democràcia burgesa posa al nu aquesta il·lusió: per a enganyar el poble, els demòcrates burgesos han llançat i llancen sempre totes les "consignes" imaginables. El problema consisteix en *comprovar* la seua sinceritat, en comparar les paraules amb els *fets*, en no accontentar-se amb frases idealistes o de xarlatà, sinó en veure *la realitat de classe*. La guerra imperialista no deixa de ser-ho quan els xarlatans o els petits burgesos filisteus llancen una "consigna" dolçassa, sinó únicament quan la *classe* que dirigeix la guerra imperialista i està lligada a ella per milions de fills (inclús de maromes) de caràcter econòmic, és en la realitat *derrocada* i la substitueix en el poder la classe vertaderament revolucionària, el proletariat. *D'una altra manera és impossible alliberar-se d'una guerra imperialista, així com d'una pau imperialista, rapaç.*

En aprovar la política exterior dels menxevics, en qualificar-la de internacionalista i zimmerwaldiana, Kautsky posa al descobert en primer lloc tota la podridura de la majoria oportunista de Zimmerwald (no sense raó nosaltres, l'esquerra de Zimmerwald, ens vam separar immediatament de tal majoria!), i en segon lloc (i açò és el més important), passa del punt de vista proletari al petit burgès, de la posició revolucionària a la reformista.

El proletariat lluita per a derrocar la burgesia imperialista per mitjà de la revolució; la petita burgesia propugna el "perfeccionament" reformista de l'imperialisme, l'adaptació a ell, *sotmetent-se* a ell. Quan Kautsky era encara marxista, per exemple en 1909, en escriure *El camí del poder*, defenia precisament la idea que la revolució era inevitable en cas de guerra, parlava de la proximitat d'una *era de revolucions*. El Manifest de Basilea de 1912, parla clarament i terminantment de la *revolució proletària* derivada de la guerra imperialista entre els grups alemany i anglès, que va ser precisament la que va esclatar en 1914. I en 1918, quan han començat les revolucions derivades de la guerra, en comptes d'explicar el seu caràcter inevitable, en comptes de meditar i concebre fins al final la tàctica *revolucionària*, els mitjans i els procediments de preparar-se per a la revolució, Kautsky es dedica a anomenar internacionalisme la tàctica reformista dels menxevics. No és açò una apostasia?

Kautsky elogia els menxevics perquè van insistir en què es mantinguera l'exèrcit en disposició de combat. Als bolxevics els censura haver augmentat la "desorganització de l'exèrcit", que ja de per si era gran. Açò significa elogiar el reformisme i la subordinació a la burgesia imperialista, censurar la revolució i renegar d'ella, perquè mantindre sota Kerenski la disposició de combat significava i era conservar l'exèrcit amb els comandaments *burgesos* (encara que republicans). Tot el món sap (i el curs dels esdeveniments ho ha demostrat amb evidència) que l'exèrcit republicà conservava l'esperit *kornilovià*, perquè els comandaments eren kornilovians. L'oficialitat burgesa no podia menys de ser korniloviana, d'inclinar-se cap a l'imperialisme, cap al sotmetiment violent del proletariat. La tàctica dels menxevics es reduïa *de fet* a deixar intactes totes les bases de la guerra imperialista, totes les bases de la dictadura *burguesa*, arreglant detalls de poca importància i component petits defectes ("reformes").

I al revés. Sense "desorganització" de l'exèrcit no s'ha produït ni pot produir-se cap gran revolució. Perquè l'exèrcit és l'instrument més fossilitzat en què es recolza el vell règim, el baluard més petri de la disciplina burgesa i de la dominació del capital, del manteniment i la formació de la mansuetud servil i la submissió dels treballadors davant del capital. La contrarevolució no ha tolerat ni va poder tolerar mai que junt a l'exèrcit existiren obrers armats. A França (escrivia Engels), després de cada revolució estaven encara armats els obrers "per això, el desarmament dels obrers era el primer manament dels burgesos que es trobaven al capdavant de l'estat". Els obrers armats eren germen d'un exèrcit *nou*, la cèl·lula orgànica d'un *nou* règim social. Aixafar aquesta cèl·lula, impedir el seu creixement, era el primer manament de la burgesia. El primer manament de tota revolució triomfant (Marx i Engels ho han subratllat moltes vegades) ha sigut desfer el vell exèrcit, dissoldre'l i reemplaçar-lo per un exèrcit nou. La classe social nova que s'aixeca a la conquesta del poder, no ha pogut mai ni ara pot aconseguir aqueix poder, ni refermar-se, en ell sense destrossar per complet l'antic exèrcit ("desorganització", clamen amb aquest motiu els petits burgesos reaccionaris o senzillament covards); sense passar per un període sembrat de dificultats i de proves, faltat de tot exèrcit (la gran revolució francesa va passar també per aquest terrible període); sense formar a poc a

poc, en dura guerra civil, el nou exèrcit, la nova disciplina, la nova organització militar d'una nova classe. L'historiador Kautsky ho comprenia abans. El renegat Kautsky ho ha oblidat.

¿Amb quin dret anomena Kautsky els Scheidemann "socialistes governamentals", quan ell mateix *aprova* la tàctica dels menxevics en la revolució russa? Els menxevics, que recolzaven Kerenski i van entrar a formar part del seu ministeri, eren igualment socialistes governamentals. Kautsky no podrà defugir de cap manera aquesta conclusió, si és que intenta referir-se a la *classe dominant* que fa la guerra imperialista. Però Kautsky defuig parlar de la classe dominant, problema obligatori per a un marxista, perquè només el plantejar-ho bastaria per a desemmascarar un renegat.

Els kautskians d'Alemanya, els longuetistes de França i els Turati i Cia. d'Itàlia, raonen del mode següent: el socialisme pressuposa la igualtat i la llibertat de les nacions, la seua autodeterminació; *per tant*, quan el nostre país és atacat o envaït per tropes enemigues, els socialistes tenen el dret i el deure de defendre la pàtria. Però aquest raonament és, des del punt de vista teòric, una burla completa del socialisme o un vil subterfugi, i en el terreny políticopràctic coincideix amb el d'un rústic de supina ignorància que ni tan sols sap pensar en el caràcter social de la guerra, en el seu caràcter de classe, ni en les tasques d'un partit revolucionari durant la guerra reaccionària.

El socialisme s'oposa a la violència exercida contra les nacions. Açò és indiscutible. I el socialisme s'oposa en general a la violència exercida contra els homes. No obstant, exceptuant els anarquistes cristians i els deixebles de Tolstoi, ningú ha deduït encara d'això que el socialisme s'oposa a la violència *revolucionària*. Per tant, parlar de "violència" en general, sense distingir les condicions que diferencien la violència reaccionària de la revolucionària, és equiparar-se a un filisteu que renega de la revolució, o bé, senzillament, enganyar-se un mateix i enganyar els altres amb sofismes.

El mateix pot dir-se de la violència exercida contra les nacions. Tota guerra és una violència contra nacions, però açò no obsta per a que els socialistes estiguen *a favor* de la guerra revolucionària. El caràcter de classe d'una guerra és allò de fonamental que es planteja un socialista (si no és un renegat). La guerra imperialista de 1914-1918 és una guerra entre dos grups de la burgesia imperialista que es disputen el repartiment del món i del botí, que volen espoliar i ofegar les nacions petites i dèbils. Així és com va definir la guerra El Manifest de Basilea en 1912, i els fets han confirmat la seua apreciació. Qui fa a una banda aquest punt de vista sobre la guerra no és socialista.

Si un alemany del temps de Guillem o un francès del temps de Clemenceau diuen: Tinc, com a socialista, el dret i el deure de defendre la meua pàtria si l'enemic l'envaeix, no raona com a socialista, com a internacionalista, com a proletari revolucionari, sinó com a *petit burgès nacionalista*. Perquè en aquest raonament desapareix la lluita revolucionària de classe de l'obrer contra el capital, desapareix l'apreciació de *tota* la guerra en conjunt, des del punt de vista de la burgesia mundial i del proletariat mundial, és a dir, desapareix l'internacionalisme i no queda sinó un nacionalisme miserable i inveterat. S'agreuja al meu país, el altres no m'importen: a açò es redueix tal raonament, i en això resideix la seua estretor petit burgesa-nacionalista. És com si algú raonara així en relació amb la violència individual contra una persona: el socialisme s'oposa a la violència; per això, jo preferisc cometre una traïció abans que anar a la presó.

El francès, alemany o italià que diu: el socialisme condemna la violència exercida contra les nacions, i per açò jo em defenc contra l'enemic que envaeix el meu país, *traeix* el socialisme i l'internacionalisme. Aqueix home no veu més que el seu "país", col·loca per damunt de tot "la seua"... *burgesia*, sense pensar en els *llaços internacionals* que fan imperialista la guerra, que fan de *la seua* burgesia una anella en la cadena del bandidatge imperialista.

Tots els petits burgesos i tots els rústics necis i ignorants raonen exactament igual que els renegats (kautskians, longuetistes, Turati i Cia.), o siga: l'enemic està en el meu país, la resta no m'importa⁴.

⁴ Els socialxovinistes (els Scheidemann, els Renaudel, els Henderson, els Gomper i companyia) no volen escoltar parlar de la "Internacional" durant la guerra. Consideren els enemics de la "seua" burgesia "traïdors"... al socialisme. *Preconitzen* la política de conquesta de la seua burgesia. Els socialpacifistes (és a dir, socialistes de paraula i pacifistes petit burgesos de fet) expressen tota mena de sentiments "internacionalistes", protesten contra les aneixions, etc.; però, *de fet*, continuen *recolzant a la seua* burgesia imperialista. No és gran la diferència existent entre els dos tipus, quelcom així como entre un capitalista que pronuncia uns discursos atrabiliaris i altre que els pronuncia mel·liflús.

El socialista, el proletari revolucionari, l'internacionalista raona d'una altra manera: el caràcter de la guerra (la guerra és reaccionària o revolucionària) no depèn de qui haja atacat ni del territori en què estiga l'"enemic", *sinó de la classe* que sosté la guerra i de la política de què n'és continuació. Si es tracta d'una guerra imperialista reaccionària, és a dir, d'una guerra entre dos grups mundials de la burgesia reaccionària imperialista, despòtica i espoliadora, tota burgesia (inclús la d'un petit país) es fa còmplice de la rapinya, i jo, representant del proletariat revolucionari, tinc el deure de preparar la *revolució proletària mundial* com a *única* salvació dels horrors de la guerra mundial. No he de raonar des del punt de vista d'"el meu" país (perquè aquesta és la manera de raonar del petit burgès nacionalista, desgraciat cretí que no comprèn que és un joguet a mans de la burgesia imperialista), sinó des del punt de vista de la *meua participació* en la preparació, en la propaganda, en l'acostament de la revolució proletària mundial.

Açò és internacionalisme, aquest és el deure de l'internacionalista, de l'obrer revolucionari, del vertader socialista. Aquest és l'*abecé* que "oblida" el renegat Kautsky. Però la seua apostasia es fa encara més evident quan, després de donar el vistiplau a la tàctica dels nacionalistes petit burgesos (menxevics a Rússia, longuetistes a França, Turati en Itàlia, Haase i Cia. a Alemanya), passa a criticar la tàctica bolxevic. Vegem aquesta crítica:

"La revolució bolxevic es basava en la hipòtesi que seria el punt de partida per a la revolució general europea, que l'atrevida iniciativa de Rússia incitaria tots els proletaris d'Europa a aixecar-se.

Partint d'aquest supòsit, poc importaven, naturalment, les formes que poguera prendre la pau separada russa, els sacrificis i les pèrdues territorials (literalment: mutilacions, *Verstümmelungen*) que portara al poble rus, la interpretació que donara a l'autodeterminació de les nacions. Llavors mancava també d'importància si Rússia era o no capaç de defensar-se. Des d'aquest punt de vista, la revolució europea era la millor defensa de la revolució russa, havia de donar a tots els pobles de l'antic territori rus una vertadera i completa autodeterminació.

La revolució a Europa, que havia d'instaurar i refermar allí el socialisme, havia de servir també per a apartar els obstacles que l'endarreriment econòmic del país posava a Rússia a la realització d'una producció socialista. Tot açò era molt lògic i ben fundat, sempre que s'admetera una hipòtesi fonamental: la revolució russa ha de desencadenar infal·liblement l'europea. Però i en el cas que no succeísca així? Fins ara no s'ha confirmat aquesta hipòtesi. I ara s'acusa als proletaris d'Europa d'haver abandonat i traït la revolució russa. És una acusació contra desconeguts, perquè a qui pot fer-se responsable de la conducta del proletariat europeu?" (p. 28).

I Kautsky rebla açò afegint que Marx, Engels i Bebel es van equivocar més d'una vegada en allò que fa a l'esclat de la revolució que esperaven, però que mai van basar la seua tàctica en l'espera de la revolució "*a data fixa*" (p. 29), mentre que, segons ell, els bolxevics "ho han jugat tot a la carta de la revolució general europea".

Hem reproduït expressament una cita tan llarga perquè el lector pugua veure clarament amb quina "habilitat" falsifica Kautsky el marxisme, substituint-lo per vils i reaccionàries concepcions filistees.

En primer lloc, atribuir a l'adversari una evident neciesa i refutar-la després és procediment de persones no molt intel·ligents. Haguera sigut una ximpleria indiscutible per part dels bolxevics basar la seua tàctica en l'espera de la revolució a una *data fixa* en altres països. Però el Partit Bolxevic no ho feu: en la meua carta als obrers nord-americans (20 d'agost de 1918) jo la descarte rotundament, dient que comptem amb la revolució en Amèrica del Nord, però no per a una data determinada. En la meua polèmica contra els eseristes d'esquerra i els "comunistes d'esquerra" (gener a març de 1918) he exposat moltes vegades la mateixa idea. Kautsky recorre a una petita... a una petitíssima estratagema, basant en ella la seua crítica del bolxevisme. Kautsky fica en una mateixa olla la tàctica que compta amb la revolució europea per a una data més o menys pròxima, però no fixa, amb la tàctica que espera la revolució europea a data fixa. Una petita, una petitíssima adulteració!

La segona tàctica és una estupidesa. La primera és *obligatòria* per al marxista, per a tot proletari revolucionari i per a tot internacionalista; *obligatòria*, perquè és l'única que té en compte encertadament com ho exigeix el marxisme, la situació objectiva resultant de la guerra en tots els països d'Europa, l'única que respon a les tasques internacionals del proletariat.

Suplantant el gran problema dels principis de la tàctica revolucionària en general per la mesquina qüestió de l'error que hagueren pogut cometre els revolucionaris bolxevics, però que no han comès, Kautsky ha renegat netament de la tàctica revolucionària en general!

Renegat en política, en teoria no sap ni plantejar el problema de les premisses objectives de la tàctica revolucionària.

I ací hem arribat al segon punt.

En segon lloc, tot marxista ha de comptar amb la revolució europea si és que hi ha *una situació revolucionària*. És un axioma elemental del marxisme que la tàctica del proletariat

socialista no pot ser la mateixa quan es troba davant d'una situació revolucionària que quan aquesta no existeix.

Si Kautsky s'haguera plantejat aquesta qüestió, obligatòria per a tot marxista, hauria vist que la resposta anava indubtablement contra ell. Molt abans de la guerra, tots els marxistes, tots els socialistes estaven d'acord en què la conflagració europea donaria lloc a una situació revolucionària. Kautsky ho admetia clarament i terminantment quan encara no era renegat, tant en 1902 (*La revolució social*) com en 1909 (*El camí del poder*). El Manifest de Basilea ho va reconèixer en nom de tota la II Internacional: no sense raó els socialxovinistes i els kautskians (els "centristes", gents que oscil·len entre els revolucionaris i els oportunistes) de tots els països temen com al foc les corresponents afirmacions del Manifest de Basilea!

Per tant, esperar una situació revolucionària a Europa no va ser un arravatament dels bolxevics, sinó *l'opinió general* de tots els marxistes. Quan Kautsky es desentén d'aquesta veritat indiscutible dient que els bolxevics "han cregut sempre en el poder omnipotent de la violència i de la voluntat", açò no és més que una frase buida, que encobreix la fugida, la vergonyosa fugida de Kautsky davant del problema de la situació revolucionària.

Proseguim. Estem o no en presència d'una situació revolucionària? Tampoc açò ha sabut plantejar-ho Kautsky. Responen a aqueixa pregunta fets d'ordre econòmic: la fam i la ruïna, a què en totes parts ha donat lloc la guerra, denoten una situació revolucionària. Contesten també a aqueixa pregunta fets de caràcter polític: des de 1915 s'observa en tots els països un clar procés d'escissió en els vells i podrits partits socialistes, un procés en virtut del qual les masses del proletariat se separen dels caps socialxovinistes per a orientar-se cap a l'esquerra, cap a les idees i tendències revolucionàries, cap als dirigents revolucionaris.

El 5 d'agost de 1918, quan Kautsky escrivia el seu fullet, només a un home que temera la revolució i la traïra se li podien escapar aquests fets. Ara, a finals d'octubre de 1918, la revolució creix davant dels ulls de tots, i amb gran rapidesa, en una sèrie de països d'Europa. El "revolucionari" Kautsky, que vol continuar passant per marxista, resulta, doncs, un filisteu miop que, com els filisteus de 1847, dels que es burlava Marx, no ha vist la revolució que s'aproxima!!

Hem arribat al tercer punt.

En tercer lloc, ¿quines són les particularitats de la tàctica revolucionària, acceptant que existeix a Europa una situació revolucionària? Kautsky, convertit en renegat, té por de plantejar-se açò, que és obligatori per a tot marxista. Raona com un típic petit burgès filisteu o com un camperol ignorant: ha esclatat o no "la revolució general europea"? Si ha esclatat, *també ell* està disposat a fer-se revolucionari! Però en aqueix cas (farem notar nosaltres) qualsevol canalla (com els bergants que es colen a vegades entre els bolxevics victoriosos) es declararà revolucionari!

En cas contrari, Kautsky gira l'esquena a la revolució! Ni per indicatiu comprèn una veritat: allò que distingeix el marxista revolucionari del petit burgès i del filisteu és saber *predicar* a les masses ignorants la necessitat de la revolució que madura, *demonstrar* la seua inevitabilitat, *explicar* la seua utilitat per al poble, *preparar* per a ella el proletariat i totes les masses treballadores i explotades.

Kautsky ha atribuït als bolxevics la insensatesa que s'ho havien jugat tot a una carta, esperant que la revolució europea es produiria a data fixa. Aquesta insensatesa s'ha girat contra Kautsky, perquè resulta que la tàctica dels bolxevics hauria sigut justa si la revolució haguera esclatat a Europa el 5 d'agost de 1918! Aquesta és la data que posa Kautsky al seu fullet. I quan algunes setmanes després d'aqueix 5 d'agost es va veure ben clarament que la revolució s'acostava en una sèrie de països europeus, tota l'apostasia de Kautsky, tota la seua falsificació del marxisme, tota la seua incapacitat per a raonar com a revolucionari i inclús per a plantejar els problemes com a revolucionari, van aparèixer en tota la seua esplendor!

Acusar de traïció els proletaris d'Europa (escriu Kautsky) és acusar desconeguts.

S'equivoca vostè, senyor Kautsky! Mire's a l'espill i veurà als "desconeguts" contra els que va dirigida l'acusació! Kautsky es fa el ingenu, fingeix no comprendre *qui* llança l'acusació i *quin sentit* té. En realitat, sap perfectament que aquesta acusació l'han llançat i la llancen els "esquerrans" alemanys, els espartaquistes, Liebknecht i els seus amics. Aquesta acusació expressa la *clara consciència* que el proletariat alemany va incórrer en una traïció respecte a la revolució russa (i internacional) al aixafar Finlàndia, Ucraïna, Letònia i Estònia. Aquesta acusació va dirigida, primer que res i sobretot, no contra la massa, sempre oprimida, sinó contra *els caps* que, com Scheidemann i Kautsky, *no han complit* el seu deure d'agitació revolucionària, de propaganda revolucionària, de treball revolucionari entre les masses per a superar la rutina d'aquestes; contra els caps l'actuació dels quals ha *contrarestat* de fet els

instints i aspiracions revolucionaris sempre latents en el fons de la massa d'una classe oprimida. Els Scheidemann han traït francament, grosserament i cínicament el proletariat, la major part de les vegades per motius egoïstes, i s'han passat al camp de la burgesia. Els kautskians i longuetistes han fet el mateix titubejant, vacil·lant, mirant covardament als que eren en aquell moment forts. Durant la guerra, Kautsky, amb tots els seus escrits, no ha fet més que *apagar* l'esperit revolucionari en comptes de fomentar-lo i desenrotllar-lo.

Com un monument de l'estupidesa petit burgesa del cap "mitjà" de la socialdemocràcia oficial alemanya quedarà en la història el fet que Kautsky no comprega tan sols el gegantí valor *teòric* i la importància encara més gran que per a l'agitació i la propaganda té aquesta "acusació" que els proletaris d'Europa han traït la revolució russa! Kautsky no comprèn que aquesta "acusació", sota el règim de censura de l'"imperi" alemany, és quasi l'única forma en què els socialistes alemanys que no han traït el socialisme, Liebknecht i els seus amics, expressen *la seua crida als obrers alemanys* perquè derroquen els Scheidemann i els Kautsky, aparten semblants "caps" i s'alliberen de les seues rèdiques, que els atordeixen i envileixen; perquè s'aixequen malgrat ells, sense ells i per damunt d'ells, cap a la revolució, a la *revolució*!

Kautsky no ho comprèn. Com pot comprendre la tàctica dels bolxevics? Com pot esperar-se que un home que renega de la revolució en general, sospese i aprecie les condicions del desenvolupament de la revolució en un dels casos més "difícils"?

La tàctica dels bolxevics era encertada, era *l'única* tàctica internacionalista, perquè no es basava en un temor covard a la revolució mundial, en una "falta de fe" filisteia en ella, en un desig estretament nacionalista de defensar "la seua" pàtria (la pàtria de la seua burgesia), desentenent-se de la resta; estava basada en una *apreciació* encertada (abans de la guerra i de l'apostasia dels socialxovinistes i socialpacifistes, tot el món ho admetia) de la situació revolucionària europea. Aquesta tàctica era l'única internacionalista, perquè portava a terme el màxim d'allò que era realitzable en un sol país *per a* desenrotllar, recolzar i despertar la revolució en *tots els països*. Aqueixa tàctica ha quedat provada per un èxit enorme, perquè el bolxevisme (i no a causa dels mèrits dels bolxevics russos, sinó en virtut de la profundíssima simpatia que per onsevol senten les masses per una tàctica vertaderament revolucionària) s'ha fet *mundial*, ha donat una idea, una teoria, un programa i una tàctica que es diferencien concretament i pràcticament del socialxovinisme i del socialpacifisme. El bolxevisme *ha rematat* la vella Internacional podrida dels Scheidemann i els Kautsky, dels Renaudel i els Longuet, dels Henderson i els MacDonald, que ara s'atropellaran els uns als altres, somiant amb la "unitat" i ressuscitant un cadàver. El bolxevisme *ha creat* la base ideològica i tàctica de la III Internacional, vertaderament proletària i comunista, que té en compte tant les conquestes dels temps de pau com l'experiència de *l'era de revolucions que ha començat*.

El bolxevisme ha popularitzat en el món sencer la idea de la "dictadura del proletariat", ha traduït aquestes paraules primer del llatí al rus i després a totes les llengües del món, demostrant amb *l'exemple del poder soviètic* que els obrers i els camperols pobres, *inclús* en un país endarrerit, inclús els de menys experiència, els menys instruïts i menys habituats a l'organització, *han pogut* durant un any sencer, rodejats de gegantines dificultats, lluitant contra els explotadors (als que recolzava la burgesia de *tot* el món), mantindre el poder dels treballadors, crear una democràcia infinitament més elevada i àmplia que totes les democràcies anteriors en el món, iniciar el treball creador de desenes de milions d'obrers i camperols per a la realització pràctica del socialisme.

El bolxevisme ha afavorit realment el desenvolupament de la revolució proletària a Europa i Amèrica de manera més intensa que cap altre partit de cap país ho havia fet fins ara. Al mateix temps que els obrers de tot el món comprenen cada dia més clarament que la tàctica dels Scheidemann i dels Kautsky no alliberava de la guerra imperialista, ni de l'esclavitud assalariada sota el poder de la burgesia imperialista, que aquesta tàctica no serveix de model per a tots els països, les masses proletàries del món sencer comprenen cada dia amb major claredat que el bolxevisme ha assenyalat l'únic camí segur per a salvar-se dels horrors de la guerra i de l'imperialisme, que el bolxevisme *serveix de model de tàctica per a tots*.

La revolució proletària madura davant dels ulls de tots, no sols a Europa sencera, sinó en el món, i la victòria del proletariat a Rússia l'ha afavorit, accelerat i sostingut. Que tot açò no basta per al triomf complet del socialisme? Per descomptat, no basta. Un sol país no pot fer més. Però, gràcies al poder soviètic aquest país ha fet, no obstant, tant, que inclús si demà el poder soviètic rus fora aixafat per l'imperialisme mundial, per una coalició, suposem, entre l'imperialisme alemany i l'anglofrancès, inclús en aquest cas, el pitjor dels pitjors, la tàctica bolxevic hauria fet un servei extraordinari al socialisme i hauria recolzat el desenvolupament de la revolució mundial invencible.

SERVILISME DAVANT DE LA BURGESIA SOTA EL PRETEXT D'"ANÀLISI ECONÒMICA"

Com ja hem dit, el llibre de Kautsky, si el títol corresponguera al contingut, no hauria d'anomenar-se *La dictadura del proletariat*, sinó *Paràfrasi d'atacs burgesos contra els bolxevics*.

El nostre teòric torna a donar vida a les velles "teories" dels menxevics sobre el caràcter burgès de la revolució russa, és a dir, l'antiga deformació que del marxisme feien els menxevics (i que Kautsky va refutar en 1905!). Per enutjosa que siga aquesta qüestió per als marxistes russos, haurem de detindre'ns en ella.

La revolució russa és una revolució burgesa, deien tots els marxistes de Rússia abans de 1905. Els menxevics, substituint el marxisme pel liberalisme, deduïen d'ací: per tant, el proletariat no ha d'eixir-se d'allò que accepta la burgesia, ha de seguir una política de bona harmonia amb ella. Els bolxevics deien que açò era una teoria liberal burgesa. La burgesia s'esforça en transformar l'estat al mode burgès, *reformista*, no revolucionari, conservant en la mesura en què es puga la monarquia, la propietat dels grans terratinents, etc. El proletariat ha de portar a terme la revolució democràticoburguesa, sense permetre que el "nugue" el reformisme de la burgesia. Els bolxevics formulaven del mode següent la correlació de forces de *les diverses classes* en el moment de la revolució burgesa: el proletariat, guanyant-se els camperols, neutralitza la burgesia liberal i desfà totalment la monarquia, el medievalisme i la gran propietat terratinent.

El caràcter burgès de la revolució el revela l'aliança del proletariat amb els camperols *en general*, perquè els camperols en general són petits productors, que tenen per base la producció mercantil. A més, afegien ja aleshores els bolxevics, el proletariat, guanyant-se *tot el semiproletariat* (tots els treballadors i explotats), neutralitza els camperols mitjans i *derroca* la burgesia: en açò consisteix la revolució socialista, a diferència de la revolució democràtica burgesa (veja's el meu fullet de 1905 *Dues tàctiques*, reimprès en la recopilació *Dotze anys*, Sant Petersburg, 1907).

Kautsky va prendre indirectament part en aquesta discussió en 1905, quan, consultat per Plekhanov, llavors menxevic, es va pronunciar en el fons *contra ell*, la qual cosa va originar aleshores extraordinàries burles de la premsa bolxevic. Ara no diu Kautsky *ni una paraula* dels antics debats (tem que el desemmascaren les seues pròpies manifestacions!). I així deixa el lector alemany absolutament impossibilitat per a comprendre el fons del problema. El senyor Kautsky *no podia* dir als obrers alemanys en 1918 que en 1905 ell era partidari de l'aliança dels obrers amb els camperols, i no amb la burgesia liberal, no podia dir-los sota quines condicions propugnava aquesta aliança, ni el programa que ell projectava per a aquesta aliança.

Kautsky fa marxa enrere, i sota pretext d'una "anàlisi econòmica", amb frases altives sobre el "materialisme històric", propugna ara la subordinació dels obrers a la burgesia, remugant, amb ajuda de cites del menxevic Maslov, les velles concepcions liberals dels menxevics; aquestes cites li serveixen per a demostrar una idea nova sobre l'endarreriment de Rússia, idea nova de què s'extrau una conclusió vella, dient, poc més o menys, que en una revolució burgesa no es pot anar més lluny que la burgesia! I açò malgrat tot el que digueren Marx i Engels quan compararen la revolució burgesa de 1789-1793 a França amb la revolució burgesa d'Alemanya en 1848!

Abans de passar a l'"argument" de més pes i al principal de l'"anàlisi econòmica" de Kautsky, observem la curiosa confusió d'idees o la lleugeresa de l'autor que denoten ja les primeres frases:

"El fonament econòmic de Rússia (afirma el nostre "teòric") és fins a ara l'agricultura, i concretament la petita producció camperola. D'ella viuen prop de les quatre quintes parts, potser fins a les cinc sextes parts de la població" (p. 45). En primer lloc, ha pensat vostè, respectable teòric, quants explotadors pot haver-hi entre aquesta massa de petits productors? Naturalment, com a màxim una desena part, i en les ciutats encara menys, perquè allí està més desenvolupada la gran producció. Pose vostè inclús una xifra inversemblantment elevada, supose vostè que una quinta part dels petits productors són explotadors que perden el dret electoral. I així i tot veurà vostè que aqueix 66% de bolxevics del V Congrés dels Soviets representava *la majoria de la població*. A ella ha d'afegir-se, a més, que un nombre molt

important d'eseristes d'esquerra van ser sempre partidaris del poder soviètic, és a dir, en principi, *tots* els eseristes d'esquerra estaven pel poder soviètic, i quan una part d'ells es va llançar a l'aventurera revolta de juliol de 1918, del seu antic partit es van separar dos partits nous, el dels "comunistes populistes" i el dels "comunistes revolucionaris" (constituïts per destacats eseristes d'esquerra, als que ja l'antic partit havia elevat als llocs més importants de l'estat, pertanyent al primer, per exemple, Zax i al segon Kolegaev). Per consegüent, el mateix Kautsky ha refutat (sense voler-ho!) la ridícula llegenda que amb els bolxevics està la minoria de la població.

En segon lloc: ¿Ha pensat vostè, gentil teòric, que el petit productor camperol vacil·la *inevitablement* entre el proletariat i la burgesia? Aquesta veritat marxista, que confirma la història sencera de l'Europa contemporània, l'"ha oblidat" Kautsky molt a temps, perquè redueix a pols tota la "teoria" menxevic que ell reproduceix! Sense "oblidar-la", no hauria pogut negar la necessitat de la dictadura del proletariat en un país en què predominen els petits productors camperols.

Examinem allò de principal que hi ha a l'"anàlisi econòmica" del nostre teòric.

És irrefutable, diu Kautsky, que el poder soviètic és una dictadura. "Però és la dictadura del *proletariat*?" (p. 34).

"Segons la Constitució soviètica, els camperols constitueixen la majoria de la població amb dret a participar en les activitats legislatives i administratives. El que se'ns presenta com a dictadura del *proletariat*, si es realitzara d'una manera consegüent, i si, parlant en general, una classe poguera exercir directament la dictadura, cosa que només pot fer un partit, resultaria ser una dictadura dels *camperols*" (p. 35).

I encantat de tan profund i sagaç raonament, el bo de Kautsky intenta ironitzar: "Resulta com si la realització menys dolorosa del socialisme estiguera assegurada quan se la confia als camperols" (p. 35).

Amb gran luxe de detalls i cites extraordinàriament erudites del semiliberal Maslov, prova el nostre teòric una idea nova: els camperols estan interessats en què el preu dels cereals siga elevat i el salari dels obrers de les ciutats siga baix, etc., etc. Aquestes idees noves, dit siga de pas, estan exposades de manera tant més enutjosa com menys atenció es concedeix als fenòmens vertaderament nous de la postguerra, per exemple, al fet que els camperols demanen a canvi dels cereals mercaderies i no diners, que els camperols estan faltats d'arreus i no poden aconseguir-los en la quantitat deguda a cap preu. D'açò tornarem a tractar d'una manera especial més avant.

Així, doncs, Kautsky acusa els bolxevics, el partit del proletariat, d'haver posat la dictadura, la tasca de realitzar el socialisme, a mans dels camperols petit burgesos. Molt bé, senyor Kautsky! ¿Quina hauria de ser, al seu il·lustrat judici, l'actitud del partit proletari envers els camperols petit burgesos?

El nostre teòric prefereix callar sobre açò, probablement recordant el refrany: "La paraula és plata, el silenci és or". Però el traeix el raonament següent:

"En els primers temps de la República Soviètica, els Soviets camperols eren organitzacions dels *camperols* en general. Ara, aquesta República proclama que els Soviets són organitzacions de proletaris i de camperols *pobres*. Els camperols instal·lats perden el dret de participar en l'elecció dels Soviets. El camperol pobre es reconeix com a producte permanent i de masses de la reforma agrària socialista sota la dictadura del proletariat" (p. 48).

Que atroç ironia! A Rússia pot escoltar-se en boca de qualsevol burgès: tots ells s'alegren i es riuen que la República Soviètica reconega francament l'existència de camperols pobres. Es burlen del socialisme. Estan en el seu dret. Però el "socialista" que es riu de què, després d'una guerra de quatre anys extraordinàriament ruïnosa, hi hagen encara al nostre país (i els hi haurà per a llarg) camperols molt pobres, és un "socialista" que no podia nàixer més que en un ambient d'apostasia en massa.

Però hi ha més:

"... La República Soviètica intervé en les relacions entre camperols rics i pobres, però no per mitjà d'una nova distribució de terra. Per a evitar que els habitants de les ciutats manquen de pa, s'envien al camp destacaments d'obers armats que arranquen als camperols rics el seu sobrant de cereals. Una part d'aquests cereals es dona als habitants de les ciutats i una altra als camperols més pobres" (p. 48).

Naturalment, el socialista i marxista Kautsky s'indigna profundament davant de la idea que tal mesura pugui sobrepassar les engires de les grans ciutats (i a Rússia s'estén per tot el país). El socialista i marxista Kautsky observa sentenciosament, amb inimitable, amb incomparable, amb admirable flegma (o neciesa) de filisteu: "... Aquestes (expropiacions de camperols instal·lats) introdueixen un nou element de perturbació i de guerra civil en el procés de la producció..." (la guerra civil trasplantada al "procés de la producció" és ja una cosa

sobrenatural!) "... que per al seu sanejament necessita imperiosament de tranquil·litat i seguretat" (49).

Sí, sí, la tranquil·litat i seguretat dels explotadors i dels que especulen amb els cereals, amaguen els seus sobrants, sabotegen la llei sobre el monopoli dels cereals i condemnen a la fam la població de les ciutats, deu, naturalment, arrancar sospirs i llàgrimes al marxista i socialista Kautsky. Tots nosaltres som socialistes i marxistes i internacionalistes, criden a l'uníson els senyors Kautsky, Enric Weber (Viena), Longuet (París), MacDonald (Londres), etc.; tots estem per la revolució de la classe obrera, però... però a condició de no torbar la tranquil·litat ni la seguretat dels especuladors de cereals! I aquesta immunda docilitat davant dels capitalistes l'encobrim amb al·lusions "marxistes" al "procés de la producció..." Si açò és marxisme, què serà servilisme davant de la burgesia?

Vegem el que li resulta al nostre teòric. Acusa els bolxevics de fer passar una dictadura dels camperols per la dictadura del proletariat. Al mateix temps ens acusa de portar la guerra civil al camp (nosaltres considerarem que açò és un *mèrit* nostre), d'enviar al camp destacaments d'obrers armats els quals proclamen francament que exerceixen "la dictadura del proletariat i dels camperols pobres", ajuden aquests, expropien als especuladors, als camperols rics, els sobrants de gra que oculten en violació de la llei sobre el monopoli de cereals.

D'una banda, el nostre teòric marxista es mostra partidari de la democràcia pura, partidari de què la classe revolucionària, dirigent dels treballadors i explotats, se sotmeta a la majoria de la població (incloent-hi, per consegüent, els explotadors). D'altra banda, explica *contra* nosaltres que la revolució té imprescindiblement un caràcter burgès, perquè els camperols, en el seu conjunt, es mantenen en un terreny de relacions socials burgeses; i al mateix temps pretén que propugna el punt de vista proletari, de classe, marxista!

En comptes d'"anàlisi econòmica", açò és un embolic i un embull de primer ordre. En comptes de marxisme, fragments de doctrines liberals i prèdiques de servilisme davant de la burgesia i els kulaks.

En 1905 els bolxevics van posar ja totalment en clar el problema que Kautsky enreda. Sí, la nostra revolució és burgesa *mentre* marxem *juntament amb tots* els camperols com un tot. Nosaltres teníem una consciència claríssima d'açò, des de 1905 ho hem dit cents i milers de vegades; mai hem intentat botar-nos ni abolir amb decrets aquesta etapa necessària del procés històric. La tossuderia de Kautsky en emprar aquest punt com "prova" contra nosaltres no prova sinó l'embull de les seues opinions i el seu temor a recordar el que ell mateix va escriure en 1905, quan encara no era un renegat.

Però en 1917, des del mes d'*abril*, molt abans de la Revolució d'Octubre, en què prenguérem el Poder, vam dir obertament i vam explicar al poble que ara la revolució no podia detindre's en aquesta etapa, perquè el país havia continuat avant, el capitalisme havia continuat avançant, la ruïna havia assolit proporcions mai vistes, cosa que *hauria d'exigir* (vulga's o no) que anàrem *cap al socialisme*, perquè *no cabia* avançar d'una altra manera, salvar d'una altra manera el país, esgotat per la guerra, i *alleujar* d'una altra manera els patiments dels treballadors i explotats.

Va ocórrer, en efecte, tal com nosaltres vam dir. La marxa de la revolució ha confirmat l'encert del nostre raonament. *Al principi*, del braç de "tots" els camperols contra la monarquia, contra els grans terratinents, contra el medievalisme (i en aquest sentit, la revolució segueix sent burgesa, democràticoburgesa). *Després*, del braç dels camperols pobres, del braç del semiproletariat, del braç de tots els explotats *contra el capitalisme*, incloent-hi els ricassos del camp, els kulaks, els especuladors, i en aquest sentit, la revolució es converteix en *socialista*. Voler alçar una muralla xinesa artificial entre ambdues revolucions, separar l'una de l'altra per quelcom *que no siga* el grau de preparació del proletariat i el grau de la seua unió amb els camperols pobres, és la major tergiversació del marxisme, és adotzenar-lo, reemplaçar-lo pel liberalisme. Seria fer passar de contraban, per mitjà de cites pseudocientífiques sobre el caràcter progressiu de la burgesia en comparació amb el medievalisme, una defensa reaccionària de la burgesia enfront del proletariat socialista.

Per cert que els Soviets són un tipus i una forma molt superior de democràcia perquè, unint i incorporant a la política la massa *d'obrers i camperols*, són el baròmetre més pròxim al "poble" (en el sentit en què Marx parlava en 1871 de vertadera revolució popular, el baròmetre més sensible del desenvolupament i augment de la maduresa política i de classe de les masses. La Constitució soviètica no s'ha escrit segons un "pla", no ha sigut composta en despatxos ni imposada als treballadors pels juristes burgesos. No, aqueixa Constitució *ha sorgit* del procés de desenvolupament de la *lluita de classes*, a mesura que maduraven *les contradiccions de classe*. Així ho demostren fets que Kautsky es veu obligat a reconèixer.

Al principi, els Soviets agrupaven els camperols en la seua totalitat. La falta de desenvolupament, l'endarreriment i la ignorància dels camperols pobres posaven la direcció a mans dels kulaks, dels rics, dels capitalistes i dels intel·lectuals petitburgesos. Va ser l'època d'hegemonia de la petita burgesia, dels menxevics i dels socialistes revolucionaris (només simples o renegats com Kautsky poden creure que uns o altres siguen socialistes). La petita burgesia, inevitablement i imprescindiblement oscil·lava entre la dictadura de la burgesia (Kerenski, Kornilov, Savinkov) i la dictadura del proletariat, perquè la petita burgesia és incapaç de ser independent atesos els caràcters essencials de la seua situació econòmica. Dit siga de pas, Kautsky renega totalment del marxisme quan en la seua anàlisi de la revolució russa ix del pas amb la noció jurídica i formal de "democràcia", que serveix la burgesia per a dissimular la seua dominació i enganyar les masses, *oblidant* que "democràcia" vol dir de fet unes vegades *dictadura de la burgesia*, i altres impotent reformisme de la mesocràcia que se sotmet a aqueixa dictadura, etc. Segons Kautsky, resulta que en un país capitalista havia partits burgesos, havia un partit proletari (els bolxevics), que arrossegava darrere d'ell la majoria del proletariat, la seua massa, però, *no havia* partits petit burgesos! Els menxevics i eseristes no tenien *arrels de classe*, arrels petit burgeses!

Les vacil·lacions de la petita burgesia, dels menxevics i eseristes han il·lustrat a les masses i han apartat de semblants "dirigents" la seua immensa majoria, a totes les "capes baixes", a tots els proletaris i semiproletaris. Els bolxevics van aconseguir prevaldre en els Soviets (cap a octubre de 1917 en Petrograd i Moscou), i entre els eseristes i menxevics es va accentuar l'escissió.

El triomf de la revolució bolxevic significava el final de les vacil·lacions, la destrucció completa de la monarquia i de la gran propietat terratinent (abans de la Revolució d'Octubre *no havia* sigut destruïda). Nosaltres vam portar a terme la revolució *burgesa*. Els camperols estaven al nostre costat en *la seua totalitat*. El seu antagonisme respecte al proletariat socialista no podia manifestar-se immediatament. Els Soviets agrupaven els camperols en general. La diferenciació de classe al si de la massa camperola no estava encara madura, no s'havia manifestat encara exteriorment.

Aquest procés va desenvolupar-se durant l'estiu i la tardor de 1918. La insurrecció contrarevolucionària dels txecoslovacs va despertar els kulaks, que van desencadenar a Rússia una onada de revoltes. No han sigut els llibres ni els periòdics, *sinó la vida* que ha fet veure als camperols pobres la incompatibilitat dels seus interessos amb els dels kulaks, dels ricassos, de la burgesia rural. Els "eseristes d'esquerra", com tot partit petit burgès, reflectien les oscil·lacions de les masses, i en l'estiu de 1918 es van escindir: una part d'ells va fer causa comuna amb els txecoslovacs (insurrecció de Moscou, quan Proshian s'apoderà, durant una hora!, del telègraf, i anuncia a Rússia la caiguda dels bolxevics; després de la traïció de Muraviov, comandant en cap de l'exèrcit destinat a combatre contra els txecoslovacs, etc.). Una altra part, assenyalada més amunt, va seguir amb els bolxevics.

L'agudització de la crisi de l'abastiment de les ciutats imposava en forma cada vegada més contundent el problema del monopoli dels cereals (cosa que "ha oblidat" el teòric Kautsky en la seua anàlisi econòmica, que repeteix coses velles llegides fa deu anys en Maslov!).

L'antic estat, l'estat dels grans terratinents i burgesos, inclús l'estat democràtic republicà, enviava al camp destacaments armats que es trobaven de fet a disposició de la burgesia. El senyor Kautsky no ho sap! No veu en això, Déu ens lliure, "dictadura de la burgesia"! És "democràcia pura", sobretot si ho aprova el parlament burgès! que Avksentiev i S. Maslov, amb els Kerenski, Tsereteli i la resta d'elements eseristes i menxevics empresonaven durant l'estiu i la tardor de 1917 els membres dels Comitès agraris, d'això "no ha sentit parlar" Kautsky, això ho silencia!

Tot es redueix a què l'estat burgès, que exerceix la dictadura de la burgesia per mitjà de la república democràtica, no pot reconèixer davant del poble que serveix la burgesia, no pot dir la veritat i ha de recórrer a la duplicitat.

En canvi, l'estat del tipus de la Comuna, l'estat soviètic diu francament i honradament la veritat al poble, declarant que és la dictadura del proletariat i dels camperols pobres, atraient-se amb aquesta veritat a desenes i desenes de milions de nous ciutadans mantinguts en la ignorància dins de qualsevol república democràtica, incorporant-los a la política, a la *democràcia*, a l'administració de l'estat, dels Soviets. La República Soviètica envia al camp destacaments d'obriers armats, en primer lloc als més avançats, als de les capitals. Aquests obrers porten el socialisme al camp, posen del seu costat als camperols pobres, els organitzen i instrueixen i els ajuden a *aixafar la resistència de la burgesia*.

Tots els que estan al dia de la situació i han visitat el camp diuen que només en l'estiu i la tardor de 1918 ha arribat a *aquest* la Revolució d'"Octubre" (és a dir, la revolució proletària). Es produeix el viratge. A l'onada de revoltes de kulaks segueix un moviment ascensional dels camperols pobres, l'increment dels "Comitès de camperols pobres". En l'exèrcit augmenta el nombre de comissaris que procedeixen de la classe obrera, el nombre d'oficials i de comandants de divisió i d'exèrcit que procedeixen de la classe obrera. Mentre que l'imbècil de Kautsky, espantat per la crisi de juliol (de 1918) i els alarims de la burgesia, corre darrere d'ella com un "pollet" i escriu tot un fullet de què emana la convicció que els camperols estan a punt de derrocar els bolxevics, mentre que aquest imbècil veu en la defecció dels eseristes d'esquerra una "reducció" (p. 37) del cercle dels que sostenen als bolxevics, en aqueix moment, *s'estén immensament* el cercle *vertader* dels partidaris del bolxevisme, perquè desenes i desenes de milions de camperols pobres desperten a una vida política *independent*, emancipant-se de la tutela i influència dels kulaks i de la burgesia rural.

Hem perdut uns centenars d'eseristes d'esquerra, d'intel·lectuals sense caràcter i de camperols kulaks, però hem conquistat milions de camperols pobres⁵.

Un any després de la revolució proletària en les capitals, sota la seua influència i amb la seua ajuda ha arribat la revolució proletària als racons més endarrerits del camp, refermant definitivament el poder soviètic i el bolxevisme, demostrant definitivament que en l'interior del país no hi ha forces que se li oposen.

Després d'haver portat a terme la revolució democràticoburguesa amb els camperols en general, el proletariat de Rússia va passar definitivament a la revolució socialista quan va haver aconseguit escindir el camp, quan s'hi va guanyar als proletaris i semiproletaris del camp, quan va saber unir-los contra els kulaks i la burgesia, incloent-hi la burgesia camperola.

Si el proletariat bolxevic de les capitals i dels grans centres industrials no haguera sabut agrupar al voltant seu els camperols pobres contra els camperols rics, hauria demostrat que Rússia "no estava madura" per a la revolució socialista: els camperols haurien seguit sent "un tot", és a dir, haurien seguit subjectes a la direcció econòmica, política i espiritual dels kulaks, els ricassos i la burgesia, i no se n'hauria anat més allà d'una revolució democràticoburguesa. (Però ni inclús açò, dit siga entre parèntesi, hauria demostrat que el proletariat no havia de prendre el poder, perquè només ell ha portat efectivament a terme la revolució democràticoburguesa, només ell ha fet quelcom seriós per a acostar la revolució proletària mundial, només ell ha creat l'estat soviètic, que és, després de la Comuna, el segon pas cap a l'estat socialista.)

D'altra banda, si el proletariat bolxevic, immediatament, a l'octubre o novembre de 1917, sense haver sabut esperar la diferenciació de classes en el camp, sense haver sabut preparar-la ni realitzar-la, haguera intentat "decretar" la guerra civil o la "instauració del socialisme" en el camp, si haguera intentat prescindir del bloc (aliança) temporal amb els camperols en general, sense fer certes concessions al camperol mitjà, etc., açò hauria sigut una desnaturalització *blanquista* del marxisme; *una minoria* hauria intentat imposar la seua voluntat a la majoria, s'hauria arribat a un absurd teòric, a no comprendre que la revolució de tots els camperols és encara una revolució burgesa i que sense una *sèrie de transicions, d'etapes transitòries*, no es pot fer d'ella una revolució socialista en un país endarrerit.

En un problema polític i teòric de la major transcendència, Kautsky ha confós tot, i en la pràctica ha demostrat ser un simple lacai de la burgesia que clama contra la dictadura del proletariat.

* * *

Idèntica o major és la confusió que Kautsky ha armat en un altre problema de capital interès i importància: el de si ha sigut ben plantejada en principi i després convenientment portada a la pràctica la labor *legislativa* de la República Soviètica quant a la transformació agrària, transformació socialista difícilíssima i de màxima importància al mateix temps. Li quedariem infinitament agraiats a tot marxista de l'occident d'Europa que, després de llegir encara que només fora els documents més importants, fera la *crítica* de la nostra política, perquè d'aquesta manera ens ajudaria extraordinàriament i ajudaria la revolució que està

⁵ En el VI Congrés dels Soviets (del 6 al 9 de novembre de 1918) van haver 967 delegats amb veu i vot, 950 dels quals eren bolxevics i 351 amb veu però sense vot, 335 dels quals eren bolxevics. Per tant, va haver un 97% de bolxevics.

madurant en tot el món. Però en comptes de crítica, Kautsky ens ofereix una confusió teòrica increïble, que converteix el marxisme en liberalisme, i que de fet és un conjunt d'invectives petit burgeses, buides i verinoses, contra els bolxevics. Que el lector jutge:

"No es podia mantindre la gran propietat territorial a causa de la revolució. Açò es va veure clar des del primer instant. No hi havia més remei que lliurar-la a la població camperola..." (No és exacte, senyor Kautsky; vostè posa allò que està "clar" per a vostè en comptes de l'actitud de les diverses *classes* enfront del problema. La història de la revolució ha demostrat que el govern de coalició de burgesos amb petit burgesos, menxevics i eseristes seguia una política dirigida a mantindre la gran propietat agrària. La millor prova està en la llei de S. Maslov i en les detencions dels membres dels Comitès agraris. Sense la dictadura del proletariat la "població camperola" no hauria vençut al terratinent unit al capitalista.)

"... Però quant a les formes en què açò s'havia de fer, no existia unitat de criteri. Eren concebibles diferents solucions..." (Kautsky es preocupa, primer que res, de la "unitat" dels "socialistes", siguen els que siguen els que s'anomenen així. Però oblida que les classes fonamentals de la societat capitalista han d'arribar a solucions diferents.) "... Des del punt de vista del socialisme, la solució més racional haguera sigut transformar les grans empreses en propietats de l'estat i confiar als camperols, que fins llavors havien estat treballant-hi com a obrers assalariats, el cultiu de les grans propietats agrícoles sota forma de cooperativa. Però aquesta solució suposa l'existència d'un tipus de treballador agrícola que no existeix a Rússia. Una altra solució haguera sigut transferir a l'estat la gran propietat agrària dividint-la en petits lots, que se concedirien en arrendament als camperols amb poques terres. D'aquesta manera s'hauria realitzat quelcom de socialisme..."

Kautsky, com sempre, ix del pas amb la seua famosa tornada: d'una part no es pot per menys de confessar, d'una altra, cal reconèixer. *Juxtaposa* solucions diferents, sense parar-se en l'única idea real, en l'única idea marxista: ¿quina ha de ser la *transició* del capitalisme al comunisme sota unes determinades condicions *particulars* ? A Rússia hi ha obrers agrícoles assalariats, però pocs, i Kautsky no toca ni tan sols la qüestió, que el poder soviètic *ha plantejat*, de com passar al cultiu en comunes i en cooperatives. Però el més curiós és que Kautsky vol veure "quelcom de socialisme" en l'arrendament de petits lots de terra. Açò no és, en el fons, més que una consigna *petitburgesa* i no té *res* "de socialisme". Si l'"estat" que dóna en arrendament les terres no és un estat del tipus de la Comuna, sinó una república burgesa parlamentària (i açò és el que suposa sempre Kautsky), l'arrendament de la terra per petits lots serà una típica *reforma liberal*.

Res diu Kautsky sobre què el poder soviètic ha abolit *tota* propietat sobre la terra. Pitjor encara: baralla les dades de manera increïble i cita decrets del poder soviètic ometent-hi l'essencial.

Després de declarar que "la petita producció aspira al dret absolut de propietat privada sobre els mitjans de producció", que la Constituent haguera sigut "l'única autoritat" capaç d'impedir el repartiment (afirmació que provocarà una riulla a Rússia, perquè tot el món sap que els obrers i camperols *només* reconeixen l'autoritat dels Soviets, mentre la Constituent s'ha fet consigna dels txecoslovacs i dels grans terratinents), Kautsky continua:

"Un dels primers decrets del Govern soviètic diu: 1.- La propietat terratinent sobre la terra queda immediatament abolida sense indemnització alguna. 2.- Les hisendes dels grans terratinents i totes les terres de la família imperial, dels convents i de l'Església, amb tot el seu bestiar de labor i arreu de cultiu, els seus edificis i tot quant hi ha en ells passen a dependre dels Comitès agraris comarcals dels Soviets de Diputats Camperols de districte, que disposaran d'ells fins que l'Assemblea Constituent decidisca el problema de la terra".

Kautsky *únicament* cita aquests dos punts i conclou:

"La referència a la Constituent ha sigut lletra morta. De fet, els camperols de les distintes comarques han pogut fer amb la terra allò que han volgut" (p. 47).

Ací teniu mostres de la "crítica" de Kautsky! Ací teniu un treball "científic" que més que res pareix una falsificació. S'indueix el lector alemany a creure que els bolxevics han capitulat davant dels camperols en quant al dret de propietat privada sobre la terra i que han deixat els camperols fer ("en les distintes comarques") el que cadascun volia!

En realitat, el decret que cita Kautsky, el primer decret, promulgat el 26 d'octubre de 1917 (calendari antic), comprèn cinc articles i no dos, *sense comptar* els vuit articles del "Mandat", del que es diu que "deu servir de norma de conducta".

El tercer article del decret assenyala que les hisendes passen "*al poble*" i que és obligatori fer "l'inventari exacte de tots els béns confiscats" i "instituir una guàrdia revolucionària del major rigor". I el Mandat assenyala que "el dret de propietat privada sobre la terra queda abolit per a sempre", que "les finques millor organitzades" "*no seran repartides*", que "tot el

bestiar de labor, arreu de cultiu i dependències de les terres confiscades passen a l'ús exclusiu de l'estat o de les comunitats, segons la importància i valor d'aquestes terres, sense indemnització", que "tota la terra passa a formar part del fons agrari nacional".

Més tard, al mateix temps que era dissolta l'Assemblea Constituent (5 de gener de 1918), el III Congrés dels Soviets va aprovar la "*Declaració de drets del poble treballador i explotat*", que ara és part de la Llei fonamental de la República Soviètica. El seu article II paràgraf 1 diu que "queda abolida la propietat privada sobre la terra" i que "les finques i empreses agrícoles model es declaren patrimoni nacional".

Per tant, l'al·lusió a l'Assemblea Constituent no era lletra morta, perquè una altra institució nacional representativa, moltíssim més autoritzada per als camperols, s'ha encarregat de resoldre el problema agrari.

Després, el 6 (19) de febrer de 1918 es va promulgar la llei sobre la socialització de la terra, que confirma una vegada més l'abolició de tota propietat sobre la terra, posant aquesta i tot el bestiar de labor i els arreu de cultiu de les *explotacions privades* a disposició de les autoritats soviètiques, *sota el control del poder soviètic federal*; com a objectiu d'aquesta gestió assenyala

"el foment de la hisenda col·lectiva en l'agricultura, per ser la més avantatjosa des del punt de vista de l'economia del treball i dels productes, a costa de les hisendes individuals, a fi de passar a la hisenda socialista" (art. 11, punt e).

En instituir l'usdefruit *igualitari* del sòl, la llei diu sobre el problema fonamental de "qui té dret a usar de la terra":

Art. 20.) "Dins de la República Federativa Soviètica de Rússia poden usar lots del sòl per a fins públics i personals: A) Amb fins educatius i instructius: 1) L'estat, representat pels òrgans del poder soviètic (federal, regional, provincial, comarcal, de districte i d'aldea). 2) Les organitzacions socials (sota el control i amb l'autorització del poder soviètic local). B) Per al cultiu: 3) Les comunes agrícoles. 4) Les cooperatives agrícoles. 5) Les comunitats rurals. 6) Famílies i individus per separat..."

El lector pot veure que Kautsky ha desnaturalitzat totalment la qüestió, presentant al lector alemany d'una manera completament falsa la política i la legislació agrària de l'estat proletari de Rússia.

Ni tan sols ha sabut plantejar Kautsky els problemes importants, fonamentals des del punt de vista teòric!

Aquests problemes són els següents:

- 1.- Usdefruit igualitari de la terra i
- 2.- Nacionalització de la terra: relació d'una mesura i una altra amb el socialisme en general i amb el pas del capitalisme al comunisme en particular.
- 3.- Cultiu social de la terra, com a transició del treball agrícola a petita escala, parcel·lat, al treball agrícola social de gran escala; ¿es correspon la forma en què ha sigut plantejat aquest problema en la legislació soviètica als postulats del socialisme?

Sobre el primer punt és necessari deixar establert, primer que res, els dos fets següents que són fonamentals: a) Tenint ja en compte l'experiència de 1905 (recordaré, per exemple, la meua obra sobre el problema agrari en la primera revolució russa), assenyalaven els bolxevics la importància que, des del punt de vista democràtic progressista i democràtic revolucionari, tenia la consigna de l'igualitarisme, i en 1917, *abans* de la Revolució d'Octubre, van parlar-ne en forma absolutament clara. b) Al fer aprovar la llei de socialització de la terra ("ànima" de la qual és la consigna de l'usdefruit igualitari del sòl) els bolxevics van declarar del mode més precís i concret: aquesta idea no és la nostra, nosaltres no estem conformes amb aquesta consigna, però creguem el nostre deure fer-la aprovar, perquè així ho demana la immensa majoria dels camperols. I la idea i les reivindicacions d'una majoria de treballadors *han de ser superades per ells mateixos*; no és possible "abolir" semblants reivindicacions ni "botar" per damunt d'elles. Nosaltres, els bolxevics, *ajudarem* els camperols a superar les consignes petitburgeses, a passar el més ràpidament i fàcilment possible d'aqueixes consignes a consignes socialistes.

Un teòric marxista que volguera ajudar la revolució obrera per mitjà de la seua anàlisi científic, hauria de dir, en primer lloc, si és veritat que la idea de l'usdefruit igualitari de la terra té un valor democràtic revolucionari, el valor de portar a terme la revolució democràtica *burguesa*. En segon lloc, hauria de dir si han procedit bé els bolxevics al fer aprovar amb els seus vots (i en observar amb la major lleialtat) la llei petitburgesa relativa a l'usdefruit igualitari.

Kautsky no ha sabut *advertir* tan sols en què consisteix teòricament el quid de la qüestió!

Kautsky mai haguera aconseguit refutar la idea que l'usdefruit igualitari té un abast progressista i revolucionari en una revolució democràticoburguesa. Aquesta revolució no pot

anar més enllà. En arribar al seu terme, descobreix a les masses, *amb tanta més claredat, rapidesa i facilitat* la *insuficiència* de les solucions democràticoburgeses, la necessitat de sobrepassar-les i de passar al socialisme.

Els camperols que han derrocat al tsarisme i als grans terratinents volen l'anivellació, i no hi ha força que pugui impedir-s'ho una vegada alliberats dels grans terratinents i de l'estat parlamentari *burgès* republicà. Els proletaris diuen als camperols: nosaltres vos ajudarem a arribar al capitalisme "ideal", perquè l'usdefruit igualitari de la terra és la idealització del capitalisme des del punt de vista del petit productor. Però al mateix temps vos assenyalarem la insuficiència d'aquest sistema, la necessitat de passar al cultiu social de la terra.

Seria interessant veure què feia Kautsky per a refutar l'encert del proletariat al dirigir així la lluita dels camperols!

Kautsky ha preferit eludir el problema...

A més, ha enganyat francament els lectors alemanys, ocultant-los que *en la llei* sobre la terra el poder soviètic dóna preferència *explícita* a les comunes i a les cooperatives, col·locant-les en primer lloc.

Amb tots els camperols fins a l'acabament de la revolució democràtica burgesa! amb el sector més pobre, proletari i semiproletari dels camperols; endavant, cap a la revolució socialista! Aquesta ha sigut la política dels bolxevics, i és l'única política marxista.

Però Kautsky s'embrolla, no encertant a plantejar ni un sol problema! D'una banda, *no s'atreveix* a dir que els proletaris haurien d'haver divergit dels camperols en el problema de l'usdefruit igualitari, perquè comprèn l'absurd de semblant divergència (d'altra banda, en 1905, abans de ser renegat, Kautsky propugnava clarament i francament l'aliança d'obriers i camperols com a condició per al triomf de la revolució). D'altra banda, cita amb simpatia les vulgaritats liberals del menxevic Maslov, que "demostra" l'utòpic i reaccionari de la igualtat petit burgesa *des del punt de vista del socialisme* i passa en silenci sobre allò de progressista i revolucionari que té la lluita petitburgesa per la igualtat, pel principi igualitari, *des del punt de vista de la revolució democràtica burgesa*.

Kautsky s'ha ficat en un embolic sense fi: advertiu que el Kautsky de 1918 *insisteix* en el caràcter *burgès* de la revolució russa. El Kautsky de 1918 exigeix: No vos isqueu d'aqueix marc! I aquest mateix Kautsky veu "quelcom de *socialisme*" (per a la revolució *burgesa*) en la reforma *petitburgesa* que lliura als camperols *pobres* en arrendament petits lots de terra (és dir, en l'aproximació a l'igualitarisme)!!

Que l'entengui qui pugui!

I per si no fóra poc, Kautsky mostra una incapacitat filisteia per a tindre en compte la política real d'un partit determinat. Cita frases del menxevic Maslov, *sense voler veure* la política real del partit menxevic en 1917, que, en "coalició" amb grans terratinents i demòcrates constitucionalistes, propugnava de fet una *reforma agrària liberal i l'acord amb els grans terratinents* (ho proven les detencions de membres dels Comitès agraris i el projecte de llei de S. Maslov).

Kautsky no ha vist que les frases de P. Maslov sobre el caràcter reaccionari i utòpic de la igualtat petitburgesa encobreixen de fet la política menxevic de *conciliació* de camperols i grans terratinents (és a dir, l'engany d'aquells per aquests), en lloc de l'enderrocament *revolucionari* dels grans terratinents pels camperols.

Com de bo "marxista" que és Kautsky!

Els bolxevics són els que han tingut molt en compte la diferència entre la revolució democràticoburguesa i la socialista: al portar la primera a terme, obrien les portes per al pas a la segona. Aquesta és l'única política revolucionària i l'única política marxista.

En va repeteix Kautsky les agudeses insípides dels liberals: "Mai ni en part alguna han passat els petits camperols a la producció col·lectiva moguts per la persuasió teòrica" (p 50)

Com d'enginyós!

Mai ni en part alguna han estat els petits camperols d'un gran país sota la influència d'un estat proletari.

Mai ni en part alguna han arribat els petits camperols a una lluita de classe oberta dels camperols pobres contra els camperols rics, fins a la guerra civil entre els uns i els altres, *amb la condició* d'estar sostinguts els pobres per la propaganda, la política i l'ajuda econòmica i militar del poder estatal proletari.

Mai ni en part alguna s'han enriquit tant els especuladors i ricassos a conseqüència d'una guerra, entre una ruïna semblant de la massa camperola.

Kautsky repeteix antigalles, remuga coses velles, tement pensar tan sols en les noves tasques de la dictadura del proletariat.

¿I si els camperols, benvolgut Kautsky, *no tenen prou* instruments per a la petita producció i l'estat proletari els *ajuda* a trobar màquines per a cultivar el sòl col·lectivament, serà això "persuasió teòrica"?

Passem al problema de la nacionalització de la terra. Els nostres populistes, i entre ells tots els eseristes d'esquerra, neguen que la mesura que nosaltres hem portat a la pràctica siga la nacionalització de la terra. S'equivoquen teòricament. Ja que no hem sobrepassat el marc de la producció mercantil i del capitalisme, l'abolició de la propietat privada sobre la terra és la seua nacionalització. La paraula "socialització" no expressa més que una tendència, un desig, una preparació del trànsit al socialisme.

Quina ha de ser, doncs, l'actitud dels marxistes respecte a la nacionalització de la terra?

Tampoc aquesta vegada sap Kautsky plantejar tan sols el problema teòric, o (el que és pitjor) no ho fa intencionadament, encara que per les publicacions russes se sap que Kautsky coneix les antigues discussions dels marxistes russos sobre la nacionalització de la terra, sobre la seua municipalització (lliurament de les grans finques als ajuntaments) i sobre el seu repartiment.

Kautsky es mofa obertament del marxisme quan diu que el pas de les grans propietats a mans de l'estat i el seu arrendament en petits lots als camperols que tingueren poca terra realitzaria "quelcom de socialisme". Ja hem dit que no hi ha en això res de socialisme. És més: no hi ha ni tan sols revolució *democràtica burgesa* portada a terme. Kautsky ha tingut la gran desgràcia de fiar-se molt dels menxevics. D'això resulta un fet curiós. Kautsky, que defèn el caràcter burgès de la nostra revolució, que retrau als bolxevics la seua idea de començar el camí que porta al socialisme, presenta *ell mateix* una reforma liberal com a socialisme, *sense portar aquesta reforma* fins a la supressió completa de tots els elements medievals en les relacions de propietat territorial! Resulta que Kautsky, al igual que els seus consellers menxevics, defèn la burgesia liberal, temerosa de la revolució, en comptes de defensar una revolució democràticoburguesa conseqüent.

En efecte, per què fer propietat de l'estat únicament les grans finques i no totes les terres? La burgesia liberal arriba així al màxim en el manteniment d'allò que és vell (és a dir, una revolució de mínima conseqüència) i deixa en peu les màximes facilitats per a tornar a això. La burgesia radical, és a dir, la que vol portar a terme la revolució burgesa, proposa la consigna de *nacionalització de la terra*.

Kautsky, que en temps molt remots, fa quasi vint anys, va escriure una obra marxista admirable sobre el problema agrari, no pot ignorar el que ha indicat Marx: La nacionalització de la terra és una consigna *conseqüentment burgesa*. Kautsky no pot ignorar la polèmica entre Marx i Rodbertus i les notables explicacions de Marx en *Teories de la plus-vàlua*, on mostra amb particular evidència el valor revolucionari que la nacionalització de la terra té des del punt de vista democràticoburgès.

El menxevic P. Maslov, a qui amb tan mala fortuna ha escollit Kautsky de conseller, negava que els camperols russos pogueren acceptar la nacionalització de tota la terra (incloent-hi la d'ells). Aquest punt de vista estava relacionat en cert grau amb la seua "original" teoria (repetició del que s'ha dit pels crítics burgesos de Marx), que negava la renda absoluta i acceptava la "lleï" (o el "fet", segons deia Maslov) "de la fertilitat decreixent del sòl".

En realitat, la revolució de 1905 va posar ja de manifest que la immensa majoria dels camperols russos, tant membres de les comunitats com propietaris de les seues parcel·les, desitjaven la nacionalització de tota la terra. La revolució de 1917 ha vingut a confirmar-ho i, després de passar el poder a mans del proletariat, ho ha convertit en realitat. Els bolxevics han sigut fidels al marxisme, no intentant (malgrat que Kautsky ens acusa d'això sense ombra de proves) "botar" per damunt de la revolució democràticoburguesa. Els bolxevics han començat per ajudar els ideòlegs democràticoburgesos dels camperols que eren més radicals, més revolucionaris, que estaven més prop del proletariat, és a dir, als eseristes d'esquerra, a realitzar el que era de fet la nacionalització de la terra. La propietat privada sobre la terra va ser abolida a Rússia el 26 d'octubre de 1917, és a dir, el primer dia de la revolució proletària, socialista.

D'aquesta manera s'ha creat una base, la més perfecta des del punt de vista del desenvolupament del capitalisme (Kautsky no podrà negar-ho sense trencar amb Marx), i, al mateix temps, el règim agrari *més flexible* per al pas al socialisme. Des del punt de vista democràticoburgès, els camperols revolucionaris de Rússia *no poden anar més lluny: no pot haver res "més ideal"*, des d'aquest punt de vista, que la nacionalització de la terra i la igualtat del seu usdefruit, res "més radical" (des del mateix punt de vista). Els bolxevics, només els

bolxevics, i només en virtut del triomf de la revolució *proletària*, són els que han ajudat els camperols a portar de veres a terme la revolució democràticoburguesa. I únicament d'aquesta manera han fet el màxim per a facilitar i afanyar el pas a la revolució socialista.

Per això pot jutjar-se l'increïble confusió que ofereix als seus lectors Kautsky quan acusa els bolxevics de no comprendre el caràcter burgès de la revolució i s'aparta ell mateix del marxisme fins al punt *de callar* sobre la nacionalització de la terra i de presentar la reforma agrària liberal, la menys revolucionària (des del punt de vista burgès), com "quelcom de socialisme"!

Amb això ens acostem al tercer dels problemes plantejats més amunt: ¿Fins a quin punt ha tingut en compte la dictadura del proletariat a Rússia la necessitat de passar al cultiu social de la terra? Kautsky torna a cometre respecte d'aquesta qüestió quelcom que s'assembla molt a una falsificació: es limita a citar les "tesis" d'un bolxevic, en què es tracta del problema del pas al cultiu col·lectiu de la terra! Després d'haver citat unes d'aquestes tesis, exclama el nostre "teòric" en to de triomf:

"Per declarar que una cosa és un problema no es resol aquest, per desgràcia. L'agricultura col·lectiva a Rússia està per ara condemnada a quedar-se en el paper. Mai ni en part alguna han passat els petits camperols a la producció col·lectiva moguts per la persuasió teòrica" (50).

Mai ni en part alguna ha recorregut un autor a tan gran argúcia com Kautsky. Cita les "tesis", però no diu ni una paraula de la llei del poder soviètic. Parla de "persuasió teòrica" i no diu ni una paraula del poder estatal proletari que té en les seues mans les fàbriques i les mercaderies! Tot allò que el marxista Kautsky escrivia en 1899 en el *Problema agrari* sobre els mitjans de què disposa l'estat proletari per a fer passar gradualment els petits camperols al socialisme, ho oblidava el renegat Kautsky en 1918.

Clar que uns centenars de comunes agrícoles i explotacions soviètiques recolzades per l'estat (és a dir, per grans explotacions cultivades per cooperatives obreres, a compte de l'estat), representen molt poc. Però pot anomenar-se "crítica" el mutisme de Kautsky davant d'aquest fet?

La nacionalització de la terra, obra a Rússia de la dictadura del proletariat, va constituir la millor garantia que la revolució democràticoburguesa fóra portada al seu terme, inclús en el cas que una victòria de la contrarevolució fera retrocedir de la nacionalització al repartiment (cas que analitza especialment en el meu llibre sobre el programa agrari dels marxistes en la revolució de 1905). A més, la nacionalització de la terra dóna a l'estat proletari les màximes possibilitats per a passar al socialisme en l'agricultura.

En resum: Kautsky ens ofereix, teòricament, una confusió increïble, apartant-se per complet del marxisme; en la pràctica veiem el seu servilisme davant de la burgesia i el reformisme burgès. Bona crítica, en veritat!

* * *

La seua "anàlisi econòmica" de la indústria l'inicia Kautsky amb el magnífic raonament següent:

Rússia té una gran indústria capitalista. Seria factible muntar sobre aquesta base la producció socialista? "Podria pensar-se així si el socialisme consistira en què els obrers de les distintes mines i fàbriques les prenguen en propietat" (literalment: se les apropien) "portant a terme la producció en cada una d'elles per compte propi" (52). "Precisament avui, 5 d'agost, el dia en què escric aquestes línies (afegeix Kautsky), arriben de Moscou notícies sobre un discurs pronunciat per Lenin el 2 d'agost i en què, segons comuniquen, ha dit: 'els obrers tenen fermament les fàbriques a les seues mans, els camperols no tornaran les terres als grans terratinents. La divisa de 'la fàbrica per als obrers, la terra per als camperols no ha sigut fins ara una divisa socialdemòcrata, sinó anarcosindicalista" (52-53).

Hem citat completament aquest raonament perquè els obrers russos, que estimaven abans Kautsky, i amb raó, vegem per si mateixos com procedeix aquest trànsfuga que s'ha passat a la burgesia.

Qui s'ho podia imaginar! El 5 d'agost, quan existia ja una infinitat de decrets sobre la nacionalització de les fàbriques a Rússia, no "apropiant-se", a més, els obrers ni una sola d'elles, ja que *totes* van passar a ser propietat de la República, el 5 d'agost Kautsky, interpretant amb manifesta superxeria una frase d'un discurs meu, tracta d'inculcar als lectors alemanys la idea que a Rússia es lliuren les fàbriques als obrers aïllats! I després, en desenes i

desenes de línies, remuga això sobre què les fàbriques no han de lliurar-se a obrers aïlladament!

Açò no és crítica, sinó un procediment de lacai de la burgesia, a sou dels capitalistes per a calumniar la revolució obrera.

Les fàbriques han de passar a mans de l'estat, de les comunitats o de les cooperatives de consum, repeteix una vegada i una altra Kautsky, i per fi afegeix:

"Aquest és el camí que s'ha intentat començar ara a Rússia..." Ara!! Què vol dir açò? A l'agost? ¿Però no va poder encarregar Kautsky als seus Stein, Axelrod o altres amics de la burgesia russa que li traduïren ni tan sols algun decret sobre les fàbriques?

"... No es veu encara fins on s'ha arribat en aquest sentit. En tot cas, aquest aspecte de la República Soviètica presenta per a nosaltres el màxim interès, però segueix enterament en les tenebres. No falten decrets..." (Per això ignora Kautsky el seu *contingut* o l'oculta als seus lectors!), "però falten notícies fidedignes sobre l'efecte de semblants decrets. La producció socialista és impossible sense una estadística completa, detallada, segura i ràpida. Fins ara, la República Soviètica no ha pogut crear-la. El que sabem de les seues mesures econòmiques és en extrem contradictori, i resulta impossible comprovar-ho. Açò és també un dels resultats de la dictadura i de l'aixafament de la democràcia. No hi ha llibertat d'impremta ni de paraula..."(53).

Així s'escriu la història! En la "lliure" premsa dels capitalistes i dels partidaris de Dutov haguera trobat Kautsky dades sobre les fàbriques transferides als obrers... És en veritat magnífic aquest "seriós erudit" que es col·loca per damunt de les classes! Kautsky no vol ni fregar cap dels innumerables fets demostratius de què les fàbriques es transfereixen *únicament* a la República, que d'elles disposa un òrgan del poder soviètic, el Consell Superior d'Economia Nacional, compost principalment per delegats dels sindicats obrers. Amb neci entossudiment de l'home enfundat en la seua closca repeteix porfidiosament: jo vull una democràcia pacífica, sense guerra civil, sense dictadura, amb bones estadístiques (la República Soviètica ha creat un institut d'estadística, portant a ell als elements més competents de Rússia, però clar que una estadística ideal no pot aconseguir-se de seguida). En una paraula: el que pretén Kautsky és revolució sense revolució, sense lluita enverinada, sense violències. És com demanar que haguera vagues sense apassionada lluita entre obrers i patrons. A veure qui distingeix entre semblant "socialista" i un adotzenat buròcrata liberal!

I basant-se en semblants "dades", és a dir, defugint intencionadament, amb ple menyspreu, els nombrosíssims fets, Kautsky "conclou":

"És dubtós que, pel que fa a vertaderes conquestes pràctiques i no a decrets, haja aconseguit el proletariat rus amb la República Soviètica més del que haguera obtingut de l'Assemblea Constituent, en la qual, el mateix que en els Soviets, predominaven els socialistes, encara que d'un matís distint" (58).

Veritat que és una perla? Aconsellem els partidaris de Kautsky que difonguen àmpliament entre els obrers russos aquestes paraules, perquè no podien haver donat millor prova acreditativa de la seua caiguda política. Kerenski era també "socialista", camarades obrers, només que "d'un matís distint"! L'historiador Kautsky es contenta amb un nom, amb un qualificatiu del que es "van apropiari" els eseristes de dreta i els menxevics. Però no vol ni sentir parlar dels fets, que proven que, sota Kerenski, menxevics i eseristes de dreta recolzaven la política imperialista i el pillatge de la burgesia, i silencia discret que l'Assemblea Constituent donava la majoria a aqueixos herois de la guerra imperialista i de la dictadura burgesa. I açò s'anomena "anàlisi econòmica"!...

Per a acabar, una altra mostra d'"anàlisi econòmica":

"... Als nou mesos d'existència, en comptes d'haver estès el benestar general, la República Soviètica es veu obligada a explicar a què es deu l'escassetat general" (41).

Els demòcrates constitucionalistes ens tenen acostumats a semblants raonaments. Tots els lacais de la burgesia segueixen raonant a Rússia així: Doneu-nos, diuen, als nou mesos, el benestar general, després de quatre anys d'una guerra destructora, amb una ajuda múltiple del capital estranger a la burgesia de Rússia, perquè aquesta seguisca el sabotatge i les insurreccions. En la *pràctica* no queda absolutament cap diferència, ni indicatiu de diferència entre Kautsky i el burgès contrarevolucionari. Discursos melosos, disfressats de "socialisme", repeteixen el que brutalment, sense embuts ni adorns, diuen a Rússia les gents de Kornilov, de Dutov i de Krasnov.

* * *

Les línies que precedeixen van ser escrites el 9 de novembre de 1918. El 9 a la nit han arribat d'Alemanya notícies que anuncien el començament victoriós de la revolució, primer en Kiel i altres ciutats del nord i del litoral, on el poder ha passat a mans dels Soviets de Diputats

Obrers i Soldats, i després a Berlín, on també ha passat el poder a mans d'un Soviet. Està de sobra la conclusió que em quedava per escriure per al fullet sobre Kautsky i la revolució proletària.

10 de novembre de 1918.

ANNEX I

TESIS SOBRE L'ASSEMBLEA CONSTITUENT

(Veure en aquestes *Obres Escollides de Lenin en català*)

ANNEX II

UN NOU LLIBRE DE VANDERVELDE SOBRE L'ESTAT

Només després d'haver llegit el llibre de Kautsky ha arribat a les meues mans el de Vandervelde: *El socialisme contra l'estat* (París, 1918) Inclús sense voler-ho, s'imposa la comparació de l'un i l'altre. Kautsky és el cap ideològic de la II Internacional (1889-1914). Vandervelde és el seu representant oficial en la seua qualitat de president del Buró Socialista Internacional. Aquests dos simbolitzen la plena fallida de la II Internacional, aquests dos encobreixen amb paraules marxistes, "hàbilment", amb tota la destresa d'experts periodistes, aqueixa fallida, el seu propi fracàs i el seu pas al costat de la burgesia. Un ens mostra amb particular evidència allò de típic de l'oportunisme alemany que, pesat i teoritzador, falsifica grollerament el marxisme amputant en ell tot quant la burgesia no pot acceptar. El segon és una figura típica de la varietat llatina (fins a cert punt podria dir-se de l'Europa occidental, és a dir, de l'Europa situada a l'oest d'Alemanya), de l'oportunisme dominant, varietat més flexible, menys pesada, que falsifica el marxisme d'una manera més subtil, servint-se del mateix procediment fonamental.

Els dos tergiversen d'arrel tant la doctrina de Marx sobre l'estat com la doctrina del mateix sobre la dictadura del proletariat, dedicant-se Vandervelde més prompte al primer problema i Kautsky al segon. Aquests dos vetllen el nexa estretíssim i indissoluble que enllaça aquests dos problemes. Aquests dos són de paraula revolucionaris i marxistes, i en la pràctica renegats que fan tot el possible *per desfer-se* de la revolució. Ni l'un ni l'altre tenen ni ombra d'allò que impregna totes les obres de Marx i Engels, d'allò que distingeix el socialisme vertader de la seua caricatura burgesa: aclarir les tasques de la revolució *diferenciant-les* de les tasques de la reforma, la tàctica revolucionària diferenciant-la de la tàctica reformista, el paper del proletariat *en la destrucció* del sistema, ordre de coses o règim de l'esclavitud assalariada, diferenciant-lo del paper del proletariat de les "grans" potències, que frueix amb la burgesia una petita part dels seus superguanys i del seu copiós botí imperialista.

Vegem uns quants dels arguments més essencials de Vandervelde per a confirmar aquesta afirmació.

Vandervelde cita Marx i Engels amb extraordinari zel, com Kautsky. I com Kautsky, cita de Marx i d'Engels tot allò que es vullga *menys* el que la burgesia no pot acceptar de cap mode, cosa que distingeix el revolucionari del reformista. Tot el que es vullga de la conquesta del poder polític pel proletariat, perquè això ho ha circumscrit ja la pràctica dins d'un marc exclusivament parlamentari. Però *ni una paraula* sobre què Marx i Engels, després de l'experiència de la Comuna, van creure necessari completar el *Manifest Comunista*, parcialment antiquat, explicant una veritat: la classe obrera no pot apoderar-se senzillament de la màquina estatal existent, ha de *destruir-la!* Vandervelde, el mateix que Kautsky, com si s'hagueren posat d'acord, serva complet silenci sobre el més essencial de *l'experiència* de la revolució proletària, sobre allò que distingeix la revolució del proletariat de les reformes de la burgesia.

El mateix que Kautsky, Vandervelde parla de la dictadura del proletariat per a desfer-se d'ella. Kautsky ho realitza valent-se de grolleres falsificacions. Vandervelde fa el mateix amb més subtileza. En l'apartat corresponent, el 4, *La conquesta del poder polític pel proletariat*, dedica el punt "b" al problema de la "dictadura col·lectiva del proletariat", "cita" Marx i Engels

(repetisc, ometent precisament allò més important, allò que es refereix a la *destrucció* de la vella màquina estatal democràticoburgesa) i conclou:

"... En els mitjans socialistes se sol imaginar la revolució social com una nova Comuna, aquesta vegada triomfant no en un punt, sinó en els principals centres del món capitalista.

Hipòtesi, però hipòtesi que no té res d'improbable en aquests temps en què es veu ja que la postguerra conixerà en molts països antagonismes de classe i convulsions socials mai vistos.

Només que, si el fracàs de la Comuna de París, per no parlar de les dificultats de la revolució russa, demostra quelcom, és que no es pot posar fi al règim capitalista mentre el proletariat no es prepare prou per a exercir el poder que les circumstàncies hagen pogut posar a les seues mans" (p. 73).

I ni una paraula més sobre el fons de l'assumpte!

Així són els caps i representants de la II Internacional! En 1912 subscriuen el Manifest de Basilea, en què parlen francament de la relació que tenen la guerra que va esclatar en 1914 i la revolució proletària i *amenacen* obertament amb aquesta. Però quan la guerra va arribar i s'ha creat una situació revolucionària, aqueixos Kautsky i Vandervelde comencen a desfer-se de la revolució. Fixeu-vos: la revolució del tipus de la Comuna no és més que una hipòtesi que no té res d'improbable! Açò serva una analogia completa amb el raonament de Kautsky sobre el possible paper dels Soviets a Europa.

Però així raona qualsevol *liberal* culte, que indubtablement coincidirà ara que una nova Comuna "no té res d'improbable", que els Soviets tenen reservat un gran paper, etc. El revolucionari proletari es distingeix del liberal en què, com a teòric, analitza el nou valor *estatal* de la Comuna i dels Soviets. Vandervelde *calla* tot el que sobre aquest tema exposen detalladament Marx i Engels quan analitzen l'experiència de la Comuna.

Com a pràctic, com a polític, un marxista hauria d'aclarir que només traïdors al socialisme podrien actualment evadir la tasca d'explicar la necessitat de la revolució proletària (del tipus de la Comuna, del tipus dels Soviets o, suposem, de qualsevol tercer tipus), d'explicar la necessitat de preparar-se per a ella, difondre entre les masses la revolució, refutar els prejudicis petit burgesos contra ella, etc.

Res semblant fan ni Kautsky ni Vandervelde, ja que són traïdors al socialisme, que volen conservar entre els obrers la seua reputació de socialistes i marxistes.

Vegem com es planteja teòricament el problema.

Inclús en la república democràtica, l'estat no és més que una màquina per a l'opressió d'una classe per una altra. Kautsky sap aquesta veritat, la reconeix, la comparteix, però... eludeix el problema més essencial: a quina classe, per què i amb quins mitjans ha de sotmetre el proletariat quan conquiste l'estat proletari.

Vandervelde sap, reconeix, comparteix i cita aquesta tesi fonamental del marxisme (p 72 del seu llibre), però... però no diu ni una paraula sobre un tema tan "desagradable" (per als senyors capitalistes) com és l'*aixafament de la resistència dels explotadors*!!

Vandervelde, al igual que Kautsky, evita totalment aquest tema "desagradable". Per això són renegats.

Al igual que Kautsky, Vandervelde és gran mestre en l'art de substituir la dialèctica per l'eclecticisme. D'una part, no es pot menys de confessar, d'una altra, cal reconèixer. D'una part, pot entendre's per estat el "conjunt d'una nació" (veja's el diccionari de Littré, obra sàvia, no cal ni dir-ho, p. 87 de Vandervelde); d'una altra part, pot entendre's per estat el "govern" (ibídem). Aquesta docta vulgaritat la còpia Vandervelde, aprovant-la, *al costat* de cites de Marx.

El sentit marxista de la paraula "estat" es diferencia del corrent (escriu Vandervelde), per això són possibles els "malentesos". "L'estat, en Marx i Engels, no és estat en sentit ampli, no és l'estat com a òrgan d'administració, representant dels interessos generals de la societat (*intérêts généraux de la société*). És un estat-poder, l'estat òrgan d'autoritat, l'estat instrument de la dominació d'una classe sobre una altra" (ps. 75-76 de Vandervelde).

De la destrucció de l'estat parlen Marx i Engels tan sols en el segon sentit. "... Afirmacions massa absolutes correrien el risc de ser inexactes. Entre l'estat dels capitalistes, basat en la dominació exclusiva d'una classe, i l'estat proletari, que persegueix la supressió de les classes, hi ha molts graus transitoris" (p. 156).

Ací teniu la "manera" de Vandervelde, que a penes si es distingeix de la de Kautsky i que en realitat és idèntica a ella. La dialèctica nega les veritats absolutes, explicant l'alternança de contraris i el significat de les crisi en la història. L'eclectic no vol afirmacions "massa absolutes" per a passar de contraban el seu desig petitburgès i filisteu de substituir la revolució pels "*graus intermedis*".

Els Kautsky i els Vandervelde silencien que el grau transitori entre l'estat òrgan de dominació de la classe dels capitalistes, i l'estat òrgan de dominació del proletariat, és

precisament la *revolució*, la qual consisteix en *derrocar* la burgesia i en trencar, en destruir la *seua* màquina estatal.

Els Kautsky i els Vandervelde oculten que la dictadura de la burgesia ha de ser substituïda per la dictadura d'una classe, el proletariat, que als "graus transitoris" de la *revolució* seguiran els "graus transitoris" de l'extinció gradual de l'estat proletari. Per això són renegats polítics.

En açò resideix, teòricament, filosòficament, la substitució de la dialèctica per l'eclecticisme i la sofisteria. La dialèctica és concreta i revolucionària, distingeix el "trànsit" de la dictadura d'una classe a la d'una altra classe del "trànsit" de l'estat proletari democràtic al no-estat (extinció de l'estat). L'eclecticisme i la sofisteria dels Kautsky i els Vandervelde esborren, per tal de complaure la burgesia, tot allò de concret i exacte de la lluita de classes, substituint-lo pel concepte general de "transitòria", on s'hi pot amagar (i on *les nou dècimes parts dels socialdemòcrates* oficials de la nostra època hi *amaguen*) l'apostasia de la revolució!

Vandervelde, com a eclèctic i sofista, té més art i més subtileza que Kautsky, perquè amb la frase "transició de l'estat en sentit estricte a l'estat en sentit ampli" poden eludir-se absolutament tots els problemes de la revolució, tota diferència entre revolució i reforma, inclús la diferència entre un marxista i un liberal. En efecte, a quin burgès culte d'Europa se li ocorrerà negar "en general" els "graus transitoris" en aquest sentit "general"?

"Coincidim amb Guesde (escriu Vandervelde) en què és impossible socialitzar els mitjans de producció i de canvi sense que s'hagen complit prèviament les dues condicions següents:

1.- La transformació de l'estat actual, òrgan de dominació d'una classe sobre una altra, en allò que Menger anomena estat popular del treball, per mitjà de la conquesta del poder polític pel proletariat.

2.- La separació de l'estat òrgan d'autoritat, de l'estat òrgan d'administració, o, emprant l'expressió de Saint-Simon, la direcció dels homes de l'administració de les coses" (89).

Açò ho escriu Vandervelde en cursiva, subratllant especialment la importància de semblants principis. Però açò no és sinó el més pur embull eclèctic, una ruptura completa amb el marxisme! Perquè l'"estat popular del treball" no és més que una parafrasi del vell "estat popular lliure" de què feien gala els socialdemòcrates alemanys en la dècada del 70 i que Engels condemnava com a un absurd. L'expressió "estat popular del treball" és una frase digna d'un demòcrata petitburgès (per l'estil dels nostres eseristes d'esquerra), una frase que substitueix els conceptes de classe per conceptes *al marge de les classes*. Vandervelde col·loca la conquesta del poder estatal *pel proletariat* (per una classe) al costat de l'estat "popular", sense veure la confusió que d'això en resulta. A Kautsky, amb la seua "democràcia pura", l'ix la mateixa confusió, el mateix desconeixement antirevolucionari i petitburgès de les tasques de la revolució de classe, de la dictadura de classe, proletària, de l'estat de classe (proletari).

Proseguim. El govern dels homes desapareixerà i cedirà el seu lloc a l'administració de les coses tan sols quan s'haja extingit *tot* estat. Amb aquest esdevenidor relativament llunyà, Vandervelde vetlla, deixa en l'ombra la tasca *immediata: l'enderrocament* de la burgesia.

Aquest procedir és també servilisme davant de la burgesia liberal. El liberal no té inconvenient a parlar del que succeirà quan no hi haja que governar als homes. Per què no dedicar-se a tan inofensius somnis? Però no diguem res sobre què el proletariat ha d'aixafar la resistència de la burgesia, que s'oposa a la seua expropiació. Així ho exigeix l'interès de classe de la burgesia.

El socialisme contra l'estat. Açò és una reverència de Vandervelde al proletariat. No és difícil inclinar-se en una salutació, tot polític "demòcrata" sap inclinar-se davant dels seus electors. Però després de la "reverència" ve el contingut antirevolucionari i antiproletari.

Vandervelde parafraseja detalladament a Ostrogorski sobre la infinitat d'enganyos, violències, suborns, mentides, hipocresies i opressió dels pobres que encobreix la fatxada civilitzada, polida i allisada de la democràcia burgesa contemporània. Però d'això no trau conseqüència alguna, no adverteix que la democràcia burgesa aixafa les masses treballadores i explotades, *mentre que la democràcia proletària haurà d'aixafar la burgesia*. Kautsky i Vandervelde són cecs davant d'això. L'interès de classe de la burgesia, darrere de la qual s'arrosseguen aquests petit burgesos traïdors al marxisme, *exigeix* que s'evite aquest problema, que es calle o es negue francament la necessitat de tal sotmetiment.

Eclecticisme petitburgès contra marxisme, sofisteria contra dialèctica, reformisme filisteu contra revolució proletària. Així hauria de titular-se el llibre de Vandervelde.

(Escrit després del 10 de novembre de 1918)